

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi 2 × dziennie

Odpo­wiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chełmiński, za inne działy odpowiada Zdzisław Antoniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Wydawnictwo: Drukarnia Polska Spółka Akcyjna
w Poznaniu, św. Marcin 70

Nr. 442

Wydanie P

Poznań, czwartek dnia 24 września 1936

Rok 31

Poznań, 23 września.

Eskadra „Chrobry”

W dniu 10 maja br. Wydawnictwo nasze opublikowało odezwę do Czytelników w sprawie dozbrojenia naszej armji i podniesienia jej poziomu technicznego. Rzecz naturalna, że wobec ogromu zagadnienia chodziło nam przede wszystkim o stworzenie odpowiedniej atmosfery w całym narodzie, o rozbudzenie ofiarności na cele, związane z naszą akcją obronną, o skłonienie społeczeństwa do popierania poczynań naszych władz wojskowych. Ten wysiłek postanowiliśmy przeprowadzić we własnym zakresie na jednym chociażby odcinku i zdecydowaliśmy się przystąpić do zebrania funduszu, potrzebnego na kupno samolotu dla armji.

Inicjatywa nasza, pierwsza na terenie Wielkopolski, spotkała się z uznaniem dowódcy O. K. VII, gen. Knolla-Kownackiego, a z entuzjazmem i zapalem poparta została przez naszych Czytelników.

W ramach artykułu dziennikarskiego trudno wyliczyć wszystkie dowody tego szlachetnego odruchu, jaki ogarnął najszersze masy. Składki na samolot płynęły obfitym strumieniem. W dorzuceniu swego grosza celem zadokumentowania swej miłości względem ojczyzny, przywiązania do naszej bohaterkiej armji oraz zrozumienia doniosłości rzuconego przez nas hasła współzawodniczyli dosłownie wszyscy bez względu na wiek, płeć lub zawód: począwszy od drobnych dzieci poprzez młodzież, kobiety, ludzi starszych.

Listy naszych ofiarodawców obejmują młodzież szkolną, uniwersytecką, harcerstwo, robotników, rzemieślników, kupców i przemysłowców, organizacje męskie i kobiece, duchowieństwo, ziemian, adwokatów, lekarzy, inżynierów, prasę. Znaczna większość ofiarodawców pochodzi z naszej dzielnicy, datki jednak napływały także ze stolicy, b. Kongresówki, Małopolski i z kresów, — ze wszystkich stron, gdzie tylko czytelnik nasz lub zwolennik się znajdował.

Listy, które nadchodziły z ofiarami pieniędzmi, pełne zapału i entuzjazmu, świadczyły, o jak wrażliwą strunę duszy polskiej potrąciliśmy, oraz ile jest w narodzie naszym utajonej troski o jak najwspanialszy, najpotężniejszy rozwój naszej Ojczyzny. Tu biedny robotnik przysłał kilkadziesiąt groszy, odjętych sobie wprost od ust, aby tylko żołnierz Najjaśniejszej Rzeczypospolitej był należycie wyekwipowany w razie zbrojnej potrzeby, tam znów zgłaszał się do apelu rzemieślnik, nie brakło również powstańców i wojaków, którzy karnie stawali w ofiarnym szeregu. Zgłaszały się organizacje gospodarcze, banki, związki samorządowe, — słowem wszystkie ośrodki, gdzie tylko były polskie serca i uczucia.

W ten sposób dzień po dniu zbieraliśmy grosz do grosza, często i większe kwoty — i w ten sposób gromadzili-

Trudności nad Lemanem piętrzą się

Możliwość wybuchu zatargu hiszpańsko - portugalskiego — Zgromadzenie będzie musiało wypowiedzieć się w sprawie Abisynji — Różnice zdań między Moskwą i Paryżem

London. (Tel. wł.) Genewski dyplomatycki korespondent socjalistycznego „Daily Herald” donosi, że hiszpański min. spraw zagranicznych del Vayo zamierza wnieść notę protestacyjną do rządów państw, które zawarły układ neutralności, przeciw rzekomemu złamaniu tego układu.

Dyplomatycki korespondent „Morning Post” idzie nawet dalej twierdząc, że w prywatnych rozmowach min. del Vayo groził, iż będzie domagał się sankcyj przeciw Portugalji. Gdyby wykonał swą groźbę, należy oczekiwać ciężkiego zatargu w ramach Ligi Narodów, która i tak już jest podzielona na dwa obozy w sprawie abisyńskiej.

Delegat Portugalji Vasconcellos zapewnia korespondenta „Morning Post”, że jego kraj ściśle przestrzeże zakazu wywozu broni. Rząd lizboński żywi jednak duże obawy o pokój w razie zwycięstwa „czerwonych”. Komunisty hiszpańscy bowiem mają w swoim programie przyłączenie Portugalji do sowieckiego związku iberyjskiego. Jeżeli zwyciężą, wówczas nie jest wykluczone, iż Lizbona w obronie swej niezależności będzie musiała przystąpić do wojny. Dlatego nie powinien nikt dziwić się temu, że Portugalja życzy sobie zwycięstwa gen. Franco.

Paryż. (PAT.) Korespondent Havasa z Genewy donosi, że obecnie jest rzeczą niemal pewną, iż Zgromadzenie Ligi będzie zmuszone wypowiedzieć się na dzisiejszym posiedzeniu publicznym co do udziału delegacji abisyńskiej w obradach.

Komitet prawniczy przygotował sprawozdanie, które przedstawione będzie Zgromadzeniu. Prawnicy opracowali również zapytanie do Trybunału w Hadze, który ma ustalić, czy Haile Selassie posiada jeszcze prawo udzielania pełnomocnictw delegacji, mającej reprezentować Abisynję na zgromadzeniu międzynarodowym. Nie ustalono, czy zapytanie to wystosowane będzie do Trybunału Haskiego w imieniu Zgromadzenia, czy też Rady Ligi Narodów.

Rzeczą Zgromadzenia będzie narazić powzięcie uchwały dotyczącej delegacji abisyńskiej do czasu wydania opinji przez Trybunał Sprawiedliwości Międzynarodowej.

Genewa. (ATE) Dążenia delegacji sowieckiej idą w tym kierunku, by popuścić stosunki pomiędzy Francją a innymi państwami, z którymi żyje ona w dobrych stosunkach. Akcja p. Li-

twinowa zmierza do wywołania naprężenia pomiędzy Włochami a Francją i przekreślenia długotrwałej pracy dyplomatyckiej czynników paryskich, pragnących utrzymania przyjaznych stosunków z Rzymem pomimo licznych trudności, które ujawniły się na tej drodze, zwłaszcza w ostatnich czasach.

Brak porozumienia i współpracy francusko-sowieckiej jest widoczny nie tylko na terenie genewskim. Zna-

mienne są alarmy prasowe pewnych korespondentów, przede wszystkim Pertinaxa i p. Tabouis, których bliskie stosunki z delegacją sowiecką są znane, a którzy szeroko rozpisują się na temat „uzgodnienia poglądów między Francją i Sowiecami”.

W każdym razie stwierdzić należy, że ścisła współpraca delegacji francuskiej i sowieckiej należy do przeszłości.

Hitlerowska „Czarna Ręka”

Katowice. (AJS) W najbliższych dniach zostanie zamknięte śledztwo przeciw przebywającym w więzieniu katowickim 30 członkom nielegalnej organizacji niemieckiej „Schwarze Hand”, która stanowiła zakonspirowaną grupę w łonie nielegalnej N. S. D. A. B. i rekrutowała się z mieszkańców Chorzowa.

Grupa ta była formacją czołową bo-

jowej organizacji niemieckiej N. S. D. A. B., której 91 członków na 119 oskarżonych w pierwszej serji zostało skazanych w czerwcu b. r. przez sąd okręgowy w Katowicach na zgorą 300 lat więzienia.

Akta „Schwarze Hand” zostaną obecnie przekazane prokuraturze dla sporządzenia aktu oskarżenia.

Ciągłe strajki we Francji

Paryż. (PAT) Położenie strajkowe po kilkudniowym odprężeniu, wywołanem zlikwidowaniem strajku włókienniczego okręgu Lille, wbrew oczekiwaniom nie wydaje się obecnie zbyt pomyślne. Jak się bowiem okazuje, zażegnanie dalszych zatargów, zarówno w przemyśle metalurgicznym w tym samym okręgu północnym, jak i włókienniczym w Wogezach, natrafia w dalszym ciągu na poważne trudności. Przemysłowcy w sposób bardzo stanowczy przy wszystkich próbach domagają się uprzedniego całkowitego opuszczenia zajętych fabryk.

Min. sprawiedliwości Rucart, który podjął akcję pojednawczą w Epinal w okręgu włókienniczym Wogezów, nie uzyskał dotychczas żadnych wyników.

W zagłębiu metalurgicznym fabryki w okolicy Douai są wciąż zajęte przez robotników.

Z okręgu Bordeaux i w Ljonie położenie jest również wysoce naprężone wobec zatargu, jaki wynikł między pracodawcami i grupą mechaników warsztatowych. Zatarg ten grozi unieruchomieniem wszystkich fabryk włókienniczych wspomnianych okręgów. Przemysłowcy zajęli stanowisko nieu-

stępliwie, zapowiadając robotnikom, że w razie unieruchomienia fabryk, gotowi są wydać im zaświadczenia, upoważniające do pobierania zasiłków dla bezrobotnych.

Z okręgu Bordeaux i w Ljonie położenie nie uległo zasadniczo żadnym zmianom. Duże wrażenie natomiast wywołały w Paryżu wiadomości o większym ruchu strajkowym, połączonym z zajmowaniem fabryk, jaki wybuchł w przemyśle metalurgicznym na terenie Tunisu. Aczkolwiek strajk ten ma przebieg spokojny i nie dochodzi do żadnych zająć, to jednak sam fakt, iż ostatnia fala strajków przerzuca się również na obszar Afryki francuskiej, wywołał tu poważne zaniepokojenie.

Ciągnięcie loterji

Warszawa (Tel. wł.) W ciągnięciu Loterji Państwowej większe wygrane padły na następujące numery:

20 000 zł — 101 736,
10 000 zł — 33 529, 74 020,
5 000 zł — 23 384, 30 825, 52 449,
88 303, 106 313, 107 246, 114 314, 170 204,
2 000 zł — 5984, 23 495, 37 530, 67 635,
107 505, 115 641, 136 908, 141 237, 146 517,
152 160, 156 611, 165 307, 174 602, 183 291.

Jutro w wydaniu głównym:

Aleksander Brückner skończył osiemdziesiąt lat

przez profesora Ignacego Chrzanowskiego

śmy sumę, która pozwoliłaby nam zrealizować nasze zamierzenia. Wskazówka ofiarności publicznej szybko przebiegała poszczególne kwoty... 10, 20, 35, 40, 50, 60, 70 tysięcy złotych.

Wreszcie mogliśmy odbyć z władzami L. O. P. P. i przedstawicielami wojskowości szereg narad i konferencji co do najbardziej wskazanego w dzisiejszej chwili i najbardziej celowego dla naszej armji zużytkowania zebranych pieniędzy. Ostatecznie po wspólnym porozumieniu się zapadła zgodna

uchwała, że Wydawnictwo nasze zakupi ze złożonych przez Czytelników pieniędzy eskadrę, złożoną z trzech samolotów, która otrzyma nazwę „eskadry Chrobrego”. Samoloty te zostały już zamówione w fabryce w Warszawie, gdzie będą przygotowane do odbioru w pierwszych dniach października br., a następnie będą przetransportowane do Poznania, gdzie nastąpi uroczyste ich przekazanie władzom wojskowym.

Program tej uroczystości, w której niewątpliwie weźmie udział cały Po-

znań, będzie podany do publicznej wiadomości.

Zbiórka nasza dobiega więc końca. Ze względu na zbliżający się termin przekazania „eskadry Chrobrego” władzom wojskowym, ostateczny termin zamknięcia akcji zbiorkowej wyznaczaliśmy na 15 października. Pozostały więc już zaledwie ostatnie dni złożenia dowodów swej ofiarności przez tych, którzy tego jeszcze nie uczynili. O tę ofiarną raz jeszcze apelujemy do gorących serc wielkopolskich, abyśmy mogli współczesnemu i przyszłemu pokoleniom wykazać, że społeczeństwo nasze w tej doniosłej chwili dziejowej chlubnie spełniło swój obowiązek!

Wśród wiecznych śniegów Spitsbergenu

Wywiad z członkiem polskiej wyprawy polarnej, dr. K. Jodko - Narkiewiczem — Wykonano w całości zamierzony plan

Warszawa. (PAT.) Powrócili do Warszawy — jak już donosiliśmy — dwaj pozostali członkowie polskiej wyprawy na Spitsbergen dr. Konstanty Jodko-Narkiewicz oraz inż. St. Sielecki.

Pytamy dr. Jodko-Narkiewicza przede wszystkim o pobyt w Oslo, gdzie na zaproszenie norweskiego instytutu badań Spitsbergenu podróżnicy polscy wygłosili wspólny odczyt o wyprawie, połączony z pokazem filmu polarnego, nakręconego w r. 1934 w czasie pierwszej polskiej wyprawy do Ziemia Forella.

— Jesteśmy z tego wyjazdu zadowoleni. Film polski podobał się bardzo, a szczególnie jesteśmy uradowani z uznania dyr. Hocla, jednego z najznakomitszych badaczy polarnych, znawcy Spitsbergenu, który o naszych wyprawach wyrażał się bardzo pochlebnie. Wogóle obie polskie wyprawy polarne cieszyły się „dobrą prasą”. Wiele dzienników szwedzkich i norweskich informowało szczegółowo o ich przebiegu. „Svenska Dagbladet” zamieściła mapę Spitsbergenu z dokładną marszrutą. Powrót nasz powitany był bardzo serdecznie, tembardziej, że podobna wyprawa norweska z 1928 r. musiała zawrócić z połowy drogi.

— Jakie są realne osiągnięcia i wyniki wyprawy?

— Ogólnie biorąc, wykonaliśmy w całości zamierzony plan. Chodziło o przejście całej ziemi zachodniej Spitsbergenu od przylądka południowego do przylądka północnego pod 80 st. szer. geogr. Charakter był sportowo-naukowy. Przejście takie jest pierwszym w dziejach eksploracji Spitsbergenu i posiada duże znaczenie ze względu na możliwość zapoznania się z całokształtem warunków i trudności zarówno klimatycznych, jak i terenowych.

— Czy wyprawa napotkała na jakieś poważniejsze a nieprzewidziane trudności?

— Cała trasa odbywała się w nastroju częściowej niepewności co do tego, czy cel zostanie osiągnięty, czy zdąży się na czas do statku, czy wystarczy żywności i paliwa, czy stałe psujące się ekipunek i sprzęt, a szczególnie sanie polarne wytrzymają trudne marsze do końca itd. Przytem klimat Spitsbergenu jest nader uciążliwy. Przy stosunkowo niezbyt niskiej temperaturze marznie się bardzo ze względu na wielką wilgotność powietrza. Odpoczynek, a nawet przyrzadzanie posiłków możliwe jest tylko w śpiworach i w ciasnym namiocie.

— Czy te wszystkie trudności nie zniechęciły panów do przyszłych wyjazdów?

— Zniechęcić?... Pojedziemy tam ponownie wszyscy najchętniej, gdy to tylko będzie możliwe. Już od lat omawiana jest sprawa stworzenia stałej stacji polarnej. Powstanie ona gdy tylko znajdą się na ten cel pieniądze. — Powstać musi, aby zaznaczyć udział Polski w międzynarodowych badaniach polarnych, chlubnie ocenianych przez zagranicę. Zainteresowanie oko-

licami polarnymi wciąż rośnie. Coraz więcej turystów opływa brzegi Spitsbergenu, zachęconych urokiem niesamowitej nocy polarnej, a właściwie dnia, gdyż słońce nie zachodzi, zakreślając tylko na niebie jakby elipsę. Coraz częstsze są również wyprawy naukowe. Wróciliśmy z ekspedycją niemiecką, złożoną z młodych geolo-

gów, zoologów i botaników, którzy blisko 2 miesiące prowadzili studia w tundrze polarnej. Raz przecięliśmy ślady angielskiej wyprawy, a poza tem również z nami bawiła na Spitsbergenie jeszcze jedna ekspedycja naukowa niemiecka, oraz norweska wyprawa lotnicza, która robiła zdjęcia fotograficzne.

Bunt na francuskim parowcu?

Buenos Aires. (PAT.) Według depezy iskrowych otrzymanych od kilku statków, znajdujących się na morzu, parowiec francuski „Belle Isle”, należący do towarzystwa „Chargeurs Reunis” widziany był na pełnym morzu, gdy płynął pod czerwoną flagą.

Jak się zdaje, na parowcu zbuntowała się załoga i uwięziła kapitana oraz oficerów. Tutejsze przedstawiciel-

stwo towarzystwa „Chargeurs Reunis” stwierdza również, że z parowcem „coś jest nie w porządku”.

Montevideo. (PAT.) Parowiec „Belle Isle”, na którego pokładzie wybuchł podobno bunt, wpłynął nocą do portu nie wywieszając żadnej flagi. Ponieważ na pokładzie panował całkowity spokój, władze portowe zezwoliły na wjazd parowca.

Umowa z robotnikami portowymi

Gdynia (Tel. wł.) W obwodowym inspektoracie pracy podpisano nową umowę zbiorową z robotnikami. Ze strony pracodawców podpisał umowę Związek Ekspedytorów Portowych i Związek Przedstawicieli Koncernów węglowych, za pracobiorców — związki robotnicze.

Podpisanie umowy zbiorowej nie ziściło nadziei żywiołów komunistycznych. Chciały one zdobyć uprawnienia specjalne dla jednego związku robotniczego, do którego zmuszeni byłiby należeć wszyscy robotnicy. Wiecie, odbyte w Gdyni w ciągu ubiegłej niedzie-

li musiały agitatorów „czerwonych” przekonać, że nie znajdują posłuchu wśród robotników zatrudnionych.

Nowa umowa zbiorowa, zawarta na przeciąg jednego roku, uwzględniła cały szereg słusznych żądań pracowników. Zapewnia ona robotnikom płatne urlopy, wprowadza dodatki za godziny nadliczbowe, za pracę w dni świąteczne, wreszcie podwyższa płace za pracę przy przeładunkach pewnych towarów, jak skóry, nawozy sztuczne i inne artykuły, przy których praca robotnika jest uciążliwa. (p)

Zatarg Roosevelta z Hearstem

Nowy Jork. (PAT.) Kampanja w związku z wyborami na prezydenta Stanów Zjedn. rozwija się ze szczególną ostrością. Jest to następstwem zatargu pomiędzy prez. Rooseveltem a Hearsem, zwolennikiem gub. Landon.

Hearst w jednym ze swych dzienników, a mianowicie w „New York American” napisał, że Roosevelt jest nieoficjalnym kandydatem Kominternu. Ponieważ ks. Coughlin rzucił przed dwoma dniami takie same oskarżenie,

Biały Dom wystąpił oficjalnie przeciwko tym zarzutom, „pełnym złośliwości i gniewu, pochodzącego od pewnego właściciela dzienników, który, usiłując oskarżać Roosevelta, przygotowuje się do przyjęcia biernej pomocy obcej organizacji wrogiej formie rządu amerykańskiego”.

Na to oświadczenie Hearst odpowiedział w „New York American”, ponawiając swe twierdzenia w słowach bardzo ostrych i zarzucając Rooseveltowi brak szczerości.

Jubileusz „Sokoła”

Przed uroczystościami w dniu 4 października gniazda Śródmieścia

Przygotowania do uroczystości jubileuszowych najstarszego gniazda w Poznaniu są w pełnym toku. Po nabożeństwie w kościele farnym odbędzie się w niedzielę 4 października o godz. 12 uroczysta akademja w kinie „Słońce” z referatem p. prof. dr. P. Gantkowskiego. Specjalnie przez L. Turkowskiego na jubileusz napisany wiersz wypowie artysta Teatru Polskiego p. Hańcza. Śpiewać będzie chór „Arion” pod batutą prof. Al. Klichowskiego oraz jako solista, absolwent Państwowego Kons. Muz. p. W. Chruszczyński.

Nakładem gniazda ukazała się bogato ilustrowana „Złota księga Sokoła Poznańskiego” w pięknej szacie graficznej. Na całość tego ciekawego wydawnictwa opracowanego przez znanego działacza sokolego red. Tadeusza Powidzkiego, składają się prace Bernarda Chrzanowskiego, ks. prał. Prądzyńskiego, Antoniego Wolskiego, dr. Marjana Seydy, Leonarda Turkowskiego, Wiktora Weselika, Stefana Weselika, Marjana Jęczkowiaka, Marjana Włoszkiewicza, dr. C. Rydlewskiego, W. Kapałczyńskiego, E. Koeppla, V. Svaigara, W. Seizowa, Tadeusza Powidzkiego, Jerzego Herniczka, prof. dr. Eug. Piaseckiego i Czesława Kędzierskiego.

„Złota księga Sokoła Poznańskiego” nabywać można w cenie 2 zł. w sekretarjacie Sokoła, Wały Zygmunta Augusta 10.

Z komitetu ekonomicznego

Warszawa (PAT.) Komitet ekonomiczny, który obradował pod przewodnictwem p. wicepremiera Kwiatkowskiego, wysłuchał sprawozdania dyrektora państwowego urzędu kontroli uzdrowienia stosunków w zakresie ubezpieczeń. Na tle tego sprawozdania przeprowadzono dyskusję, w wyniku której powołano komisję dla zopiniowania omawianych wniosków.

Następnie wysłuchano sprawozdania p. Maurycego Jaroszyńskiego, przewodniczącego centralnej komisji oszczędnościowo-oddłużeniowej dla samorządów o stanie prac tej komisji, oraz powzięto szereg uchwał, zmierzających do zakończenia w jak najkrótszym czasie prowadzonej przez komisję akcji. Uchwały te dotyczą m. in. nowego zagadnienia, a mianowicie uregulowania na zasadach ogólnych zadłużenia gmin wiejskich.

W dalszym ciągu komitet ekonomiczny omówił sprawę, związaną z umową polsko-niemiecką, dotyczącą zamrożonych należności przedsiębiorstwa Polskie Koleje Państwowe w Niemczech.

Wśród innych zagadnień, znajdujących się na porządku obrad, powzięto uchwałę w sprawie poparcia zbytu krajowych roślinnych surowców włóknistych, uregulowania importu surowców roślinnych, zwiększenia przerobu włókien krajowych oraz zwiększenia zbytu wyrobów z tych włókien.

Zgon w urzędzie skarbowym

Wilno (Tel. wł.) Zmarł wczoraj na udar serca w urzędzie skarbowym 60-letni profesor uniwersytetu wileńskiego Aleksander Safarewicz.

Przybył on do urzędu w sprawie już raz zapłaconego podatku i tak się przejął rozmową, że dostał ataku sercowego.

Zwycięzcy lotnicy

Warszawa. (PAT.) Wyniki szóstego krajowego konkursu turystycznego, rozegranego od 13 do 16 września rb. w konkurencji seniorów, przedstawiają się następująco:

Pierwsze miejsce zajęła załoga: pilot Szarek i obserwator Żabski (Lwów); drugie miejsce — bracia Solakowie (Lwów); trzecie — załoga: pilot Urban i obs. Szajer (Warszawa); czwarte — załoga: pil. Mathus i obs. Frączkowiak (Gdańsk); piąte — bracia Chalupełnicy (Kraków).

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 23. 9. 1936 r.

Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była utrzymana.

Z pożyczek państwowych płacono za 5% pożycz. konwers. 51,— oraz za 4% premj. dol. 46,—.

Z papierów lokacyjnych P. Z. K. poszukiwano i płacono za 4½% listy zast. złote w złocie 43,— oraz za 4% listy zast. konwert. 38,25—38,—.

Z akcji bankowych płacono za Bank Polski 100,—.

Cedula Urzędowa Giełdy Pieniężnej w Poznaniu

Kurs w procentach nominału wzgl. w złotych za sztukę.

Papiery procentowe
5% państw. pożycz. konwers. 51,— P.
4% pożycz. premj. dol. serja III 46,— P.
4½% listy zast. złote w złocie przestemplo-
wane Pozn. Ziem. Kred. (dawn. 4½%
dół. listy zast. w zł — 8,9141 zł za 1 dol.)
43,— P.
4% listy zast. konwert. ostep. P. Z. K.
38,—38,25 P.

Akcje bankowe i przemysłowe
Bank Polski 100,— P.
Tendencja utrzymana.

Urzędowa cedula Giełdy Zbożowej i Towarowej

Poznań, 23. 9. 1936 r.

Warunki: Handel hurtowy parytet Poznań. ładunki wagonowe, dostawa bieżąca za 100 kg: STANDARTY: 1) żyto 700 g/l., 2) pszenica 753 g/l., 3) owies 420 g/l.

Ceny orientacyjne:	
Żyto zdrowe suche	16,00—16,25
Usposobienie stałe	
Pszenica (Usposobienie stałe)	23,75—24,00
Jęczmień browarowy	20,50—21,50
Usposobienie spokojne	
Jęczmień 630—640 g/l.	17,50—17,75
Jęczmień 667—676 g/l.	18,00—18,25
Jęczmień 700—715 g/l.	18,50—19,25
Usposobienie stałe	
Owies	14,00—14,50
Usposobienie spokojne	
Mak	
żytnia wyciąg. 0-30% wł. w.	24,75—25,00
żytnia gat. I 0-50% wł. w.	24,25—24,50
żytnia gat. I 0-65% wł. w.	23,25—23,75
żytnia gat. II 50-65% wł. w.	18,00—19,00
żytnia posł. pon. 65% wł. w.	16,50—17,50
Usposobienie spokojne	
pszenica gat. I wyc. 0-20% wł. w.	38,75—40,50
pszenica gat. IA 0-45% wł. w.	38,00—38,50
pszenica gat. IB 0-55% wł. w.	37,00—37,50
pszenica gat. IC 0-60% wł. w.	36,50—37,00
pszenica gat. ID 0-65% wł. w.	35,50—36,00
pszenica gat. IIA 20-55% wł. w.	34,75—35,25
pszenica gat. IIB 20-65% wł. w.	34,25—34,75
pszenica gat. IID 45-65% wł. w.	31,75—32,25
pszenica gat. IIF 55-65% wł. w.	27,50—28,00
pszenica gat. IIG 60-65% wł. w.	26,00—26,50
pszenica gat. IIIA 65-70% wł. w.	24,00—24,50
pszenica gat. IIIB 70-75% wł. w.	22,00—22,50
Usposobienie spokojne	
Otręby żytnie stand.	10,25—10,75
Otręby pszenne grube stand.	11,00—11,50
Otręby pszenne średnie stand.	10,00—10,75
Otręby jęczmienne	11,75—13,00
Rzepak zimowy	37,00—38,00
Siemię lniane	37,00—40,00
G rzyca	31,00—34,00
Groch Wiktoria	20,00—24,00
Groch Folgera	23,00—25,00
Mak niebieski	59,00—65,00
Z'emniaki fabryczne za kilo	0,15
Makuch lniany w taflach	18,00—18,25
Makuch rzepak. w taflach	14,50—14,75
Siłoma pszenna luzem	1,55—1,80
„ pszenna prasowana	2,05—2,30
„ żytnia luzem	1,65—1,90
„ żytnia prasowana	2,40—2,65
„ owsiana luzem	1,90—2,15
„ owsiana prasowana	2,40—2,65
„ jęczmienna luzem	1,55—1,80
„ jęczmienna prasowana	2,05—2,30
Siano zwykłe luzem	4,00—4,50
„ zwykłe prasowane	4,65—5,15
„ nadnoteczkie luzem	4,90—5,40
„ nadnoteczkie prasowane	5,90—6,40

Ogólne usposobienie stałe.
Ogólny obrót: 4056,8 tonn, w tem żyta 755,5 tonn, pszenicy 442,5 tonn, jęczmienia 685 tonn, owsa 55 tonn.

Uwaga: Rada Giełdowa na posiedzeniu w dniu 22 września 1936 r. uchwaliła następujące standardy, obowiązujące od 25. bm. na: żyto 700 g/l., dopuszczalny porost 3% pszenicę 742 g/l., dopuszczalny porost 3% owies 420 g/l., dopuszczalny porost 4%
Dopuszczalny porost przy jęczmieniach może wynosić 2%.

W wiadomościach

— W okręgu Fuerstenfeldbruck (20 klm. od Monachium) spadł grad o niezwykłej sile. W wielu stodolach przebił nawet dachy i zniszczył nagromadzone zapasy zboża. W domach wyleciało tysiące szyb.

— Liczba członków niemieckiego związku ochrony powietrza osiągnęła w ostatnich dniach 10 milionów. W ten sposób co szósty niemal Niemiec należy do związku.

— Min. spraw zagr. Rzeszy von Neurath powrócił z Gödöle do Budapesztu, przyczem poseł niemiecki von Mackensen wydał oświadczenie, w którym wzięli udział wszyscy członkowie rządu węgierskiego z zastępcą premiera, Daranyim, na czele.

— Belgijska prokuratura w Brukseli zarządziła szereg rewizji na całym wybrzeżu. W jednym z domów w Ostendzie znaleziono kilkadziesiąt karabinów maszynowych.

— W środę rano przybył do portu w Haifie transportowiec angielski „Laurentie”, przywożąc 1.400 żołnierzy z Anglii, jako wzmocnienie załogi w Palestynie.

— „Matin” donosi, że w dalszym ciągu „łowów na troćki” zawieszony został do Moskwy paryski attaché wojskowy gen. Kranz-Wenczow pod pozorem uczestniczenia w manewrach. Do Moskwy zawieszano również attaché wojskowego w Pradze, płk. Schmittmanna.

Przywilej „mniejszości“

W poniedziałek odbyło się pierwsze posiedzenie nowoobranej rady gminy żydowskiej w Warszawie. Celem tego posiedzenia był wybór zarządu, a nawet tylko komisji-matki, która ten wybór miała przygotować.

Jak wynikało z obowiązującego regulaminu, nad którym panowie radni wybranego narodu lekko przeszli do porządku i urządzili sobie wielką debatę polityczną.

Rozpoczął ją przywódca komunizującego „Bundu“ p. Ehrlich obszernym przemówieniem o aktualnym położeniu Żydów w Polsce i o światowej polityce żydowskiej. Leader najliczniejszego w nowej radzie klubu mówił o znanych zaiściach w Przytyku, Odrzywole i Mińsku Mazowieckim, atakował Stronnictwo Narodowe, a zwłaszcza jego taktykę przy obecnych wyborach śródziemnych. Nie pominął także p. Ehrlich sejmowe, mowy premiera Składkowskiego, w której znalazło się znane zdanie: „Walka ekonomiczna — o wszem“.

Następnie zabierali głos przedstawiciele innych ugrupowań, a probując i uzupełniając wywody bundowca. Agudowcy narzekali na ubój rytualny, a reprezentant lewicy sjonistycznej podnosił wysoko zasługi, jakie położyli Żydzi przy „budowie Rzeczypospolitej“.

Sprawa emigracji Żydów z Polski i z innych krajów europejskich była przedmiotem żywej dyskusji, w której większość rady atakowała zwolenników Żabotyńskiego i Grynbauma, za ich „emigracjonizm“, czyli uznanie masowej emigracji za jedyne rozwiązanie problemu żydowskiego. Większość polityków żydowskich chciałaby trzymać za ogon dwie sroki — i Palestynę i Judeo-Polskę.

Wiemy nie od poniedziałku, że tak jest. Ale od treści tej dyskusji więcej nas obchodzi sam fakt. Zbadajmy nieco bliżej ten fakt z polityczno-ustrojowego punktu widzenia.

Zadaniem gmin żydowskich jest troska o zaspokojenie kulturalnych i wyznaniowych potrzeb „mniejszości“ żydowskiej. Są zatem te gminy organami samorządu religijno-kulturalnego, a nie są przedstawicielstwem politycznym żydowskiej „mniejszości“.

Tak mówi ustawa. Ale Żydzi wyraźnie chcą traktować przyznany sobie samorząd jako platformę polityczną. Świadczą o tem ostatnie wybory, w których sprawy religijne zeszyły na ostatni plan, świadczy także pierwsze posiedzenie nowej rady stołecznej.

Rada ta zamieniła się w parlament żydowski. Przedstawiciele wszystkich, bez żadnego wyjątku, istniejących w Polsce żydowskich stronnictw politycznych wypowiedzieli na terenie publiczno-prawnej instytucji swoje zdanie o politycznym położeniu żydowskiej ludności, wydawali zaoczne wyroki na „endeckich hitlerowców“, na urządzony przez nich „plebiscyt łódzki“, nie omieszkałi nawet poddać krytyce stanowiska rządu. Mieli przytem pozycję nader dogodną, bo ani rząd, ani „endecy“ nie mogli odpiierać zarzutów.

Coby się stało, gdyby podobną dyskusję na tematy polityczne, obchodzące polską ludność, urządziła jakaś rada miejska? Niewątpliwie otrzymałaby za to conajmniej upomnienie od władzy nadzorczej. Przypuszczamy, że rząd nie będzie długo tolerował tych „przerostów parlamentaryzmu“ żydowskiego.

Nie będzie Żydów na pierwszym roku medycyny

W tych dniach dziekanat wydziału lekarskiego uniwersytetu poznańskiego wywiesił ogłoszenie, w którym między innymi czytamy:

„P. P. kandydaci (tki) wyznania mojżeszowego z powodu niedostarczenia zwłok żydowskich do dnia dzisiejszego przez gminę żydowską dla nauki anatomji nie będą dopuszczeni do egzaminu (konkursowego — przyp. Red.)“

Zaznaczyć należy, że wydział lekarski był jednym z najwięcej zażydżonych. Stąd energiczna akcja przeciw temu stanowi rzeczy, prowadzona przez Narodowy Komitet Akademicki i Koło Medyków U. P.

Miejmy nadzieję, że rok akademicki 1936/37 przejdzie pod hasłem: Ani jednego Żyda na pierwszym roku studiów uniwersytetu poznańskiego!

Wreszcie to, co jest tu najważniejsze.

Gmina żydowska jest instytucją, w której zbierają się przedstawiciele wszystkich stronnictw żydowskich, aby radzić, choćby klóćąc się od czasu do czasu, nad sprawami narodu żydowskiego. Do tego „parlamentu“ mniejszościowego mają dostęp wszystkie partje. Ordynacja wyborcza dla gmin żydowskich jest prosta, proporcjonalna. Niema w niej wyborów pośrednich, zgromadzeń okręgowych, ani innego „ucha igielnego“.

Ale jak jest z większością, czyli z Polakami? My od roku nie mamy takiego miejsca, w którym przedstawiciele wszystkich stronnictw polskich mogliby wspólnie radzić nad sprawami narodu i państwa. Obecnie izby ustawodawcze są — o ile idzie o przedstawicieli polskiej ludności — monopartyjne. Ale „mniejszości“ przeszły tam przez „ucho igielne“, a raczej je przeprowadzono. Nierówność polityczna bije tu w oczy.

Ale gdybyśmy nawet mieli normal-

ny Sejm, to i tak Żydzi byłiby uprzywilejowani, bo mieliby i własny parlament i przedstawicielstwo w ogólnym.

Samorząd wyznaniowy jest obecnie politycznym przywilejem żydowskim. Jednym ze sposobów „wyrównania“ byłoby pozostawienie Żydom, póki będą u nas, tego samorządu, czyli własnego parlamentaryzmu mniejszościowego, przy równoczesnym uwolnieniu ich od troski o sprawy samorządu terytorjalnego i całego państwa, które nie było nigdy i nie będzie ich państwem. M. K.

Pończochy u Kałamajskiego a Pani?

nieomal wszyscy kupują

Pg 6998-38,101

PREZES RYBARSKI PRZEMAWIA

We wtorek odbył się w Warszawie w sali Towarzystwa Higienicznego odczyt prof. Romana Rybarskiego p. t. „Żydo - komunizm“. Sala była przepelniona. Na zdjęciu prelegent w czasie wygłaszania odczytu. Fot. E. Fikus

Leczenie chorej Ligi

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego“)

Genewa, 21 września.

Mocno przerzedzone trybuny publiczności w dniu otwarcia zgromadzenia Ligi, to wymowny znak czasu.

Ale nikt już nie pragnie djagnozy choroby Ligi. Wiadomo, że ostatecznym przepięczeniem niepowodzeń była sprawa abisyńska, która jak złowrogą cień unosi się dotąd nad pogodnym lazurem Lemanu. Polityka Rzymu podjęła Genewie do reszty kredyt w oczach świata. Czy da się prestiż przywrócić? Czy też ma Liga pogrzebać nadzieje na lepszą wogóle przyszłość? Oto pytania, które ciążyą jak chmura na bieżącym zgromadzeniu. Oficjalnie figuruje to na porządku obrad w postaci t. zw. kwestji reform Ligi.

Trudna to będzie sprawa z leczeniem instytucji genewskiej. Napewno też nie załatwi jej się od razu na bieżącej sesji, tylko podda tradycyjnemu badaniu przez komisję. Wszakże już dziś zorjentować się można nieco w losach owych planów. Rozróżnić się też dają pewne tendencje, które na sprawę reformy mogą mieć wpływ.

Pod wpływem nieudanych sankcyj przeciw Włochom zdecydowano na ostatnim nadzwyczajnym zgromadzeniu Ligi w lipcu rb. wszcząć sprawę zreformowania aparatu genewskiego. Postanowiono wówczas zaprosić wszystkie państwa do złożenia sekretarjatu Ligi do września rb. propozycyji. Bogata literatura prawnicza i polityczna, jaka już od dłuższego czasu propaguje w krajach anglosaskich myśl przebudowy ustroju ligowego, miałaby służyć za punkt wyjścia.

Trzeba sobie nasamprzód zdać z tego sprawę o reformę jakich urządzeń tu chodzi. Jest jasnym, że tak rozległy aparat, jakim jest instytucja genewska wraz z licznymi jej podległymi organizacjami, nie mógł nigdy w zupełności zadowolić wszystkich wymagań i ambicji, jakie rządzą naroda-

mi. Już od samego początku wynikały tedy walki o udział poszczególnych państw w ciasniejszym zespole władz ligowych, walki o stałe lub półstałe miejsce w Radzie, obsada ważniejszych stanowisk w sekretarjacie lub zasiadanie w niektórych komisjach. Utarczki te są tak stare, jak stara jest Liga. Nie chodzi też bynajmniej o reformę tych niedomagań.

Sprawa obecnie idzie o rzeczy znacznie istotniejsze. Wyraża się to konkretnie w pytaniu, czy Liga posiadać ma w przyszłości moc wymuszania posłuchu dla swoich decyzyji, innymi słowy, czy dać jej obok istniejącego już tytułu prawnego również skuteczny instrument wykonawczy.

Z pośród różnych braków instytucji genewskiej uchodzi ten brak za najistotniejszą wadę ustrojową, jeśli stać na stanowisku statutu z r. 1919, który zakreślił szerokie ramy działalności, lecz nie dał władzy dla wypełnienia tych ram treścią. Bezwładność Ligi w konflikcie włosko - abisyńskim była jaskrawym przykładem takiej właśnie bezsilności w egzekwowaniu decyzyji. Powtórzenie się tego może do reszty poderwać wiarę w organ genewski. I byłby to wówczas koniec Ligi w oczach opinji. Gra idzie więc teraz o byt Ligi jako takiej.

Jest cechą natury człowieka, że niezawsze lubi on jasno określonych decyzyji i wpływających stąd zobowiązań. Znacznie dogodniej nieraz obrać drogę pośrednią, a gdy to niemożliwe, odwlekać decyzję jak długo się da.

Cechę tę widać znowu teraz, gdy chodzi o jasne sformułowanie kwestji reformy Ligi. Odpowiedzi poszczególnych państw na lipcową ankietę zgromadzenia ligowego są pod tym względem wymowne. Czyżby stąd wynikało, że dzieło naprawy instytucji genewskiej już dziś stoi pod znakiem zapytania?

W odpowiedziach poszczególnych

Żoładek, książki i przemiane materji utrzymują, w porządku Ziela Przemysławskiego Karpińskiego Paerka zł. 1.50. torebka 25 groszy

Tg 1561

państw — coprawda nie są one jeszcze natury obowiązującej, lecz tylko podstawą do dyskusji — zaznaczyć się dadzą dwie różne koncepcje krańcowe. Gdy z jednej strony widać państwa gorąco opowiadające się za całkowitą i możliwie rychłą przebudową Ligi (Portugalia, Chili i in.), to z drugiej strony niemała jest liczba takich członków zgromadzenia genewskiego (w tem na czele Francja), które zamiast zmiany paktu kładą główny nacisk na wzmocnienie najsłabszych punktów dotychczasowej działalności Ligi, jak np. na środki zapobiegawcze (art. 11) oraz sprawę sankcyj (art. 16).

Są zatem zwolennicy mniej i więcej radykalnych reform. Wreszcie istnieje też tacy — a do tych zalicza się Polska — którzy, aczkolwiek myśli reform w zasadzie nie są nieprzychylni, radzą całą sprawę odłożyć na później. To tylko dla stwierdzenia rozbieżności sądów. Rozumie się, że te rozdzwieki nie ułatwią przyszłych obrad nad tą sprawą, ale też nie należy tych różnic przeceniać, które są nieuniknioną rzeczą w tak rozległym areopagu jak Liga. Ważniejszym jest natomiast, czy wogóle panuje chęć naprawy organizmu genewskiego i czy — jeśli nie rychło — to w dalszej przyszłości zamierzają państwa szczerze przyczynić się do dzieła reformy.

Otóż według przeważającej opinji, jaką zaobserwować można obecnie na zgromadzeniu, nie brak w tym kierunku dobrej woli. Doświadczenie, jakie przyniosły ostatnie miesiące wypadków włosko - abisyńskich, ma swój psychologiczny wpływ, czego się nie da zataić. Bo choć w wojnie Mussoliniego z negusem opinja białego świata ostatecznie zrozumiała, że pędu Italji ku kolonjom nie zagrozi żadna Genewa, to jednak pokryjomu każdemu niemiła jest myśl, iż gdyby o jego własną skórę w przyszłości chodziło, miałyby inne narody wraz z Ligą spoglądać w analogicznym wypadku obojętnie. Prawie więc powiedzieć można, że Mussolini wytworzył psychiczną konjunkturę dla idei zreformowania aparatu zapobiegawczego Ligi. Tę konjunkturę wyzyskać — oto cały sekret. Bo zbytne przewleknięcie mogłoby zapalić ostudzić.

Zwłokę uzasadnić da się tylko jednym względem: mianowicie tem, że w razie podjęcia reformy Ligi wypadłoby może przedsięwziąć jednocześnie starania o wciągnięcie do Ligi nowych członków. Jest też tajemniczą polisylnela, że ci, którzy zalecają reformę Ligi w niezbyt śpiesznym tempie, myślą o powrocie na łono Ligi — Niemiec. Dziś wprawdzie sprawa współpracy Niemiec z Genewą nie jest jeszcze dojrzałą. Ale Hitler sam swego czasu powiedział, że należałoby oddzielić pakt Ligi od spadku warsalskiego, — i w słowach tych czuć wyraźną wskazówkę współpracy. A wówczas może ubiłoby się od razu dwie rzeczy: przy reformie Ligi — przystąpienie Rzeszy.

Jakkolwiek więc droga reformy Ligi jest długa i ma wiele zakrętów, nie wydaje się to być droga ślepa.

B. L.

Jak już donosiliśmy, negus Haile Selassie przyleciał samolotem z Londynu do Genewy.

DZIAŁ GOSPODARCZY

Co to jest makler ubezpieczeniowy?

Spółceństwu polskiemu znane jest do pewnego stopnia pojęcie maklera giełdowego, zbożowego wzgl. drzewnego, natomiast nie spotykało się dotąd z pojęciem maklera w dziedzinie ubezpieczeń.

To też pragnę działalność i znaczenie maklera ubezpieczeniowego oświetlić zarówno z punktu widzenia jego uprawnień ustawowych, jak i na podstawie mej dotychczasowej praktyki własnej.

Definicja samego ubezpieczenia pod względem prawniczym jest następująca:

„Ubezpieczenie jest umową pomiędzy jednostką a przedsiębiorstwem ubezpieczeniowym, na podstawie której jednostka ma prawo żądania od przedsiębiorstwa wynagrodzenia, za określoną w tejże umowie stratę losową, wzajemian za oznaczone opłaty”.

Pod względem zaś gospodarczym definicja najprostszą będzie:

„Ubezpieczenie jest mechanizmem, przy którego pomocy strata losowa jednostki rozkłada się na grupę jednostek w tem samym niebezpieczeństwie zainteresowanych”.

Mamy więc po jednej stronie jednostkę, pragnącą ubezpieczyć siebie (na życie, od wypadków, od odpowiedzialności cyw. prawnej) lub swoje mienie (od ognia, kradzieży, gradobicia i t. p.) a po drugiej, przedsiębiorstwo ubezpieczeniowe, działające przez swoich agentów i inspektorów.

Nie było natomiast dotąd czynnika postronnego, a raczej bezstronnego, któryby umowy o ubezpieczenie doprowadzał od skutku, jak i w wypadku straty losowej pośredniczył pomiędzy poszkodowanym a przedsiębiorstwem ubezpieczeniowym.

Działalność zatem maklera ubezpieczeniowego polega na niezależnym od kontrahentów pośredniczeniu pomiędzy nimi przy załatwianiu wszelkich spraw, dotyczących ubezpieczenia, w przeciwieństwie od zależnych agentów lub pośredników.

Idąc za przykładem państw, w których zawód maklera ubezpieczeniowego stał się poniekąd powszechny, ministerstwo skarbu (Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń) ustanowiło na poszczególne działy maklerów ubezpieczeniowych, których działalność polegać ma na szerzeniu idei ubezpieczeń, przy równoczesnym pośredniczeniu pomiędzy jednostką a przedsiębiorstwem ubezpieczeniowym.

W Ameryce, Anglii, Niemczech, gdzie idea ubezpieczeń jest należycie zrozumiana, każdą poważniejszą umowę o ubezpieczenie życia lub mienia zawiera resp. doprowadza do skutku jedynie makler, a nie agent ubezpieczeniowy i klientowi jest zupełnie

obojętne, czy umowę jego przyjmuje przedsiębiorstwo ubezpieczeniowe X lub Y.

Spółceństwo polskie z racji ścisłej kontroli, której podlegają przedsiębiorstwa ubezpieczeniowe, może mieć zaufanie do każdego z nich, jeżeli chodzi o pewność otrzymania wynagrodzenia w wypadku szkody losowej, lecz tak, jak w życiu jednostek nie zawsze budzi zaufanie osoba, mogąca wykazać się wielkim majątkiem, tak samo nie zawsze godnym zaufania przedsiębiorstwo ubezpieczeniowe, mające krociowe kapitały.

Siła bowiem zaufania do idei ubezpieczeń i do wykonawcy tej idei czyli przedsiębiorstwa ubezpieczeniowego tkwi w pierwszym rzędzie w istocie i celu ubezpieczenia, a kapitał jako taki odgrywa rolę drugorzędną.

Jeżeli więc ważnym jest dla klienta znać w dziedzinie ubezpieczeń prawa swoje i obowiązki, jak również ważny jest wybór odpowiedniego Towarzystwa Ubezpieczeń, to momentem najważniejszym pozostanie sposób ujęcia i sporządzenia umowy o ubezpieczenie, która stanowi podstawę do wykonania obopólnych praw jak i obowiązków.

Pośrednikiem i doradcą przy zawieraniu umowy o ubezpieczenie, a zarazem odpowiedzialnym za prawidłowość jej zawarcia jest makler ubezpieczeniowy i tylko przez należyte ujęcie i sporządzoną umowę o ubezpieczenie uchronić się może społeczeństwo od niespodzianek i przykrości, a wtenczas też dopiero znikną pretensje, które dotąd często i niesłusznie ma klient do przedsiębiorstwa ubezpieczeniowego.

Jan Stroiński

WODA GORZKA MORSZYŃSKA i sól krystaliczna lub proszkowana — znakomite środki w nawykowym zaparciu stolca. Zadać w aptekach i składach apt.
ng 16774

KRONIKA GOSPODARCZA

Koncentracja tranzytu niemieckiego przez Pomorze

Ze względów oszczędnościowych cały tranzyt niemiecki został skierowany na linię Chojnice — Tczew, najkrótszą ze wszystkich linii kolejowych, nadających się do tranzytu i biegnących przez województwa: poznańskie i pomorskie. W wyniku takiej koncentracji przewozów niemieckich, Niemcy zaoszczędzają, przyjmując pod uwagę przewozy 1935 r., około 17 do 18 mil. zł rocznie.

Dla ruchu osobowego przydzielono na linii Strzebielino — Tczew jeden pociąg osobowy regularny i jeden dodatkowy, a na linii Chojnice — Tczew pięć pociągów regularnych i cztery dodatkowe; pociągi regularne kursują codziennie, a pociągi dodatkowe — w miarę potrzeby. Ruch towarowy obsługuje 11 pociągów regu-

larnych i 5 dodatkowych wyłącznie na linii Chojnice — Tczew, wobec czego linia ta będzie przepuszczać do 16 pociągów towarowych tranzytowych na dobę oraz do 9 osobowych, nie licząc oczywiście ruchu wewnętrznego. W szczególności od i do portów polskich.

Wobec udzielenia stronie niemieckiej szeregu taryf specjalnych i wyjątkowych wynika, że w ramach kwot, dopuszczonych do transferu na rzecz Polski za tranzyt (zł 3.195 tys. miesięcznie), a wynoszących mniej więcej połowę tego, co koleje niemieckie pacyły dotychczas — Niemcy będą mogły przewozić przynajmniej te same liczby osób i ilości towarów, które przewoziły przed ograniczeniami, wprowadzonymi w lutym r. b.

PODATKI I OPŁATY

(p) **Scalenie podatku przemysłowego od obrotów nawozami sztucznymi.** Przystępując do prac nad wprowadzeniem scalonego podatku przemysłowego od obrotów nawozami sztucznymi, min. skarbu zwróciło się do Związku izb przemysłowo-handlowych z prośbą o przedstawienie opinii co do celowości oraz co do zasad poboru scalonego podatku od tych artykułów. Na ostatnim posiedzeniu Międzyzobowej Komisji Skarbowej Związku Izb Przemysłowo-handlowych zapadła uchwała wypowiedziąca się za jednorazowym poborem scalonego podatku przemysłowego od wszystkich faz obrotowych nawozami sztucznymi zarówno produkcji krajowej, jak i importowanymi z zagranicy.

Z KRAJU

(k) **Sprawa zamrożonych należności w Niemczech.** W porozumieniu z komisją rządową kontroli obrotu towarowego polsko-niemieckiego, Związek izb przemysłowo-handlowych przystąpił obecnie do rejestracji należności eksporterów polskich, zamrożonych w Niemczech z tytułu dostaw towarowych, dokonanych poza clearingiem polsko-niemieckim, prowadzonym przez Polskie Tow. Handlu Kompensacyjnego. Zgłoszenie należności winno nastąpić na specjalnych formularzach, rozesłanych w drodze ankiety, które zainteresowani mogą otrzymać w biurze Związku izb przemysłowo-handlowych prowincjonalnych oraz w organizacjach branżowych. Ostateczny termin zgłoszenia należności zamrożonych upływa z dniem 5 października 1936 roku. Obecna akcja rejestracji zamrożeń ma na celu zaktualizowanie danych, które Związek izb zebrał w ankietach, przeprowadzonych uprzednio, a które, jako przestarzałe, nie mogą być obecnie użyte przy dokonywaniu ewentualnych odmożeń.

(k) **O ulgowe paszporty dla kupców i przemysłowców.** Związek izb przemysłowo-handlowych wystąpił do ministerstwa spr. wewn. w sprawie ulgowych paszportów dla kupców i przemysłowców. Związek izb zgłosił w tej sprawie dwa wnioski: 1) roczny paszport za opłatą zł 320 bez ograniczenia ilości wyjazdów; 2) wydawanie paszportów winno być przekazane władzom administracyjnym drugiej instancji. Jak wiadomo, ulgowe paszporty zagraniczne dotychczas ma prawo wydawać tylko min. spraw wewn.

(k) **Obroty P. K. O. już w miliardach.** Według sporządzonych ostatnio obliczeń ogólny obrót P. K. O. za pierwsze 7 miesięcy r. 1936 wyniósł 15,7 miljarda, podczas

gdz za tenże okres r. 1935 wyniósł 15,6 miljarda. Obrót bezgotówkowy również się zwiększył i za pierwsze 7 miesięcy r. 1936 wyniósł 12,0 miljarda, podczas gdy za tenże okres 1935 wyniósł 11,9 miljarda. Ilość załatwionych pozycji (płat i wypłat) za pierwsze 7 miesięcy r. 1936 osiągnęła cyfrę 26.594.427, a w tymże okresie r. 1935 — 25.998.070. Przytoczone cyfry wykazują zatem na stały i systematyczny wzrost tej najpóźniejszej dziś w Polsce instytucji oszczędnościowej.

(k) **Zmiana składu rady administracyjnej P. Z. P. Z.** W wyniku zmiany statutu P. Z. P. Z. i poddania ich nadzorowi ministerstwa rolnictwa i reform rolnych, uległ częściowej zmianie skład ich rady administracyjnej. Na prezesa rady minister rolnictwa powołał inż. St. Królikowskiego, a na zastępcę Adama Nowakowskiego, dyrektora Związku Spółdzielni Rolniczych i Zarobkowo-Gospodarczych. P. Nowakowski był swego czasu dyrektorem Patronatu Związku Spółdzielni w Poznaniu, Poza tem z Poznania wszedł w skład rady p. Leon Domański, dyrektor Związku Eksporterów Zboża. (az)

(k) **Co przywozimy z Danii?** Porozumienie handlowe polsko-duńskie zawarte w ub. m. zamyka dłuższy okres, w którym duńskie towary nie korzystały z żadnego kontyngentu przywozowego w Polsce. W wyniku nowego układu handlowego przyznano Danii na wrzesień i październik kontyngenty na szereg artykułów, jak: nasiona, warzywa, jabłka, śledzie i ryby, tłuszcze zwierzęce i sery, oleje roślinne, kwasy tłuszczowe i tłuszcze zestalone, mleko skondensowane, farby anilinowe, barwniki, produkty wanilinowe, skóry podeszwo-we, wełnę islandzką, teksturę kolorowaną, porcelanę i fajans, wyroby szklane, piłki do metali, świdry spiralne i niektóre inne artykuły metalowe, samochody itd. (l.)

Z ZAGRANICY

(z) **Problem budżetu japońskiego.** Żądania poszczególnych resortów japońskich, o ile chodzi o wydatki budżetowe na przyszły rok, są tak kolosalne, że liczyć się należy albo z bardzo silnym oporem min. skarbu, albo też z rekordowym budżetem wydatków w porównaniu z dotychczas notowanymi. Poszczególne resorty wysunęły dodatkowe żądania na następujące kwoty (w mil. yen): min. spr. zagr. — 3, min. spr. wewn. — 121,7, min. finansów — 115, min. wojny — 486, min. marynarki wojennej — 340, min. sprawiedliwości — 6, oświaty — 35,7, rolnictwa — 101, handlu i przemysłu — 27,7, komunikacji — 58, spr. zamorskich — 17,8. Dodając do tych sum jeszcze niektóre inne kwoty dla lokalnych organizacji, otrzymuje się kolosalną kwotę dodatkową 1.599 mil. yen, łącznie z którą wydatki budżetowe na przyszły rok wyniosłyby 3.459.991 tys. yen. Jest to suma rekordowa.

Wyniki zawodów chórów kościelnych

W niedzielnych zawodach chórów kościelnych sąd konkursowy z szamb. prof. Feliksem Nowowiejskim na czele ogłosił następujące wyniki:

W kategorii I chóry mieszane: Poznań-Jeżyce (dyr. F. Olszewski) 35 punktów; Poznań - św. Marcin (dyr. W. Kulczyński) 33 punkty; Poznań - św. Wojciech (dyr. J. Rynk) 33; Poznań - Łazarz (dyr. W. Dorożala) 32; Środa (dyr. J. Bartkowiak) 31; Gniezno (dyr. W. Cichowicz) 30; Ostrów (dyr. M. Ossowski) 30; Kościan (dyr. Wojciechowski) 29; Śrem (dyr. J. Borowski) 29; Inowrocław św. Cecylii (dyr. T. Sobieski) 28; Inowrocław N. M. P. (dyr. W. Ciesielski) 28; Leszno (dyr. A. Rymarczyk) 28; Szamotuły (dyr. T. Leśnik) 28; Kórnik (dyr. F. Pasikowski) 26; Mogilno (dyr. W. Żurowski) 20.

W kategorii I chóry męskie: Poznań-Jeżyce św. Kazimierza (dyr. F. Olszewski) 31 pkt.; Poznań OO. Jezuici (dyr. M. Szczepanowski) 27 pkt. i Środa (dyr. J. Bartkowiak) 26 pkt.

W kategorii II chóry mieszane: Poznań - św. Jan Jer. (dyr. M. Musielski) 31 pkt.; Nowy Tomyśl (dyr. Krych) 29 pkt.; Bnin (dyr. ks. prob. Janasik) 28; Poznań-Górczyn (dyr. M. Obst) 28; Pogrzebów (dyr. Maciaszyk) 25; Poznań - Sołacz (dyr. B. Musiałkiewicz) 24; Poznań - Główna (dyr. Antkowiak) 23; Buk (dyr. J. Samelczak) 22; Pleszew (dyr. St. Komunicki) 22; Znin (dyr. P. Piwkowski) 22; Mątwy (dyr. St. Weber) 21; Mosina (dyr. I. Sterczyński) 20; Opalenica (dyr. K. Urbaniak) 20; Rogowo (dyr. F. Freytag) 20; Września (dyr. Rosicki) 20; Gostyń (dyr. Z. Sawicki) 19 2/5.

W kategorii II chóry męskie: Poznań-Górczyn (dyr. M. Obst) 28 pkt.; Gniezno (dyr. Cichowicz) 27 pkt.; Poznań - św. Jana Jer. (dyr. M. Musielski) 27; Poznań-Łazarz (dyr. W. Dorożala) 26; Mogilno (dyr. Żurowski) 22; Poznań - św. Marcin (dyr. W. Kulczyński) 22; Inowrocław N. M. P. (dyr. W. Ciesielski) 20; Pleszew (dyr. St. Komunicki) 20; Kórnik (dyr. F. Pasikowski) 17; Pogrzebów (dyr. Maciaszyk) 14.

W kategorii chórów wiejskich mieszanych: Kaźmierz (dyr. St. Tobis) 31 pkt.; Żabikowo (dyr. Romanowski) 20; Kierowo (dyr. Rembowski) 19; Sobota (dyr. Turowski) 14.

W kategorii chórów wiejskich męskich: Żabikowo (dyr. Romanowski) 19 pkt.

Rezolucje IV kongresu

Uznając potrzebę podniesienia stanu muzyki kościelnej IV. Kongres wzywa rządców kościołów i organizatorów do zakładania chórów kościelnych i łączenia ich w związki diecezjalne. O pomoc w tej sprawie prosimy Najdosłojniejszego Episkopatu, diecezjalne i parafialne Akcje Katolickie, katolickich muzyków i ludzi dobrej woli.

Celem zespolenia sił i poprowadzenia ich w jednolitym kierunku, kongres uznaje „Muzykę Kościelną” jako organ chórów kościelnych, organizatorów ich Związku i całego ruchu kościelnego - muzycznego.

Kongres zwraca się do katolickich kompozytorów, aby zainteresowali się dziedziną muzyki kościelnej i zaopatrywali ją w odpowiednie dzieła.

Kongres uważa fachowe wykształcenie organizatorów w odpowiednich szkołach za sprawę nader pilną, również uznaje potrzebę utworzenia wyższej szkoły dla kościelnej muzyki lub odpowiedniego ustosunkowania się konserwatorów muzycznych, w każdym razie pod nadzorem władz kościelnych i państwowych.

Jako szczególnie obowiązek poleca kongres chórom i organizatorom pielęgnowanie polskich pieśni kościelnych, i z tym samym apelem zwraca się do katolickich organizacji i do całego społeczeństwa.

Najdosłojniejszy Episkopat zaś prosi Kongres o wydanie dobrego, a taniego śpiewnika kościelnego.

IV. Kongres muzyki kościelnej przyłączając się do rezolucji Kół śpiewaczych uchwalonej w Warszawie 28 i 29 br. prosi Pana Ministra Komunikacji aby chórom kościelnym przyznał na zjazdy i kongresy te same ulgi kolejowe co zespołom sportowym i turystycznym, zwracając uwagę na znaczenie, jakie chóry i pracując w dziedzinie muzycznej posiadają do narodowej kultury.

STRONNICTWO NARODOWE

KOŁO ŚRÓDMIEŚCIE

Zebranie plenarne odbędzie się w czwartek, 24 bm. na sali p. Heydukowskiego, ul. Masztalarska 8. Początek o godz. 20.

KOŁO GŁÓWNA

Zebranie plenarne odbędzie się w czwartek, 24 bm. na sali p. Książka. Początek o godz. 20.

KOŁO STARE MIASTO

Zebranie plenarne odbędzie się w piątek, dnia 25 bm. w sali p. Wróblewicz, Chwaliszewo 68. Początek o godz. 20.

KOŁO JEŻYCE

Kurs kandydatów odbędzie się z początkiem października br. — Zapisy przyjmuje się codziennie od godz. 17 do 20 w lokalu Stron. Narodowego św. Marcin 65 I ptr. prawo.

Krótkie informacje gospodarcze

— Szyb naftowy „Na Kleinerze” w Boryslawiu na głębokości 1.085 m. otrzymał dzienną produkcję ropy w wysokości 30 tys. kg. Wysokość tej produkcji stawia go w rzędzie najbogatszych szybów Zagłębia Boryslawskiego.

— Eksport przedzyszesankowej z okregu łódzkiego w sierpniu r. b. wyniósł 62.000 kg., łącznie wartości 616.900 zł. W porównaniu z lipcem r. b. oznacza to wzrost eksportu o przeszło 100 proc. Wywóz ten bowiem wyniósł w ciągu lipca 30.000 kg. wartości 304.000 zł.

— Utworzona została w Dubnie komisja dla notowania cen chmielu. Komisja ta, która urzędować będzie w trybie giełdy zbożowej, wydadac będzie tygodniowy biuletyn informujący o cenach i koniunkturze na rynku chmielar-skim.

— Handel zagraniczny Łotwy wykazuje ostatnio znaczniejszy rozwój. Obroty handlowe w ciągu sierpnia r. b. wyniosły 22,8 mil. latów wobec 19,5 mil. w lipcu 1936 r. i 17,8 mil. w sierpniu r. ub.

— Zapasy chmielu w Czechosłowacji na dz. 1 sierpnia b. r. wyniosły ogółem 45,4 tys. centnarów wobec 42,8 tys. centnarów w tym samym czasie r. ub.

— Kupcy zbożowi krajów nadnaujskich projektują zorganizowanie corocznych targów, na których sprzedawane byłyby podstawowe artykuły rolnicze krajów położonych nad Dunajem. Jako miejsce targów wymieniany jest Wiedeń.

— Obszar zasiewów konopi na terenie Jugosławii w r. b. zajmuje 32.000 ha. Spodziewany zbiór obliczany jest w rekordowej wysokości 30.000 tonn konopi.

PRACA POLSKA

ODDZIAŁ METALOWCÓW

Zebranie plenarne oddziału Związku Zawodowego Metalowców „Praca Polska” odbędzie się w czwartek, dnia 24 bm. o godz. 19 w sali św. Marcin 65.

Ze względu na ważne sprawy organizacyjne przybycie wszystkich członków obowiązkowe.

Zarząd.

Pokłosie naszego jubileuszu

W dalszym ciągu otrzymaliśmy z okazji 30-lecia „Kurjera Poznańskiego” następujące telegramy i listy:

Z okazji 30-lecia istnienia wydawnictwa przesyłamy serdeczne życzenia dalszego pomyślnego rozwoju i dalszej owocnej pracy dla dobra Narodu i Ojczyzny.

Czołom!

Zarząd Okręgu Poznańskiego Związku Tow. Gimn. „Sokół”

(—) Gustaw Lewandowski, prezes
(—) Leon Stasiński, sekretarz.

Z okazji 30-lecia tak wielce zasłużonego dla sprawy narodowej pisma, serdeczne „Szczęść Boże” w dalszej owocnej pracy na jej bodaj, że najważniejszym odcinku przesyła

Żeńskie Tow. Gimn. „Sokół”,
Poznań XII

(—) Z. HERNICZKOWA, prezeska.
(—) B. WOŹNICKA, sekretarka.

Z okazji uroczystości 30-lecia składa Towarzystwo Czytelní Ludowych Wielce Szanownej Redakcji jak najserdeczniejsze życzenia wszelkiej pomyślności na długie lata

Równocześnie uważa T. C. L. za swój miły obowiązek podziękować za ofiarną pomoc w szerzeniu ruchu oświatowego wśród społeczeństwa.

Towarzystwo Czytelní Ludowych
Poznań

(—) Ks. dr. MILIK.

Z okazji trzydziestolecia „Kurjera Poznańskiego” pozwalam sobie imieniem redakcji „Tęczy” przesłać najlepsze i najserdeczniejsze życzenia.

Trzydzieści lat nieprzerwanej pracy pisma codziennego to wielki okres wysiłku i trudu, ale trzydzieści takich lat, w jakich danem było pracować „Kurjerowi Poznańskiemu” — to okres nieprzerwanej i najtrudniejszej służby narodowej wśród przełomowych zdarzeń o najwyższym dla Polski znaczeniu. Nie ma człowieka, kierującego się sprawiedliwą oceną rzeczywistości, któryby nie zdawał sobie sprawy z tego, jaka wielka rola i jaki udział zasługi przypadają w tym okresie na pracę „Kurjera Poznańskiego”. Dlatego w dniach jubileuszowych napływa dłań zewsząd tyle życzeń serdecznych i pełnych uznania.

Przyłącza się do nich i nasze pismo, składając „Kurjerowi Poznańskiemu” najlepsze życzenia dalszej owocnej pracy nad budową podstaw życia narodowego w odrodzonej Polsce.

(—) Józef Kisielewski.

Panu Naczelnemu Redaktorowi oraz całej Redakcji „Kurjera Poznańskiego” przesyłam z okazji trzydziestolecia pisma najszczerze życzenia i wyrazy najgłębszego uznania za zbożną pracę dla Polski.

(—) Prof. dr. Paweł Gantkowski,
Poznań.

Szczęść Boże w dalszej pracy dla dobra Narodu Polskiego!

(—) Dr. Włodzimierz Krzyżankiewicz.
Na wiadomość o trzydziestolecie „Kurjera Poznańskiego” pośpieszam z wyrazami najszczerzych życzeń: ad multos annos!

Zawsze szczerze oddany przyjaciel

(—) Eugenjusz Piasecki,
profesor uniwersytetu poznańskiego.

Z okazji 30-lecia „Kurjera Poznańskiego” przyłączam do opinii powszechnej swój głos ze słowami uznania dla założycieli, kierowników i współpracowników pisma, które przez rzetelne, konsekwentne i zadziwiające wytrwałe pełnienie obowiązku publicystycznego na ważnym zachodnim posterunku polskiej ziemi wyrosło tam do poziomu instytucji, mającej w dziejach odrodzonej naszej Ojczyzny kartę dobrze zasłużoną i chlubną szczególnie.

A pisząc to, myślę ze specjalnym szacunkiem o niezmiernym twórcy i redaktorze naczelnym „Kurjera” senatorze Marjanie Seydzie i dwóch jego długoletnich towarzyszach pracy: śp. Bol. Marchlewskim i dyr. Leitgeberze.

(—) Dr. Jan Załuska,
Czarniecka Góra.

Z okazji 30-lecia przesyłamy WPanom serdeczne życzenia dalszego jak najpomyślniejszego rozwoju.

R. Barcikowski S. A. w Poznaniu
Zarząd

Zyczenia pisemne złożył nam również dyrektor Opery poznańskiej, dr. Zygmunt Latoszewski.

Ustnie złożyli nam życzenia m. in. ks. radca Putz, ks. Forecki, redaktor „Przewodnika Katolickiego”, oraz p. Bolesława Krysiewiczowa, wdowa po zmarłym wybitnym działaczu narodowym, który był prezesem rady nadzorczej Drukarni Polskiej.

Dalsze głosy prasy

Poza „Warszawskim Dziennikiem Narodowym”, którego wywody onegdaj cytowaliśmy, szereg innych pism poświęca naszemu trzydziestoleciu artykuły i wzmianki.

„Dziennik Kujawski” (Inowrocław), omówiwszy numer jubileuszowy „Kurjera”, kończy następująco:

„Jubileusz twardej orki 30-letniego uświadamiania narodowego „Kurjera Poznańskiego” odbić się musi głośnie echem wśród społeczeństwa naszych kresów zachodnich, bo społeczeństwo nasze w realizacji programu narodowego widzi właśnie jedyną możliwość urzeczywistnienia potęgi i wielkości państwa polskiego, a tę rolę 30 już lat spełnia i konsekwentnie przeprowadza „Kurjer Poznański”.

„W tak radosnej chwili, kiedy jubilatka z prawdziwą dumą oglądać dziś może owoce swej pracy, składamy jej najserdeczniejsze życzenia dalszego pomyślnego rozwoju.”

„Słowo Pomorskie” (Toruń) pisze m. i.:

„W dniu dzisiejszym obchodzi trzydziestolecie jedno z największych polskich przedsiębiorstw wydawniczych, Drukarnia Polska w Poznaniu. Drukarnia Polska jest największą narodową placówką wydawniczą w Polsce.

„Jubilatce przesyłamy serdeczne życzenia dalszego pomyślnego rozwoju.”

W artykule „Wielkiej Polski” (Poznań) czytamy m. i.:

„Wydawnictwo „Kurjera Poznańskiego” oraz wszystkich innych pism Drukarni Polskiej obchodziło w tych dniach rocznicę trzydziestolecia swej działalności.

„Trzydziestoletni ten okres, zamykający przełomowy odcinek dziejów Polski, wyrzył się w życie narodu trwałymi śladami. „Kurjer Poznański”, zajmując przed trzydziestu laty wysuniętą pozycję na froncie narodowym, przechodził wraz ze społeczeństwem ziem zachodnich, z narodem, chwile ciężkie i smutne, ale i momenty chwały.

„W okresie walki z zaborcą „Kurjer Poznański” budził świadomość narodową, rozpaliał ją, zaprawiał szeregi do zmagania z żywiołem żydowskim i niemieckim. Podczas wojny reprezentował front proaljancki, przeciwstawiał się zdecydowanie Niemcom i próbie wiązania losów Polski z państwami centralnymi.

„W Polsce odrodzonej płomiennym zapalem i wytrwałą akcją publicystycz-

ną gruntuje nowoczesną myśl narodową w szerokich rzeszach społeczeństwa i walczy niezłomnie, z otwartą przybitością, po męsku o zrealizowanie w życiu polskim zasad idei narodowej.

„Jeśli wydawnictwo „Kurjera Poznańskiego” wytrwało nieustraszenie przez 30 lat na posterunku, jeśli w nowy okres wchodzi z ogromnym zapasem energii i kapitału zasługi narodowej, to w dużej mierze obok społeczeństwa jest to zasługą kierownictwa instytucji i całego zespołu, tak redakcyjnego, jak i administracyjnego.”

Organ Polskiego Związku Wydawców Dzienników i Czasopism, miesięcznik „Prasa”, wychodzący w Warszawie, sygnalizując 30-lecie „Kurjera Poznańskiego”, zapowiada obszerniejsze omówienie w przyszłym numerze jubileuszu i historii wydawnictwa, które — jak pisze — „odegrało tak ważną rolę w walce z akcją germanizacyjną na ziemiach zachodnich”.

Prorządowy „Dziennik Poznański”, donosząc o jubileuszu „Kurjera Poznańskiego” i o naszym numerze specjalnym, cytuje wyjątki z artykułu dr. Marjana Seydy i kończy następującem stwierdzeniem:

„Wypada w dniu jubileuszu „Kurjera Poznańskiego” stwierdzić, że mało jest w Polsce pism Stronnictwa Narodowego redagowanych na tak wysokim poziomie. To też miło nam — mimo wszystkich różnic, które nas dzielą — skierować pod adresem redakcji „Kurjera” szczerze gratulacje z powodu trzydziestolecia służby publicystycznej.”

Trzydziestoleciu „Kurjera” poświęciły też artykuły bądź notatki: „Kurjer Warszawski”, „Więź” Warszawa, „Dziennik Wileński”, „Agencja Telegraficzna Express”, „Gazeta Polska” (Kościan).

GOLD CREAM HAMAMELIS oraz MYDŁO HAMAMELIS

ma działanie toniczne, usuwa zmarszczki, wygładza naskórek

Lab. Chem. Farm. M. MALINOWSKIEGO

Tg 1560 WARSZAWA, UL. CHMIELNA 4

DO NABYCIA WE WSZYSTKICH PIERWSZORZĘDNYCH FIRMACH

Wojna domowa w Hiszpanji

Parlament brazylijski uczcił minutą milczenia obrońców Alkazaru

W Burgos, siedzibie hiszpańskiego rządu narodowego, powitano owacyjnie oddziały wojsk powstańczych wracające z frontu.

Komunikat wojsk narodowych

Sewilla. (Tel. wł.) Alkazar broni się wciąż jeszcze. Na froncie Sierra Guadarrama wojska narodowe zajmą prawdopodobnie niedługo Loyossa, gdzie znajduje się sztab główny przeciwnika.

Na froncie Guipuzcoa powstańcy posuwają się stale naprzód.

W Asturji jedna z kolumn zajęła kilka wiosek górniczych. Zajęte zostały miejscowości Aspecia i Escotia, które stanowiły główne punkty obronne Bilbao. Wojska gen. Mola, maszerujące w kierunku Bilbao, zajęły ważne pozycje strategiczne koło Zamaya, Zarauz i Onale.

Na froncie Huesca oddziały milicji ludowej zostały zaskoczone przez wojska narodowe i pozostawiły na placu boju licznych zabitych i rannych.

Na froncie Teruel sytuacja bez zmian.

Malaga została ponownie zbombardowana przez lotników narodowych.

Komunikat wojsk czerwonych

Madryt. (PAT) Wojska czerwone zaatakowały wysuniętą placówkę narodową, która cofnęła się szybko w kierunku Oviedo.

Na froncie aragońskim na odcinku Alcaniz-Caspe wojska czerwone posunęły się o 4 km, odpierając ataki nieprzyjacielskie.

Na froncie Grenady oddziały czerwone zajęły wioski Guadarteria, Tocon i Hueter de Santillan.

W Alkazarze

Madryt. (PAT) Według nadeszłych tu wiadomości, obrońcy Alkazaru musieli opuścić dziś rano pozycje zajmowane jeszcze wczoraj poza terenem właściwego zamku i ukryć się w podziemiach, porzucając stajnie, śpichrze oraz wielkie galerje, w której chowani byli polegli kadeci.

Oblężeni bronią się nadal z zaciętością, używając głównie granatów

Ludzie otyli osiągają bez trudu wydajne i obfite wypróżnienie, używając odpowiednie i regularnie naturalną wodę **Franciszka-Józefa**.
Tg 1559

ręcznych i lekkich móżdżerzy. Wojska czerwone otaczają obecnie główny budynek i ogród.

Władza ma przejść w ręce anarchistów

Paryż. (ATE) Według wiadomości otrzymanych z Madrytu, komitet Iberyjskiej Federacji Anarchistycznej zwrócił się do premiera Caballero z żądaniem ustąpienia gabinetu.

Caballero miałby przekazać władzę komitetowi, który zarządziłby mobilizację wszystkich mężczyzn zdolnych do noszenia broni, w wieku od lat 17 do 45 oraz upaństwowienie całego przemysłu. Zdaniem komitetu tylko podobne zarządzenia mogą utrzymać spójność wojsk, walczących na froncie Talavera i powstrzymać ofensywę wojsk płk. Yague.

Uczczenie bohaterów z Alkazaru

Rio de Janeiro. (PAT) Izba deputowanych uczciła minutą milczenia bohaterstwo obrońców Alkazaru i postanowiła przesłać do junty rządzącej w Burgos wyrazy uznania i podziwu dla dzielnej postawy garstki kadetów, stawiających w ruinach Alkazaru heroiczny opór przeważającym siłom rządowym.

„Journal do Brasil” wyraża opinię, że ta manifestacja jest równoznaczna z dezaprobatą polityki neutralności, stosowanej przez rząd oraz zapytuje, „czy minister spraw zagranicznych skorzystał z tej lekcji, czy też nadal skłaniać się będzie ku polityce neutralności, uchwalonej przez Europę”.

Pomoc dla czerwonych

Paryż. (ATE) Organ stronnictwa socjalistycznego „Populaire” zamieszcza pod tytułem „Pomoc republice hiszpańskiej” wynik zbiórki, zorganizowanej na rzecz hiszpańskiego „frontu ludowego” przez francuskie związki zawodowe. Zbiórka dała ogółem 4.200.000 franków. Dziennik donosi, że z Belgji wysłano do Hiszpanji 14.000 kilogramów konserw mięsnych oraz 500 tonn innych towarów. „Le Populaire” zwraca się z apelem do organizacji robotniczych, prosząc o wysyłanie środków żywności do Hiszpanji.

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Czwartek | Piątek
KALENDARZ RZYMSKO-KATOLICKI
 N. M. P. o' wyk. niew. Aureli
KALENDARZ SŁOWIAŃSKI
 Chomira | Świętopełka

Słońca: wschód 5,40, zachód 17,48
 Długość dnia 12 godzin 08 minut
 Księżyc: wschód 14,27, zachód 22,23
 Faza: 6 dzień przed pełnią

Wrzesień
24
 Czwartek

Ważne numery telefonów:
 Pogotowia rat.: 66-66 i 55-55
 Straż ogniowa 19-57, 30-50
 Policja: 42-21
 Pościągcy: 15-60 i 28-36
 Taksówki: Postój przy ulicy Grunwaldzkiej 77-72, przy Rynku Jeź. 77-08, przy ul. Marsz. Focha (naroz. Niegolewskich) 77-82, Pl. Świątokrzyski: 49-80, przy ul. Zielonej (nar. Strzeleckiej) 50-35, Rynek Wielki: 66-35, W. Garbary (nar. Wielkiej) 57-37.

Poczt. biuro zleceń: 49-27. Dokładny czas: 55-66.

Stan wody: + 0,22 mtr.
 Temp. wody: + 17,6 st. C.

NOCNY DYŻUR APTEK

Śródmieście: Apt. przy ul. 27 Grudnia 18; Apt. im. dr. Marcinkowskiego, ul. Nowa (Bazar); Apt. Zielona, ul. Wrocławska 31; Apt. Czerwona, St. Rynek 37; Apt. przy Grobli, W. Garbary 41. **Jeźyce:** Apt. Mickiewicza, ul. Dąbrowskiego 10; Apt. pod Opactwem, ul. Dąbrowskiego 76 (róg Staszcza). **Lazarz:** Apt. św. Łazarza, ul. Strusia 9. **Górczyn:** Apt. Karpińskiego, ul. Marsz. Focha 3. **Wilda:** Apt. przy Bramie Wildeckiej Górna Wilda 3; Apt. Fortuna, Górna Wilda 96. **Solacz:** Apt. przy ul. Mazowieckiej 12. **Główna:** Apt. przy Krzyżu, ul. Główna 19. **Staroleka:** Apt. miejscowa.

KRONIKA MIASTA POZNAŃA

WYCIECZKI

— * **Wycieczka do Biskupina.** Sekcja wycieczkowa Stow. Chrześc. - Narod. Nauczycielstwa Szkół Powsz. organizuje ponownie wycieczkę krajoznawczą do Lednicy — Łubowa — Gniezna i Biskupina. — Koszta wynoszą 7,50 zł. Zbiórka dn. 27 b. m. o godz. 8,15 na pl. Wolności przed „Orbisem”. Zgłoszenia członków i sympatyków przyjmuje do piątku 25 bm. kierownik wycieczki p. Śniegocki Henryk, — Wierzbicice 57 oraz P. B. P. „Orbis”.

KRONIKA MIEJSCOWA

— * **Automobilklub Wielkopolski** zorganizował „jazdę za lisem”. Trasa przebiegała przez Szeląg, Winiary, Naramowice, Biedrusko, Czerwonak, Kicin, Głównę, Miasteczko, Starolekę, Malte, Antoninek i Kobylepole. Zawodników było 13. Z powodu niezmiernie trudnej trasy — 6 pętlic, żaden z zawodników nie przebył trasy, nie omijając choćby jednego punktu kontrolnego. Z uwagi na powyższe nie przyznano nagród. 10-ciu zawodników, którzy dotarli do mety, otrzymała plakiety.

— * **Czy trzeba kupować drób u Żydów?** Ilekroć odbywają się targi w Poznaniu, tyle razy Żydzi zwożą na nie z dalekich stron dużo drobiu, jakgdybyśmy na miejscu nie mieli chrześcijańskich źródeł nabycia tego towaru. Zdawałoby się, że koszt przewozu podwyższy znacznie cenę tego drobiu, tak, że Żydzi nie będą mogli sprzedać tego towaru w Poznaniu, jednak jest inaczej. Żydzi skupują za grosze kury, geśi i kaczki w b. Kongresówce, nie wykupują często świadectw przemysłowych, konkurując w ten sposób z polskimi handlarzami. Gdyby było większe uświadomienie naszych gospodyń, Żydzi nie sprowadziliby tak wielkiej ilości drobiu do Poznania, ograniczyliby się bowiem tylko do sprzedaży go swoim współwyznawcom. Czas wielki zrozumieć, że zakup towaru u Żydów jest krzywdą dla handlu chrześcijańskiego.

Olbrymi grzyb piasecznik

P. Józef Stachowiak przyniósł do naszej redakcji olbrymięgo grzyba, zwanego piasecznikiem i znalezione w lesie pod Maruszką w pow. obornickim. Okazany nam grzyb waży 1 kg 600 gramów, a więc przeszło 3 funty. Jest to okaz bardzo rzadko spotykany, ponieważ piaseczniki, rosnące na pniach i będące jadalnymi, (Boletus variegatus) dochodzą zazwyczaj tylko do rozmiaru pięści. (wel)

Najwyższe odznaczenie jugosłowiańskie

otrzymał J. Em. ks. Prymas kardynał Hlond

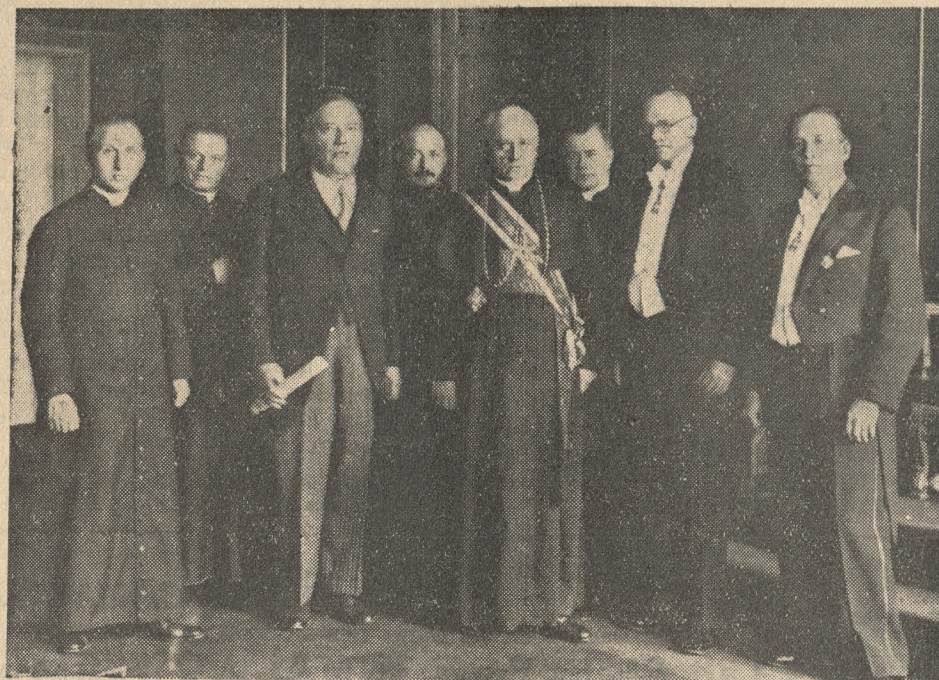
Jak już donosiliśmy w wyd. poranem, wczoraj o g. 13 przybył do pałacu prymasowskiego, w towarzystwie konsula jugosłowiańskiego w Poznaniu Scheffsa i prezesa Tow. Polsko-Jugosłowiańskiego w Poznaniu dr. Woźniaka, chargé d'affaires poselstwa jugosłowiańskiego w Warszawie baron Kulmer.

J. Em. ks. Prymas Hlond przyjął barona Kulmera w otoczeniu znanego

gosłowiańskie: wielką wstęgę orderu Orła Białego.

Odznaczenie nadane zostało J. Em. w związku z zeszlórocznym kongresem Eucharystycznym w Lublanie, któremu J. Em. Prymas Hlond przewodniczył w charakterze legata papieskiego.

Ubiegłej nocy, o godz. 0,33, J. Em. ks. Prymas Hlond, w towarzystwie kapelana ks. dr. Filipiaka, wyjechał do Lwowa na uroczystości jubileuszowe

Wręczenie najwyższego odznaczenia jugosłowiańskiego J. Em. ks. Prymasowi

Stoją od lewej: sekretarz ks. dr. Baraniak, brat ks. Prymasa, ks. Antoni Hlond-Chlondowski, znany kompozytor, chargé d'affaires baron Kulmer, rzeźbiarz ojciec Efrema, J. Em. ks. Kardynał Hlond, kapelan ks. dr. Filipiak, konsul honorowy Jugosławji Scheffs i prezes Tow. Polsko-Jugosłowiańskiego w Poznaniu dr. Woźniak.

kompozytora ks. Antoniego Hlonda. Chlondowskiego, ks. kapelana dr. Filipiaka, sekretarza ks. dr. Baraniaka i rzeźbiarza, Ojca Efrema. Chargé d'affaires poselstwa jugosłowiańskiego wręczył J. Em., ks. Prymasowi w zastępstwie chorego posła jugosłowiańskiego, najwyższe odznaczenie ju-

we 50-lecia kapłaństwa lwowskiego arcybiskupa-metropolity J. Em. ks. Twardowskiego.

Ze Lwowa uda się J. Em. ks. Prymas do Częstochowy na wielki zjazd matek polskich, które zbiorą się tam w dniach 26 i 27 bm. w liczbie około 50 000.

Po niebywałym tryumfalnym sukcesie najnowszego filmu polskiego p. t.:

„**TRE DOWATA**”

zapowiadamy drugi najspanialszy film sezonu:

„**MAYERLING**”

najpiękniejszy romans miłosny wszystkich czasów.

W rolach głównych:
Charles Boyer
Danielle Darieux

Z niebywałym zainteresowaniem oczekiwana

Wielka Galowa Premjera

już jutro, w czwartek 24 września w kinoteatrze „**SŁOŃCE**”

Przedsprzedaż biletów na Premjerę przy kasach „**SŁOŃCA**”

Z TARGU

— Dnia 23 b. m. na placu Sapieżyńskim placono (w złotych za pół kg wzgl. za sztukę):
 N abiał: masło wiejskiej 1,20—1,25, masło mlecz. 1,30—1,40, twaróg 0,20—0,25, śmietana (litr) 1,00—1,20, mleko (litr) 0,17—0,20, jaja mendeł 1,00—1,10.
 M ięso: wieprzowina 0,70—1,00, wołowina 0,60—1,00, cielęcina 0,70—1,20, skopowina 0,80—1,20, słonina 0,85—0,90, smalec 1,15—1,20, mózg cielęcy 0,40.
 D rób i dziczyzna: kura 1,00—2,30, kaczka 1,00—2,50, geś 2,50—3,50, gołębie (para) 0,60—0,90, para kurcząt 1,50—2,40, para kuropatew 1,20—1,60.
 R yb y: szczupak 1,20—1,30, węgorz 1,30—1,40, lin 1,10—1,20, leszcz 0,50—0,80, białe ryby 0,20—0,40, sandacz 1,50—1,60, sum (dziel.) 1,50—1,60, karp 1,00—1,10, karaś 0,60—1,00, ryby śnieżne 20—30 gr mniej.
 R aki mendeł: 0,80—2,50.
 J arzyny (w groszach): ziemniak 3—4, szpinak 10—15, buraki pecek 10, pietruszka (pecek) 10, seler (sztuka) 5—10, zielona sałata 3—5, rzodkiewki (pecek) 5, marchew (pecek) 3, kalafior 5—30, ce-

bula 5, pomidory 5—10, fasola biała 25—40, zielona 15—25, ogórki mendeł 25—50, kapusta biała (główka) 5—10, włoska 10—15, modra 10—15.

G rzy b y: Kurki (licie) 10—15, grzyby mieszane 20—30, borowiki 30—60, maślaki 15—25, pieczarki 20—30, rydze 0,80—1,20, zielone grzyby 20—30.

O w o c e: jabłka 10—40, gruszki 10—25, owoce suszone 0,80—1,00, brzoskwinie 25—50, śliwki 15—25, borówki 40—50, winogrona 0,30—1,10.

KRONIKA WYPADKÓW

— * **Potrącenie przez samochód.** Na ul. Gnieźnieńskiej samochód półciężarowy firmy Zak potrącił 45-letniego Ignacego Szymanowicza, bez stałego mieszkania. Najeżanowca, który odniósł lekkie obrażenia, odstawiono do przytułku dla bezdomnych. (kl)

— * **Krwawa bójka dżokejów na noże.** W mieszkaniu Antoniego Bardyguły na Ławicy przy ul. Noteckiej 21 powstała bójka pomiędzy Antonim Bardygułą i

W czwartek, 24 września o 8,30 wieczór OTWARCIE CYRKU STANIEWSKICH W POZNAŃU.

W ślad za naszą zapowiedzią odbędzie się w nadchodzący czwartek, otwarcie I. głównego oddziału cyrku Staniewskich, który zainstaluje się na boisku sportowym przy ul. Ratajczaka. Program największego naszego cyrku przedzie wszelkie nasze oczekiwania, jest bowiem najlepszym ze wszystkich, jakie cyrki Staniewskich dotychczas w Poznaniu demonstrował. Dowiadujemy się, że program cyrku obejmuje 20 międzynarodowych wielkich i dotychczas w Poznaniu niewidzianych atrakcyj. Poznań ujrzy najlepszego żonglera świata następcę słynnego Rastellego, Massimiliano TRUZZI, który jest najlepszym cyrkowym artystą świata. W programie ponadto doskonale tresury koni, szympanosów, psów, dowcipni kłowni, występ akrobatów, ekwilibrystów ba nawet mecz rozgrywany na rowerach. A zatem cały Poznań spotka się na premjerze w cyrku w czwartek, 24 września o 8,30 wiecz.

zg 508/9

KRONIKA KAWALERYJNA

Zapraszamy na zabawę taneczną L. O. P. P., która odbędzie się w sobotę, dnia 26. bm. na sali „Belwederu” ul. M. Focha. Komitet zabawowy przygotowuje moc niespodzianek. Kosze szczęścia, baloniki, pocztka japońska itp. Wstęp za okazaniem legit. L. O. P. P. 1,00 zł, dla nieczłonków 1,50 zł. Strój wizytowy. **Dochód zabawy przeznaczony na kupno samolotu szkolnego.** Mamy nadzieję, iż wniosły cel, będzie zachętą do przybycia na zabawę.
 zg 506/7

Na lotniczy konkurs junjorów

Na rozpoczynający się dziś w Warszawie lotniczy konkurs junjorów wystartowały dziś z Poznania dwie awionetki.

O godz. 8,37 odleciał z Ławicy do Warszawy samolot typu RWD 8, (nr konkursowy 19), z p. Wandą Modlibowską jako pilotką i p. Marią Hrynakowską jako towarzyszką. W trzy minuty później wystartował drugi aparat Aeroklubu Poznańskiego, typu RWD 5 z obsadą: por. W. Wiśniewski (pilot) i por. Z. Dąbróś (towarzysz).

Zygmunt Kamińskim (ul. Notecka 6). W toku bójki Bardyguła pchnął dwukrotnie nożem kuchennym Kamińskiego w okolicę płuc. Ciężko poranionego przewieziono do szpitala miejskiego. (kl)

KRONIKA POLICYJNA

— * **Nie udało się Żydowi łatwy zarobek.** Na moście św. Rocha zdarzył się w poniedziałek wypadek, który wywołał wielkie zbiegowisko. Jadący z wozem ogrodnik p. Andrzej Leitgeber (ul. Rataje nr. 32) najechał na furgon Żyda Puhara Markiewicza z Pyzdr, powodując poranienie żydowskiego konia. Żyd zbudzony wypadkiem, zeskoczył z furgonu i zatrzymał wóz p. Leitgebra, domagając się odszkodowania z początku 500, a następnie 300 zł, wreszcie opuścił na 100 zł. Pan L. może byłby i zapłacił 100-złotowe odszkodowanie, gdyby nie posterunkowy I komisarjatu P. P., który kazał natychmiast odstawić konia do stajni, oświadczając, że tu niema nic do targu, a odszkodowanie będzie można zapłacić wtedy, gdy lekarz zbada konia. Na moście zrobiło się wielkie zamieszanie. Niezwłocznie znalazła się gromada Żydów, którzy z wielkim hamidrem oblegli oba wozy i sprowadzili je do miasta, aż do Grobli. Przybyły posterunkowy spisał protokół, poczem polecił odstawić konia Żyda Markiewicza do stajni Towarzystwa Opieki nad Zwierzętami. Należy zaznaczyć, że p. L. zgodził się dobrowolnie na opłacenie kosztów badania, leczenia i utrzymania poranionego konia w stajni Tow. Opieki nad Zwierzętami.

Dziś przed południem do inspektora Towarzystwa Opieki nad Zwierzętami, p. Różańskiej, zgłosił się rolnik Leon Szymanowski z Pyzdr i oświadczył, że koń, którym Żyd Puchar Markiewicz wioził drób do Poznania, jest jego własnością i wypożyczony został Markiewiczowi za 25 złotych.

— * **Policja dobrze pracuje.** W ub. czwartek do służącej, zatrudnionej u pewnych państwa przy ul. Płowieckiej, zgłosiła się pewna młoda kobieta i opowiedziała dziewczynie, że zna jej siostrę z Jarocina, z którą służy obecnie u pewnych doktorostwa na Wildzie, pożyczyla od najwnej pomocnicy domowej czarną jedwabną suknię, bieliznę i 2,50 zł. Pracodawcom służącej wydała się ta sprawa podejrzana i zameldowali o niej policji, przekonawszy się uprzednio, że pod podanym numerem na Wildzie nie mieszka żaden doktor. Następnego dnia — w piątek — służąca z ul. Płowieckiej zawezwa-

no na policję śledczą, gdzie w albumie przestępców rozpoznana rzekomą koleżankę swojej siostry. Oszustka okazała się Zofia Grześkowiak, zważa się również Pelagja Pawlicka, wielokrotnie karana przestępczyni. W ub. poniedziałek policja zwróciła służącą z ul. Płowieckiej wydłużoną od niej jedwabną suknię, a wczoraj odbyła się konfrontacja z ujętą oszustką, poczem służąca otrzymała resztę przedmiotów, które „pożyczyla” od niej Zofia Grześkowiak, wzgl. Pelagja Pawlicka. (gk)

— **Czy zegarek?** W wydziale śledczym w Poznaniu przy placu Wolności 12 (pokój 74) znajduje się zegarek damski (imitacja złota) z bransoletką. Czy zegarek zgubiono, lub został skradziony, nie jest narazie wyjaśnione. (kl)

KRONIKA SĄDOWA

— **Ukarana złośliwość kucharki.** Franciszka Konieczna, która pracowała w restauracji p. Stanisława Lewickiego, przy ul. Dąbrowskiego 33, opowiadała znajomym, iż restaurator zamiast wołowy, podaje w lokalu koninę. P. Lewicki zaszkarzył ją do sądu i w dniu wczorajszym Konieczna, która nie zdołała udowodnić swego twierdzenia, skazana została na karę aresztu przez jeden miesiąc z zawieszeniem na 2 lata. 20 zł grzywny i publikację wyroku w gazetach poznańskich.

— **Skazanie kłusownika.** Sąd apelacyjny w Poznaniu rozpatrywał sprawę Jana Talarczyka, skazanego przez sąd okręgowy w Ostrowie na 4 lata więzienia za usiłowanie zabicia gajowego Jana Świątłego. W dniu 6 lutego rb. Talarczyk strzelił z fuzji zmienacko do Świątłego, który obchodził swój rewir i zranił go w głowę. Po dokonaniu tego czynu Talarczyk zbiegł. Dopiero przy pomocy psa policyjnego został on odnaleziony. Sąd apelacyjny, do którego odwołał się zarówno prokurator, jak i oskarżony, wyrok I instancji zatwierdził. (m)

Niemiec lży wojsko polskie

Września (rw). W dniu 22 bm. na ławie oskarżonych w sądzie grodzkim we Wrześni zasiadł Niemiec Wilkenmann Wilhelm z Wrześni, oskarżony z art. 127 o to, że publicznie w dniu 21 grudnia 1935 r. lżył wojsko polskie, gdyż przechodząc ul. 3 Maja odezwał się do przechodzących żołnierzy 68 p. p., „że żołnierze Polacy są świnie”, („Polnische Soldaten sind Schweine“). Słowa te usłyszeli p. Mielczarek i Kapałczyński, którzy też pod przysięgą stanowczo potwierdzili wspomniane słowa butnego Niemca. Niemiec, który oświadczył przed sądem, że nie rozumie i nie mówi po polsku, tłumaczył się w języku niemieckim, że nie pamięta, by zarzucone mu słowa wypowiedział, ponieważ był pijany.

Sąd nie dał wiary tłumaczeniu się oskarżonego i skazał go na 14 dni aresztu, zawieszając karę na 2 lata.

Splószone konie przyczyną śmierci chłopca

Dolsk (kd). 15-letni Baraniak Leon z Księgińek, zatrudniony u rolnika Antoniego Jankowiaka w Księgińkach pod Dolskiem, jadąc wieczorem z pola wozem, naładowanym kukurydzą, wskutek splószenia się koni spadł nagłe na ziemię i poniósł śmierć pod kołami wozu.

Na miejsce wypadku wezwano natychmiast dr. Puttkamera z Dolska, który stwierdził zgon chłopca.

Splonął młyn

Kostrzyn. (Tel. wł.) W nocy powstał z niewiadomych przyczyn gwałtowny pożar w młynie kostrzyńskim, własność p. Roczniewskiego. Ogień z niebywałą szybkością objął cały budynek. Akcja ratownicza ograniczyła się jedynie do ratowania sąsiednich zabudowań. Młyn splonął doszczętnie.

Zaznaczyć wypada, że młyn nawiedził pożar już po raz piąty. Straty są znaczne. (sd)

Kierownik kasy skazany na 2 lata więzienia

Jarocin. (jp) W tutejszym sądzie grodzkim, na sesji wyjazdowej sądu okręgowego z Ostrowa, toczyła się w dniach 21 i 22 bm. rozprawa karna przeciwko członkom zarządu Kasy Pożyczkowej w Kotlinie, pow. jarociński, oskarżonym o przywłaszczenie, działania na szkodę kasy przez niedopatnienie, ukrywanie właściwych strat i prowadzenie niezgodnych bilansów, przez co narazili udziałowców tej kasy na ogromne straty, a kasę doprowadzili do upadłości.

Na ławie oskarżonych zasiadli: jako główny oskarżony kierownik tejże kasy, Kosiński Marjan z Kotlina, oraz członkowie zarządu b. poseł Szyszka Piotr z Kotlina i Czeszyk Stanisław z Prus. Akt oskarżenia zarzucał osk. Kosińskiemu przywłaszczenie sobie kwoty 5000 zł oraz brak plodów rolniczych, węgla i sztucznych nawozów na sumę 9000 zł. Pozostałym akt oskarżenia zarzucał niedbalstwo i niedopatnienie.

Tło sprawy według aktu oskarżenia przedstawia się następująco:

Osk. Kosiński, będąc w latach od 1927 do 1936 członkiem zarządu Kasy Pożyczkowej w Kotlinie oraz jej kierownikiem, przywłaszczył sobie różne kwoty pieniężne, przez spekulację towarową i wagonową. Sprawdzone wagony węgla mimo, że były wykupywane przez członków kasy wprost na kolej, książkował, a pieniądze

stad otrzymane przywłaszczał sobie. Przewadził hulaste życie, wydając wielkie sumy na poczęstunki i rozjady, likwidując te wydatki z kasy spółdzielni. Wypożyczał wielkie sumy bez zgody Rady Nadzorczej za pokryciem wekslowem, puszczając te weksle w obieg, a przyjmowane w miarę spłaty weksle prolongacyjne puszczał także w obieg, nie odając wekslu pierwotnego, przez co naraził wielu rolników na bardzo poważne straty.

W czasie przewodu sądowego, który trwał dwa dni, przesłuchano 28 świadków, przeważnie poszkodowanych, którzy w całości potwierdzili zarzuty, objęte aktem oskarżenia. Zeznania biegłych, pp. Siwińskiego Adama i Sokółowskiego Stanisława, rzuciły dużo światła na stosunki, panujące w tej kasie, którą członkowie zarządu przez swą rozrzućną gospodarkę narazili w kilku latach na 111 tys. zł strat.

Po przemówieniu stron, sąd ogłosił wyrok, skazujący osk. Kosińskiego Marjana z art. 262 par. 1 za sprzeniewierzenie kwoty 2259,91 zł na rok i sześć miesięcy więzienia oraz z art. 281 na jeden rok więzienia, wymierzając łączną karę dwóch lat więzienia, z zaliczeniem aresztu śledczego oraz ponoszeniem kosztów sądowych. Oskarżonych Szyszkę Piotra i Czeszyka Stanisława sąd uwolnił dla braku dowodów ich winy.

Samobójstwo

Kostrzyn. (Tel. wł.) Wskutek nieporozumień rodzinnych popełnił samobójstwo mieszkaniec Gwiazdkowa, Przybylski, lat 72. Przybylski w nocy położył się na tor kolejowy pod Kostrzynem, a przejeżdżającym w tym czasie pociąg pociąg ekspresowy zmasakrował zwłoki nieszczęśliwca. (sd)

Z WIELKOPOLSKI

— **DAMASŁAWEK.** Przez kilka dni bawił tu cyrk Roxy. Skoro przystąpiono do zwijania namiotów napadło na dyrektora cyrku dwóch uzbrojonych mężczyzn. Napastnicy pobili dyrektora, powybijali szyby i porozdzielali namioty. Napastnikom przyszli z pomocą bezrobotni, żądając od dyr. Kaszubowskiego pieniędzy na wólkę. Ponieważ p. K. odmówił ich żądaniu poczęli demolować dalej urządzenie cyrku. Zajęcie zlikwidowano po przybyciu policji z Wągrowca.

— **GRABÓW.** W Grabowie nad Prosną może się osiedlić lekarz weterynarii wolno-praktykujący, któremu wydział powiatowy w Kepnie gotów jest powierzyć obowiązki urzędowe badania zwierząt rzeźnych i mięsa w pełnym zakresie w obwodzie Grabów. Bliższych informacji udzieli zarząd miejski w Grabowie nad Prosną. woj. Poznańskie. (n)

— **KOŚCIAN.** Zebranie organizacyjne K. S. M. m. odbyło się w ub. niedziele pod przewodnictwem prezesa p. Czesława Borowskiego. Zebranie uroczyste zostało śpiewami, referatem ks. asystenta Konwińskiego deklamacjami, pokazami humorystycznymi, oraz występem orkiestry.

— Skradziono p. Jadwidze Długiej z Bojanowa St. 2 ctr. jabłek a na szkodę rolnika p. Antoniego Bartkowiaka z Przysięki 7 ctr. żyta.

— Pod kierown. pow. instruktora rolnego p. Kitzmanna odbył się kurs budowy dołów kiszonych w gospodarstwie rolnika p. Wojciecha Wojciechowskiego w Witkórkach.

— Ks. dr. Stefan Abt, rodem z Kościana, dotychczasowy administrator parafii lechlińskiej, w pow. wągrowieckim obejmuje parafię leszczyńską.

— Odpuść podwyższenia Krzyża św. w kaplicy Pana Jezusa w Kościanie rozpoczął się w ub. sobotę niezapomnianą z uroczystą procesją. Nazajutrz rano o godz. 6 odbyła się jutrznią, a o godz. 7 msza św., o godz. 8.30 wotywa, a o godz. 9.30 uroczysta suma z procesją i kazaniem. Po południu zaś odbyła się litanja do wszystkich świętych, całowanie relikwii Krzyża św. i nieszpory.

— Sekcja tenisowa przy Kościńskim Klubie Sport. organizuje w bieży tygodniu mistrzostwa Kościana dla juniorów do lat 16 włącznie. Zgłoszenia do 23 bm. przyjmują pp. W. Marciniak i M. Stefanowicz.

— Teatr miejski w Ostrowie wystawia w dniu 21 bm. o godz. 20.30 w auli państw. gymn. pod kierown. dyr. Marii Szczesnej sztukę przebojową pióra Wł. Busa—Fekete pt. „Grafika pani generałowej”. W akcie 2 artysta opery poznańskiej p. Bułat odśpiewa tango „Życie areny.” (kk)

— **KROTOSZYN.** Odegrana przez Teatr Miejski z Ostrowa komedia Wł. Bus. Fekolego p. t. „Trafika pani generałowej”. wypadła bardzo dobrze. Dzięki niezamordowanej i pełnej energii pracy p. dyr. Marii Szczesnej, zespół był bardzo dobrze zgrany. P. Alina Mucielecka w roli Gerty, przy otwartej scenie otrzymała frenetyczne brawa. Dobrą grę zachwycała p. Zofia Bulatówna. Z meczyni wyróżniał się p. Zygmunt Łuczak w roli hrabiego Ferrari juniora. Całość wypadła bardzo udatnie i okazała. Kto widział „Trafikę” nie omieszka pójść w dniu 2 października na komedię Fijałkowskiego p. t. „Pan poseł”. (sh)

— **RAWICZ.** III rawicka grupa lotowa urządziła ostatnio loty gołębi pocztowych z miejscowości Zduniska Wola — Rawicz, Sarnowa i Krobica, długość trasy 150 km.

— W dniu 18 bm. wystawił Teatr Miejski — Ostrowo swoje drugie z rzędu przedstawienie w strzelnicy p. t. „Trafika pani generałowej”. Sztukę tę odegrał zespół doskonale.

— W ub. piątek witalo nasze miasto kresowe swój garnizon, który po manewrach wracał do domowych pieczy. Na krańcach miasta ludność gotowała gorące przyjęcie, które wzrastalo w miarę, gdy wojsko przy dźwiękach orkiestry wkroczało do miasta na rynek, gdzie nastąpiło powitanie przez władze powiatowe oraz samorządowe i liczna publiczność. W imieniu mieszkańców miasta przemówił do żołnierzy dyr. gimnazjum p. Masłak. Przemawiała do żołnierzy także przedstawicielka Białego Krzyża. W

imieniu witanego wojska podziękował mjr. Kramczyński.

— Sekcja techniczna przy tut. gimnazjum urządziła zawody modeli balonowych. Start balonów odbędzie się w tygodniu L. O. P. P. dn. 27 b. m., ze stadionu miejskiego. W imprezie też wzmaga udział także i inne szkoły z pow. rawickiego. Dla zwycięzców przewidziane są cenne nagrody.

— Tutejszy organ „sanacji”, „Oreodownik Rawicki” przechodzi wiodącą metamorfozę, która przechodzą wszelkie „sanacyjne” blaty. W swoich afiszach agitacyjno-reklamowych zaczyna podkreślać „narodowość”, „katolickość”, no — a jako szczyt bujanie naiwnych — „bezpartyjność”. Naiwnych jednak jest na świecie i w Rawiczu coraz mniej. (rs)

— **OSTRÓW.** Do publicznych szkół powszechnych w Ostrowie uczęszcza ponad 5000 dzieci, które pobierają naukę w 68 izbach szkolnych. Na 1 izbę szkolną przypada przeciętnie 74 dzieci, gdy w znacznej części izb jest miejsce tylko dla 45 dzieci. Dla przeszło 1000 dzieci niema pomieszczenia w budynkach szkolnych przy największym obciążeniu izb. Poza tem zbyt stan budowlany wielu izb oraz nadmierne ich obciążenie stwarzają wprost zabójcze warunki dla dzieci i nauczycielstwa. Palącą koniecznością jest wobec tego budowa nowej szkoły w Ostrowie. Sprawa ta zostanie rozpatrzona na publicznem zebraniu, które odbędzie się tu w szkole powsz. im. Ew. Estkowskiego w dniu 26 bm. o godz. 18.

— Sprawa budowy drugiego kościoła w Ostrowie wkracza na realne tory. Nowy kościół stanie przy zbiegu ul. Raskzowskiej z ul. Ułańską w ogrodzie starej strzelnicy. Odpowiedni teren zaofiarował miasto. Patronem kościoła będzie wielki cudotwórca z Padwy św. Antoni.

— Na zebraniu Związku Emerytów, wdów i sierot po sprawozdaniu z jazdem delegatów odbytego w Poznaniu, przeprowadzono dyskusję, w toku której domagali się członkowie przeprowadzenia uchwały odnośnie zaskarżenia krzywdzącego emerytów dekretu do Hagii. Prezes nie dopuścił do głosowania nad tą sprawą. (os)

— **WRZEŚNIA.** Odbyło się tu zebranie Tow. Kupców. Prezes p. dyr. Mikołajczak podkreślił z przykrością male zainteresowanie i zmniejszenie potrzeb solidarnej organizacji wśród kupiectwa. W dalszym ciągu zebrania zastanawiano się nad kwestją zwalczania żydostwa. Zebrani oświadczyli, że solidaryzują się z prasą narodową, oraz organizacjami antyżydowskimi, w celu skutecznej akcji bojkotowej. Na tem zebranie zakończono.

— Policja ujęła sprawcę napadu na p. Koczorowską, niej. Leona Juchockiego z Leszna, który w toku badań przyznał się do szeregu podobnych napadów, dokonanych w powiecie leszczyńskim i wrzesińskim.

Z POMORZA

— **BRODNICA.** Tragiczną śmiercią zginął 22-letni Jan Choleczczyński ze Świecia, który, jadąc koleją do krewnych, wpadł pod pociąg i został przejechany. Śmierć nastąpiła na miejscu. (gn)

— **GRUDZIADZ.** Wyjechała pociągiem popularnym do Czestochowy pielgrzymka K. S. M. z diecezji chełmińskiej z udziałem ponad 700 osób. Jest to ostatnia w b. roku pielgrzymka z Pomorza na Jasną Górę.

— W „Dniu chorych”, zorganizowanym w parafii św. Mikołaja przez „Caritas” z udziałem Pań Miłosierdzia i Pań Czerwonego Krzyża, wzięło udział 220 osób. Nabożeństwo odprawił ks. prob. dr. Pastwa. Po nabożeństwie chorey otrzymały posiłek, poczem członkowie straży pożarnej odwiedziły chorych do ich mieszkań.

— W Radzynie policja przyłapała na uprzedzeniu uboju pokatnego rzeźnika Henninga. Znaleziono w jego warsztacie zapasy mięsa zostały skonfiskowane. Policja wdrożyła przeciw H. postępowanie karne. (gn)

— **TORUŃ.** W tegorocznych żniwnych strzelaniach Bractwa Kurkowego mistrzem został p. Wienciek, a rycerzami p. Maczkowicz i Barczyński.

— Na otwarcie sezonu koncertowego w Konserwatorium Pom. Tow. Muz. w dniu 5. 10. zapowiedzieli swój występ znakomita skrzypkaczka, Eugenja Umieńska.

— Przed sądem okręgowym toczyła się rozprawa przeciw Józefowi Tuschow, zawiadowcy i kasjerowi stacji kol. w Wąbrzeźnie, oskarżonemu o przywłaszczenie 700 zł na szkodę skarbu państwa. Sprzeniewierzoną kwotę Tusch już dawno zwrócił, lecz mimo to sąd skazał go na 1 rok więzienia z zawieszeniem wykonania kary.

— Za ciąglicie zysków z nierządu swych sublokatorów skazany został na 6 miesięcy więzienia właściciel domu Feliks Jankowski z ul. Podmurnej.

— Miejski komitet p. w. i w. f. organizuje na dzień 4. 10. br. zawody lekkoatletyczne Śląsk — Pomorze z udziałem Nojogo, Kucharskiego, Bierogowaja i in. Zawody zostaną rozegrane na boisku miejskiem. (z)

DLACZEGO NIE JESTEM KOCHANA?

— I POMYŚLEĆ, ŻE MARZYŁAM O ZA-MĄŻPÓJŚCIU W WIE-KU 20 LAT!

— POWINNA PANI POD-DAĆ CERE KURACJI, STO-SUJĄC OLEJEK OLIWKO-WY, NALEŻY UŻYWAĆ RANO I WIECZOREM MY-DŁA PALMOLIVE.

PANIE DOKTORZE, PROSZE MI POWIE-DZIEĆ SZCZERA PRAWDĘ!

— CO MYŚLISZ, KO-CHANIE O NASZEJ PODRÓŻY POŚLUBNEJ NAD MORZE?

(NA STRONIE) MYDŁO PALMOLIVE PRZYCZYNIŁO SIĘ DO MEGO SZCZĘŚCIA.

Każda kobieta może zwiększyć swój urok, stosując zabieg kosmetyczny Palmolive. Rano i wieczorem masujecie twarz, szyję i ramiona obfitą pianą mydła Palmolive. Spłóćcie ją naj-przód ciepłą, a następnie zimną wodą, nic po-nadto. Mydło Palmolive, dzięki olejki oliwkowemu, użytemu do jego wyrobu, udelikatnia skórę i nadaje jej młodzieńczą świeżość. Cera Pani odznaczać się będzie niezrównanym czarem.

ng 17 681

Śmiały wyczyn pływaka

Gdynia (p). Nauczyciel w Oliwie, p. Werner, który przed miesiącem podjął próbę przepłynięcia Zatoki Gdańskiej z Sopotu do Gdyni i z powrotem. Wyczyn pływaka należy uznać jako śmiały. Pływak musiał walczyć z wezbraną falą. Również niska temperatura wody stanowiła nie małą przeszkodę. Pływak przy falochronie portu gdyńskiego zameldował się posterunkowemu policji i bez wycieczki i nawet wyjęcia z wody odpłynął w drogę powrotną do Sopotu, skąd pływanię jego było przez cały czas obserwowane.

Zaznaczyć jeszcze należy, że pływak nie nacierał się jakimkolwiek tłuszczem i po zakończeniu wycieczki o własnych siłach udał się z sopockich łaźni do jednej z restauracji.

Składki i pokwitowania

Na pomnik Serca Jezusowego: A. T. 10.—, R. F. z podziękowaniem za odebrane łaski, z prośbą o dalsze, 5.—, razem z poprzednio pokwitowanymi 163 zł.

Na założenie sklepu w Gostkowie. Zebrane w ekspozyturze „Oreodownika” w Łodzi: St. Gid. II rata 5.—, Roch Antczak 5.—, Jan Kostecki 1.—, Książkowski 3.—, razem 14.— zł, razem z poprzednio pokwitowanymi 34.50 zł.

KSIEGI STANU CYWILNEGO

Zapowiedzi

Dnia 22 b. m. wywieszono następujące zapowiedzi (osoby, przy których nie jest podana miejscowość, mieszkają w Poznaniu):

Książkowy Tymoteusz Kozłowski i krawc. Joanna Urbańska: żołnik Feliks Książek i espedj. Stefanja Rutkowska; zecer Edmund Gielnik i krawc. Jadwiga Krzyżaniakówna; owdow. strażnik kolej. Roch Kolber i krawc. Zofia Gluma w Żabikowie, pow. pozn.; fryzj. Stefan Laurentowski i rob. Helena Szaroleta w Minikowie, pow. pozn.

Zgony:

Dnia 22 bm. nie zanotowano żadnych zgonów.

STAN POGODY W POZNANIU

23 września 1936

Temperatura 7 godz. + 13.0

Ciśnienie 7 godz. 761,9 mm. wysokie

Zachmurzenie 7 godz. pochmurno

Wiatr 7 godz. kierunek zachodni, szyb. 6 m/sec.

Opad w ciągu poprzedniej doby (od godz. 7 rano dnia wczorajszego do godz. 7 rano dnia dzisiejszego) 1.2 mm., rodzaj opadu: deszcz

Temperatura w dniu 22 września br. była: najwyższa + 21,3 o godz. 21 najniższa + 13,1 o godz. 21

Prognoza pogody na dzień jutrzejszy:

Po chłodnej nocy w dzień pogodnie i ciepło.

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

CO SŁYCHAĆ W ARTYSTYCZNYM POZNANIU?

CZEKAJĄ NAS LICZNE I CIEKAWY WYSTAWY

Zaczynamy nowy sezon. Teatry już są czynne, niedługo rozpocznie się opera i koncerty symfoniczne. Czas więc i na plastykę. Kilka dni dzieli nas od otwarcia naszych obu salonów wystawowych.

Nim zajmujemy się programem Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pięknych na rok 1936/37, rzucmy okiem wstecz na sezon miniony. Oglądaliśmy prace utalentowanej emalierki p. Jadwigi Rutterówny i kilim wykonane w krakowskiej wytwórni „Kobierzec” według projektów znanego krakowskiego artysty malarza Romana Orszulskiego, który równocześnie wystawił swoje wartościowe prace malarskie. Zbiorowe wystawy urządzili: T. Walkowski (przegląd twórczości z lat 25), St. Filipkiewicz i J. Mroziński. Rzeźba reprezentowana była dużą jubileuszową wystawą dzieł A. Madejskiego z Rzymu, która zapoznała nas z 50-letnią działalnością znakomitego artysty — a grafika przedewszystkiem przez interesujący pokaz ostatnich drzeworytów St. Mroźewskiego, laureata konkursu graficznego, urządzonego w roku ubiegłym przez „Kurjer Poznański”. Dzięki staraniom poznańskiego Stowarzyszenia Polsko-Jugosłowiańskiego mieliśmy sposobność zapoznania się z pracami fotografików angielskich.

*

Nowy sezon wystawowy na rok 1936/37 rozpoczyna w najbliższą niedzielę dwie zbiorowe wystawy: znanej w Poznaniu artystki malarki p. Zofji Dziurzyńskiej-Rosińskiej i Tertuliana Stabrowskiego. Ten ostatni studiował szereg lat w Monachium i w Paryżu, a w Poznaniu wystawia po raz pierwszy. Następną wystawą jubileuszową A. Augustynowicza (na 50-lecie działalności malarskiej) przedstawi dzieła z lat najwcześniejszych. W listopadzie odbędzie się doroczna wystawa zrzeszenia „Plastyka”, a w grudniu wystawa gwiazdkowa, która co roku gromadzi prace wszystkich prawie artystów poznańskich w salach Towarzystwa Przyjaciół.

Rok 1937 zacznie w styczniu krakowska „Grupa X-ciu”, w lutym specjalna wystawa „Portret kobiecy”. Wprowadzi ona pewną nowość w Poznaniu, a mianowicie plebiscyt publiczności. Następnie ujrzymy zbiorowe wystawy: Apoloniusza Kędzierskiego, potem Wł. Roguskiego (wspólnie z kilimami pp. Hahnowej i Izydorkówny). Trzecią będzie zbiorowa wystawa T. Marczewskiego, artysty warszawskiego, który od roku prowadzi w Poznaniu szkołę malarstwa. Jak widać, repertuar Towarzystwa zapowiada się interesująco.

*

O wystawach, które w ubiegłym sezonie odbyły się w „Salonie 35”, już przed wakacjami zdaliśmy na tem miejscu sprawę. Oglądaliśmy tam przeważnie sztukę nowoczesną i taką też zapowiada kierownictwo na rok najbliższy. Rozpocznie sezon wystawa członków Związku Zawodowego Polskich Artystów Plastyków w Poznaniu, następnie przyjdą wystawy zbiorowe Wacława Taranczewskiego i Piotra Potworowskiego. Poza tem projektowane są wystawy modernistów krakowskich i warszawskich, którzy wystąpią bądź w zrzeszeniach, bądź indywidualnie. W ten sposób Poznań będzie mógł śledzić rozwój i postępy kierunków nowoczesnych w naszej plastyce.

*

Poza normalnym planem wystawowym przygotowuje się już na najbliższe dni oryginalna impreza. Będzie to wystawa „Sztuka wnętrza i kwiaty”, zorganizowana na wielką skalę w obszernych lokalach Targów Poznańskich. Cały dochód przeznaczony jest na poznańskich bezrobotnych, przy czem artyści poznańscy ofiarowali na ten cel 10 proc. od sprzedanych obrazów. Jeśli chodzi o plastykę, to bardzo silnie podkreślono, że poziom obrazów i rzeźb winien być wysoki. Dozwolone jest nadsyłanie prac dawniejszych, już poprzednio wystawianych, byleby przyczyniły się do podniesienia ogólnego poziomu. Tym sposobem zyskamy w pewnej formie zbiorową wystawę poszczególnych artystów, którzy umożliwią publiczności

zapoznanie się z rozwojem ich twórczości w latach ostatnich.

Wystawę tę organizuje poznańska grupa „Plastyka”, która zaprosiła do współpracy Związek Zawodowy Polskich Artystów Plastyków w Poznaniu, a także i „dzikich”, t. zn. artystów, nie należących do żadnych zrzeszeń. Tak więc będziemy mieli przegląd całej kolonii artystycznej naszego miasta.

J. Mroziński

Poznań dostanie obrazy Ciaglińskiego. Zmarły w Petersburgu w r. 1913 Jan Ciagliński, nader wybitny artysta malarz, zapisał swoje pozostałe w pracowni dzieła bratu, inż. M. T. Ciaglińskiemu, który po wojnie przekazał je Państwu Polskiemu. Dzieła te zostaną rozdzielone jako wieczysty depozyt między różne muzea i zbiory zarówno w Warszawie, jak poza stolicą, tak że egzemplarze ich znajdują się także w Poznaniu obok Wilna, Bydgoszczy, Przemysła, Grodna, Płocka, Krakowa i Lwowa. W Warszawie odbywa się teraz w Zachęcie zbiorowa wystawa tych prac. Zbiór mieści portrety, kompozycje i pejzaże poważnej wartości artystycznej.

POZNAŃSKI KONGRES MUZYKI KOŚCIELNEJ

Zakończył się odbyty w Poznaniu czwarty kongres muzyki kościelnej, przebrzmiały echa tej uroczystej manifestacji, pora zastanowić się nad całokształtem zjazdu. Dziesięciolecie Związku dało niezawodnie sposobność do urzędującego kongresu, ale właściwe jego przyczyny tkwią głębiej. Oficjalnie przyjąłoby trzeba, że były dwa główne cele zjazdu: pierwszy, to przedstawić wyniki pracy dotychczasowej na niwie muzyki kościelnej, zaś powodem drugim było omówienie najbardziej istotnych spraw i potrzeb, związanych z muzyką kościelną. Ale był jeszcze inny cel, nadrzędny: umocnienie wewnątrznych, duchowych węzłów całej organizacji, bez której kościelne śpiewactwo wielkopolskie nie zajmowałoby tej wysokiej pozycji, jaką wraz z Śląskiem, ma dzisiaj wobec reszty regionów Polski.

*

Popisom poświęcono pierwszy dzień kongresu. Produkcje chórów w poszczególnych kościołach, gdzie wykonywano gregorjański chorał, msze polifoniczne, motety i nabożne pieśni polskie, dawały przegląd repertuaru, zaś popołudniowe zawody były świadectwem ogólnego poziomu artystycznego. Warto było zwrócić uwagę na chóry z prowincji. Element ten decyduje o stanie przeciętnym i wyciska stempel artystyczny na całości. Z przyjemnością przyznajemy, że ogólny poziom zawodów domaga się słów gorącej pochwały nie tylko dlatego, że odznaczyły się chóry poznańskie. U nas istnieją warunki na to, abyśmy mieli dobre chóry. Rewelacją natomiast była wysoka klasa chórów wiejskich, jak np. chór z Kaźmierza i kilka innych chórów z zapadłej nieraz prowincji. Tym należało się najgłośniejsze brawo.

*

Do zapoznania się z kościelną literaturą muzyczną sposobności nie brakowało już na produkcjach w czasie nabożeństw. Osobno, w ramach koncertu reprezentacyjnego, wykonano po raz pierwszy w Poznaniu „Missa pro Pace” Nowowiejskiego, którą kwalifikują na estradzie już choćby same rozmiary. Napisana jest, jak wszystkie utwory Nowowiejskiego, z głęboką znajomością głosu i obfituje w imponujące niekiedy efekty i kontrasty co tembardziej się wydatniło, że interpretacja kompozytora — który sam dyrygował — szła w kierunku szczególnego podkreślenia walorów dźwiękowych. W układzie przeważa — mimo fragmentów, lub nawet całych części, utrzymywanych polifonicznie (jak np. „Kyrie”) — homofonia, tak efektywnie z estrady się prezentująca.

*

Ostatni dzień kongresu poświęcono różnym zagadnieniom muzyki kościelnej i pracy z nią związanej. Omawiano przestrzeganie czystości stylu, wskazane już poprzednio w przemówieniu J. Em. ks. Prymasa. Poruszano najważniejsze przeszkody, na jakie natrafia praca nad chórami kościelnymi

ŻYCIE KULTURALNE

WIĘC CO BĘDZIE Z NOWĄ PISOWNIĄ?

Z Wilna piszą nam: (zw.)
Donosiłem pokrótce o fachowej krytyce jaką poddał nową pisownię polską profesor Uniw. Stefana Batorego dr. Stanisław Cywiński. W obszernym i udokumentowanym wywodzie przedstawił wybitny polonista główne błędy i czasem niedorzeczności nowej ortografii, reasumując swoją opinię w następujący sposób:

Pomimo dużego wysiłku autorów, oraz niektórych trafnych pomysłów (np. transkrypcja wyrazów greckich; zniknięcie chwała Bogu, Fajd onowie itp.), pisownia nowa jest nie do przyjęcia. Tyle w niej chaosu, nieprzemysła, niekonsekwencji, nieliczenia się z duchem języka i z wymową, tyle dowolności i przypadku, że musi ona z konieczności wywołać tylko zamęt i powszechną irytację.

Rozumie to bódaj sam Nitsch, bo zgóry przypuszcza, że ani do publikacji naukowych, ani do literatury pięk-

nej pisownia jego w całości wprowadzona być nie może (str. 7). Np. Tow. Przyj. Nauk. w Wilnie nie będzie się z nią liczyć. Profesorowie Uniwersytetu zapewne także nie.

Sądę więc, że trzeba podjąć rzecz nanowo, pozostawiając pisownię dawną, do której jużemy przywykli, usuwając tylko z niej niewątpliwie przeżytki i wprowadzając tylko bezwzględnie konieczne inowacje. A napewno do nich nie należą ani —ym, —ymi, ani ia (Maria), ani wiele innych, równie niefortunnych pomysłów. Taka jak jest, pisownia ta nowa przyjęta być nie może.

Tyle prof. Cywiński. Opinię jego podziela tylu najwybitniejszych uczonych i pisarzy, że rewizja niefortunnej rewizji stanie się w istocie nieunikniona, jeżeli zdrowy rozsądek ma w naszym życiu intelektualnym otrzymać chociaż minimum tego miejsca, jakie mu się należy.

NAUKA

Amerykanki w Biskupinie. Wykopalska biskupińska zwiedziła w niedzielę przybyłe z Ameryki dr. Allyn i dr. Hayckett. Obie uczone odejechały do Warszawy.

Poznań czasów stanisławowskich. Pod takim tytułem ukazała się broszura P. T. Szulza, młodego historyka, a wychowanka naszego uniwersytetu z seminarium historycznego prof. Tymienieckiego. Jest to tekst lekcji pokazowej, która odbyła się podczas jednej z konferencji Ogólna historycznego historyj w Poznaniu. W formie pytań i odpowiedzi, tudzież objaśnień, przedstawia autor, w jaki sposób można omówić w III klasie gimnazjalnej wygląd miasta i zabytki Poznania u schyłku 18-go wieku. (J. St.).

KRAJOZNAWSTWO

Łódkami pod ziemią będą mogli płynąć turyści, zwiedzający kopalnie kruszcowe w Tarnowskich Górach na Śląsku, które magistrat zamierza otworzyć dla ciekawych po długim, bo lat... siedmset trwającym zamknięciu. Kopalnie te były czynne w wieku XII. Zwiedzający będą oglądali zabytki starego kruszku górniczego, sposoby eksploatacji itd. Długość jazdy podziemną łądkami po sztolniach podziemnych wyniesie trzy kilometry.

Jutro:

WIELKOPOLANIE W „TOMIE BOLESŁAWOWSKIM”

przez
dr. Feliksa Pohoreckiego

Interesującą dyskusję wywołała myśl rzucona przez prof. Rutkowskiego, aby zawód organisty łączyć w przyszłości z zawodem nauczyciela. W referacie swoim prof. Rutkowski stwierdził bowiem wyraźnie, że zawód organisty w tej formie, w jakiej istnieje, niema widoków na przyszłość. Organista na prowincji jest często człowiekiem uniwersalnym...; zbyt się go absorbuje zajęciami ubocznymi, które nie mają nic wspólnego z muzyką. Dlatego lepiej było, zdaniem prof. Rutkowskiego — łączyć raczej oba pokrewne sobie zawody t. zn. nauczyciela śpiewu i organisty.

W każdym razie fachowe wykształcenie organistów jest sprawą o znaczeniu zasadniczym. Szkoły organistów w tej formie, w jakiej istnieją, nie zawsze spełniają swoje zadania. Dlatego z radością powitać trzeba oświadczenie przedstawiciela W. R. i O. P. dr. Śledzińskiego, że w przyszłości Konserwatorja muzyczne obok tych uczniów, którzy chcą być wirtuozami gry organowej, kształcić będą także zawodowych organistów. Fachowe przygotowanie organistów i dyrygentów chórów kościelnych znalazło też silne podkreślenie w końcowych rezolucjach kongresu.

Dr. Z. Sitowski

Poznań

Mieczysław Mierzejewski wychowanek Konserwatorjum Państwowego w Poznaniu, kapelmistrz Polskiego Radja, będzie dyrygował także przedstawieniami operowymi w warszawskim teatrze Wielkim. Zacznie inauguracyjnym wznowieniem „Straszego Dworu” w dniu 15 października. Reżyseruje Zelwerowicz.

Książki nadesłane

Jan Piprek: „Unser drittes deutsches Buch. Deutsche Lande, deutsches Leben”. Podręcznik do nauki jęz. niemieckiego dla III kl. gimnazjalnej. Lwów 1936. Wyd. Zakł. Nar. im. Ossolińskich.
Jan Świdarski: „Zręby filozofii organicznej”. Warszawa 1936. Nakł. autora. Skł. gł. Inst. Wyd. „Biblioteka Polska”.

TEATR

Warszawskie premjery. Teatr Polski zacznie sezon przeróbką „Klubu Pickwicka”, przy czem mister Pickwicka zagra Zelwerowicz, zaś dowcipnego służącego Sama Józef Kondradt. Letni przygotowuje Sardu „Cwiartkę papieru”, Mały już wystawił nową sztukę Winawera „Ryk bylego lwa”.

„Wyzwolenie” w Katowicach. Teatr Polski w Katowicach, który obchodzi teraz 15-lecie istnienia, wystawił z wielką uroczystością „Wyzwolenie” pod reżyserją dr. B. Kielanowskiego. Teatr Polski przybrał teraz nazwę imienia Stanisława Wyspiańskiego.

Misterjum religijne pod gołym niebem. Z Łodzi donoszą nam (wp): Na boisku klubu sportowego Widzewskiej Manufaktury odegrano misterjum religijne p. t. „Zwycięstwo prawdy”, osnute na ile żywota św. Genowefy. Brał udział artyści scen łódzkich i warszawskich, orkiestra oraz chór Tow. Śpiewaczego „Organ”.

Reduta na obiedzie. Zespół Reduty występował Rittnera „Wilki w nocy” i Huxleya „Porządki wiosenne” i będzie grał te dwie sztuki na kreskach wschodnich, w kieleckim, w łódzkim, oraz w województwie warszawskim.

ZE ŚWIATA FILMU

Brygida Helm wyrzekła się filmu i zamieszkała w Egipcie z mężem. O tej rezygnacji słynnego „wampa” donosi paryska „Comedia”. Jeżeli to poprostu nie reklama...

MUZYKA

Umarł Osip Gabriłowicz. Nazwisko zmarłego, jako pianisty, było dobrze znane w przedwojennej Europie, gdzie w r. 1896, po studiach u Leszetyckiego, zaczął objawy koncertowe. Poprzednio uczył się u Rubinsteina w Petersburgu. Przed wojną skierował się ku dyrygenturze, której potem samej oddał się w znacznej mierze, osiadłszy w Ameryce, dokąd go zaprowadziło... małżeństwo z poznaną w Wiedniu córką słynnego humorysty Marka Twaina'a. W r. 1914 osiadł w Stanach Zjednoczonych, założył w Detroit wielką orkiestrę symfoniczną a dyrygował też Filharmonją w Filadelfji obok Stokowskiego. Przeżył lat 58.

SZKOLNICTWO

Organizacja pracy wychowawczej. Zasada, że szkoła nie tylko uczy, ale i wychowuje, została realizowana w nowych programach, które są przepełnione wskazówkami o sposobach i kierunku wychowania młodzieży. Nasunęła się przeto konieczność opracowywania osobnego planu wychowawczego, by rozłożyć tę pracę na cały czas nauczania. Interesujące uwagi o planie wychowania drukuje p. J. Przewoźny w „Przyjacielu Szkoły”. Autor rozpatruje statut, programy, organizację pracy i daje przykłady praktycznego rozwiązania problemu. — W tym samym zeszycie jest też inny artykuł, traktujący o znaczeniu środowiska w wychowaniu i w nauczaniu rachunków. (sn)

Czytanki polskie. Zakład Narodowy im. Ossolińskich przygotował na nowy rok szkolny dwie nowe czytanki polskie dla uczniów szkoły powszechnej. Opracowana przez pp. Stanisława Dobroskiego i Benedykta Kubińskiego książeczka pt. „Na zagonie” przeznaczona jest dla klasy III, a „Światło w chacie” pp. B. Kubińskiego i Stanisława Maykowskiego, — dla klasy IV, szkół powszechnych I stopnia. Ta ostatnia książeczka obok czytanek zawiera ćwiczenia i krótkie wiadomości grammatyczne. (tk)

Pisma nadesłane

„Przegląd Pedagogiczny”. Nr. 13. Treść: Prof. dr. L. Jaxa-Bykowski: „W przededniu organizacji liceów”. — W. S.: „Międzynarodowy Kongres Matematyków”. — T. Gajewski: „Czy ogniska metodyczne są potrzebne?”. — Szkolnictwo średnie ogólnokształcące. — J. K.: „Zagraniczna prasa pedagogiczna”. — Dr. St. Pilch: „40 rocznica powstania „Quo vadis”. — Z życia T. N. S. W. — Komunikaty Zarządu Głównego. — Kronika. — Z żalobnej karty.

36-ta Loteria Państwowa

(Nieruchowa).

Stala dzienna wygrana 25.000 zł na Nr. 160232
po 75 000 zł na N-ry: 54738 176470.
po 10 000 zł na N-ry: 58373 171615.
po 5 000 zł na N-ry: 114629 115541 136504 149144.
po 2 000 zł na N-ry: 12356 18780 30817 30777 59321 83021 80002 92762 69087 96255 169314 175084 177803.
po 1 000 zł na N-ry: 1086 3413 8174 36410 39005 47134 47414 60922 75179 84098 94986 96087 102260 105695 112137 117046 117034 119308 126825 129260 137560 151953 173664 176002 184712.

Kto jeszcze nie wie niech się przekona jak łatwo wygrać
w kolekturze **ZYGARŁOWSKIEGO**
Poznań, 27 Grudnia 12.
LOSY I. KL. są już do nabycia.
Na proświe wysła się odwrotnie.

ng 17351/2

Po 200 zł na N-ry:
185 428 29 519 1005 13 259 383 461 629 933
2013 170 72 293 423 557 621 8305 411 527 60 705
808 4079 506 78 717 5044 478 633 59 6169 234 431
55 87 847 62 7946 8497 556 9082 466 641 63
10123 92 476 86 776 11139 378 469 850 12305 468
717 13131 311 411 47 639 65 861 79 14416 33 500
940 15100 01 550 679 839 16130 215 45 493 12721
323 81 651 86 757 60 97 959 18127 29 892 828 19067
159 257 388 850 97 912 45 20640 56 729 993 21091
396 447 578 726 22055 23239 375 418 24354 473 821
25281 424 29 709 30 813 62 939 26154 519 26 898
929 73 27126 268 82 201 31 73 531 945 28428 529
668 701 15 861 29071 187 459 61 89 951 85 30107
218 20 612 31898 65 32437 501 629 912 83193 293
796 887 901 34194 726 35190 99 267 464 579 662
36013 37470 877 944.

38017 257 518 86 99 39440 40058 226 75 95 329
734 43 79 631 99 41477 97 821 977 42129 336 916
48252 44092 184 308 438 928 45053 54 875 453 57
46101 223 916 43252 44092 184 308 438 928 45053
54 875 453 57 46101 223 916 43252 44092 184 308 438 928 45053
81 835 921 48981 525 49427 535 653 50031 164 755
83 805 84 51407 670 52238 519 97 806 415 53034
67 152 204 83 729 54163 297 413 938 55300 56509
74 57243 437 513 59039 71 440 848 974 87 60105
59 508 656 798 61105 92 217 24 97 532 649 773 851
84 87 62306 07 42 453 556 908 63172 833 64069 99
694 732 914 65024 53 706 955 66443 650 726 833 989
67422 68224 546 05 636 901 69062 662 949 70243
311 462 567 602 71088 201 73 572 604 107 53 818
938*27007 40 165 209 643 712 41 73282 396 561 76
80 74560 750 67 981 94 75128 527 724 988.

76178 820 880 77423 34 47 607 716 911 73271 304
06 511 876 951 79359 441 654 791 924 26 50 80394
624 772 82 868 81040 148 62 211 50 467 521 823
925 82001 74 239 367 587 617 808 83017 418 880
84204 644 89 926 85018 396 507 43 904 86128 241
505 762 87183 843 88284 89031 292 700 66 817 90330
55 411 95 532 49 628 75 91627 881 92 312 93 486
768 98596 691 799 910 94129 642 98 716 95118 491
522 44 653 96265 314 479 543 97099 301 55 401 661
90828 44 191 239 83 99361 74 654 939 53 100183
221 336 538 743 809 81 88 914 101023 853 80 102152
60 334 673 103295 821 922 84 99 104109 398 470
81 585 105027 258 477 519 106040 591 695 107355
637 768 108420 545 849 109085 459 896 947 110184
322 59 530 640 75 91 956 111318 681 776 113165
200 88 801 71 993.

114430 598 829 979 115075 776 116040 92 147
452 698 117282 310 14 80 903 77 118022 73 239
119019 80 347 783 120017 269 452 636 121006 670
733 122218 24 309 467 829 48 94 915 73 123295 653
88 124132 90 259 953 125880 685 126205 714 965
127117 260 562 915 128045 129371 130273 131545
614 80 132038 176 267 421 638 867 940 133048 190
780 846 134324 420 652 791 135800 583 807 953
136391 424 527 87 737 809 907 50 137215 678 138381
417 34 872 140283 580 769 831 93 141112 18 595
722 92 900 142674 817 143047 53 237 331 437 629
56 944 1444031 192 145015 553 96 656 710 851 86
973 146033 75 372 443 613 748 85 147104 723 24
148294 309 635 74 716 914 149277 616 150234 582
880 999 151456 630 753 944.

152006 507 696 717 87 153143 234 858 154275 805
30 155574 936 156274 558 697 157275 411 62 685
158096 248 159123 88 717 85 883 160129 251 555
161137 263 489 543 672 782 973 96 162089 520 928
163008 374 436 40 97 612 164783 892 947 165155
209 388 815 166204 657 725 973 167312 465 648 724
996 168521 626 53 759 169001 72 186 213 526 72
727 97 170016 197 570 623 55 788 942 171228 531
933 172422 78 315 428 524 766 173211 317 542 613
740 98 975 174075 801 45 175067 252 525 606 42
709 842 176101 95 346 492 561 915 177151 60 76
399 465 178067 83 114 206 80 303 408 620 891
179015 180203 37 96 487 181261 89 878 182134 697
801 34 902 183100 86 285 594 685 184106 313 766
918 185053 64 103 226 470 584 186400 711 955
187462 547 774 822 188277 189014 67 144 490 660
708 190028 158 202 487 646 94 706 191045 305 812
959 192687 863 910 193100 227 693 194019 45 74
81 103 236 358 730 853 980.

W 12-tym dniu ciągnięcia 4-tej klasy wygrane padły na numery następujące:

Po 10.000 zł na N-ry: 2134 9004 38592 48333 55490.

Po 5.000 zł na N-ry: 129134 158669.
Po 2.000 zł na N-ry: 5625 8227 16592 26408 27415 36814 52022 58779 65978 70685 92676 93898 150504 158417 180346 191162.

Po 1.000 zł na N-ry: 1900 32352 67331 80333 85451 86514 88518 91213 107797 114591 119848 120939 127285 132728 134914 134928 150343 151107 160551 165045 173518 176456 179653 189918.

Po 200 zł na N-ry:

1 67 68 322 447 95 514 731 902 78 1035 107
86 253 67 304 67 92 416 25 648 715 17 52 2019 92
108 306 69 417 88 520 660 734 82 3094 846 480 95
681 4049 356 440 80 83 91 622 803 5022 56 112
90 208 463 91 647 766 73 81 876 6101 464 84 591
631 963 7129 366 453 572 613 57 73 710 72 8039
173 469 648 705 22 845 52 902 36 51 84 89 9062
166 285 402 502 82 656 62 708 53 812 19 10207 59
401 24 93 639 50 54 80 734 878 931 11107 412 37
576 92 635 711 876 913 12028 280 668 73 855 13019
317 76 657 76 805 979 14005 175 480 507 70 814
59 15078 87 334 63 492 511 19 707 98 988 91 16066

WIELE WYGRANYCH PADA w kol. Dzierżanowskiego Gniezno, Chrobrego 2

Tr 1522

254 416 677 729 820 21 958 17030 123 91 252 359
493 416 77 597 746 838 77 931 18090 96 181 208 365
483 523 840 95 980 19033 531 649 59 806 45 991
20120 76 879 429 38 626 89 723 45 800 927 21104
399 656 62 714 917 59 79 22128 34 38 34 234 378
521 70 96 993 23213 48 408 64 24121 34 59 298 396
453 62 526 28 43 676 744 850 25042 48 401 62 655
703 51 67 92 826 43 26219 313 581 637 703 20 980
27012 89 303 62 77 586 971 28013 327 34 69 439 633
997 29000 217 574 666 67 68 82 95 943 82 30131
304 509 632 89 724 94 806 32 52 914 26 74 31000
44 112 15 239 490 546 61 619 29 796 986 32108
494 825 967 33083 175 80 236 448 504 95 630 714
804 86 978 79 81 34161 362 925 37 45 85294 211
14 88 617 19 721 869 36115 231 328 29 786 93 835
82 969 87 37121 39 316 17 67 402 502 15 610 22
51 53 57 707 32 75 860 97 927 60.

38277 359 79 513 36 97 834 955 39008 40 57 126
36 90 270 403 455 947 40088 297 499 521 612 41139
65 257 311 68 601 5 777 808 42007 53 443 54 639
65 715 874 43085 53 64 67 238 44165 265 310 14
510 736 829 83 45069 72 184 288 614 817 41 997
46245 40 75 366 70 75 557 621 819 47064 286 322 509
654 94 824 50 48106 304 357 574 764 95 953 90
48066 87 98 216 84 87 312 55 405 44 502 16 88 643
716 59 50106 81 220 58 398 99 554 80 781 845 51158
744 46 64 74 52058 268 440 772 339 934 53068 301
563 85 626 717 36 808 72 99 935 54004 85 252 324
452 80 695 96 829 933 45018 21 43 278 445 732 903
41 56014 120 250 332 580 878 57054 87 202 567 627
864 58092 95 408 63 592 722 33 95 888 902 12
95012 219 438 517 704 19 72 60241 399 435 720 890
61628 774 962 62068 265 542 808 935 63233 452 81
645 711 907 64173 377 658 736 98 945 65084 530
762 66033 62 427 99 636 42 58 70 762 876 88 67043
330 53 577 680 749 877 98 913 80 68073 181 218
403 13 66 564 84 93 640 80 731 41 46 806 24 56
69041 127 64 237 39 691 534 628 747 48 99 801
70067 97 398 584 610 79 733 54 71020 2 166 258
806 471 569 72142 329 581 85 757 860 981 98 78010
49 166 488 528 31 676 787 944 90 96 74207 23 56
57 308 604 47 63 739 819 84 922 75102 95 264 73
637 51 773 933 99.

76057 143 80 232 374 88 657 84 819 997 77014
43 81 416 21 78 747 801 964 78081 91 262 342 481
534 709 35 811 52 956 79187 262 353 501 41 91 669
708 22 95 848 948 56 72 80126 49 221 70 471 553
649 743 847 998 81021 59 84 101 56 226 91 541 707
29 88 82135 290 71 412 649 946 82 83469 890 786
997 84199 216 397 505 623 60 75 815 994 85024 56
125 41 318 70 81 555 631 32 92 753 87 967 86131

174038 77 209 326 768 842 958 87 175126 71 313
532 619 809 901 28 176215 312 35 67 442 678 741
964 177124 667 83 721 916 57 87 178069 80 235 66
330 76 410 500 736 869 179007 21 107 331 401
591 778 909 180284 398 433 615 92 866 99 906 85
181229 545 607 701 830 60 69 970 94 182037 50 75
142 275 84 350 468 88 551 811 183098 118 200 92
358 506 134242 317 458 93 522 757 886 938 185106
28 208 47 52 324 40 96 487 529 608 908 186084 201
2 10 74 370 560 677 855 938 55 187011 98 113 46 319
554 639 704 92 878 55 188348 534 617 32 76 92
814 922 98 189194 343 45 66 422 51 548 747 49 71
190184 257 77 548 63 655 764 87 191015 66 267
317 442 559 633 62 799 976 192082 117 408 48 83
758 70 193193 215 44 810 42 443 534 43 78 721 91
896 980 194112 55 78 491 768 838 51 67 92 968.

CIĄGIENIE DRUGIE.

Po 200 zł na nr.:
182 382 622 933 111 212 359 592 605 878 909
2117 268 521 685 895 3208 4100 317 559 784 89 5172
543 685 862 6445 549 706 7114 251 322 743 63 71
821 8432 39 650 9313 403 52 885 950 10005 119 379
514 37 672 743 897 913 11748 925 12799 13468 654
795 802 42 14176 90 15012 76 415 54 16346 98 589
722 95 17250 418 20 670 18007 28 328 57 690 855
19029 30 248 376 430 51 571 682 819 92 20118 96
313 545 917 48 21086 433 500 2 783 825 60 22306
477 805 23069 304 415 24662 883 969 25519 35 653
262233 906 27041 569 94 880 28586 799 29229 45
442 696 80014 605 700 893 970 3172* 32085 380 545
33600 870 34014 258 817 35043 183 503 968 36299
838 37088 490 549 821.

40197 366 467 805 40562 658 790 961 42392 568
955 73 76 43133 375 639 57 787 809 971 44018 69
105 228 357 764 896 976 89 45352 652 882 46008 195
203 337 507 47115 520 866 48161 598 875 988 49244
304 32 50122 539 689 51105 88 95 487 561 52148
251 472 518 654 58222 73 547 641 735 54101 55025
231 492 689 833 56423 85 85 628 702 885 57043
590 661 83 858 58193 417 551 59096 911 60045 413
535 36 620 752 61286 613 741 925 62005 17 561 959
63135 240 904 64203 438 545 49 993 65008 176 280
475 919 66393 609 67053 491 694 742 979 86 68002
33 287 334 94 487 698 855 87 916 69845 555 70217
19 404 542 711 79 806 706 71111 481 643 72030 479 715
971 73002 419 49 83 794 929 74588 768 802 929
75533.

76037 314 64 70 466 91 559 89 90 847 77225 384
428 814 96 91 78109 563 602 714 82 911 79192 368
420 740 80143 754 935 81079 234 965 82133 648 836
976 83560 84494 947 85206 23 86025 172 211 605

METROPOLIS
SEANSE: 4⁴⁵ 6⁴⁵ 8⁴⁵
OD JUTRA CZWARTKU 24 bm.
Najstynniejsze trio artystyczne
JEAN HARLOW
CLARK GABLE
MYRNA LOY
zdobywają ENTUZJAZM I ZACHWYT ROZBAWIONYCH WIDZÓW
swą najnowszą **PIKANTNĄ SUPERKOMEDIĄ** ng 16 933
„ŻONA CZY SEKRETARKA?“
DZIŚ wśród poraż ostatnich — doskonała komedia „MŁOŚĆ w MASCE“ z Lianą Haid

246 50 620 73 769 893 87002 351 422 543 97 698
720 832 38 68 990 42 88240 50 64 343 95 449 50 506
78 79 697 817 80 98 924 28 54 89095 93 126 69
226 64 489 521 887 98 934 90076 339 425 577 605 760
88 930 86 91009 14 52 213 330 442 83 572 53 607
851 92200 14 28 40 396 599 618 882 93046 59 102 4
269 306 525 977 94096 263 390 480 83 97 626 930 68
93269 476 529 89 97 675 807 97 96015 46 67 323 468
576 962 97261 714 98063 161 77 293 360 98 647
76 942 99054 74 133 61 67 203 368 544 618 732 988
100044 46 63 79 201 11 45 317 758 902 101406 65
767 102019 186 288 345 557 681 715 37 953 103006
200 30 474 503 78 629 704 37 802 57 63 972 104156
79 236 367 565 650 733 810 986 105082 128 219 79
90 429 698 735 75 82 85 815 22 957 106216 54 45
310 485 519 67 705 84 955 107021 150 477 94 699
708 38 92 934 108081 132 40 83 94 325 61 88 524
77 81 610 58 804 55 82 973 109067 251 309 713 965
1101

Stolica wita kpt. Janusza i por. Brenka

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego”).

Warszawa, 22 września.

Prawie miesiąc minął od dnia kiedy z Pola Mokotowskiego wystartował ostatni balon konkursowy w zawodach o puchar Gordon-Bennetta. Był to nowiułenki „L. O. P. P.”, w którego małym koszu zasiadli kpt. Janusz i por. Brenk. Żegnaliśmy ich wiwatami rykiem syren samochodowych.

A potem nadeszły denerwujące długie chwile wyczekiwania na wiadomość o losach dzielnych lotników. Gazety milczały, radio milczało, wieści nie nadchodziły. Czyżby zginęli?

I gdy iskra nadziei poczęła już wygasać wśród społeczeństwa, tam, na Jasnej Górze, u stóp cudami słynącego obrazu Królowej Polski, matka kpt. Janusza zanosila gorące modły o zdrowie dla syna i jego towarzysza. W tym samym niemal momencie zadźwięczały druty telegraficzne i z Moskwy nadeszła wiadomość o odnalezieniu pilotów na bezkresach niedostępnej tajgi. Odetchnęliśmy i odtąd czekaliśmy tylko dnia, by na własnej ziemi powitać bohaterów przestworzy.

Przygotowaliśmy się do przyjęcia w niedzielę — nic, w poniedziałek — też nic, wreszcie radosna chwila miała nadejść we wtorek o godz. 20,48 z momentem przyjazdu pociągu moskiewskiego na warszawski Dworzec Wschodni.

Kto tylko miał czas, wybrał się na powitanie lotników. Ożywiły się ulice na Pradze, przed dworzec zajeżdżały auta i przepełnione tramwaje. Punktem zbornym był peron I udekorowany chorągwiami i zielenią.

Wreszcie nadchodzi oznaczona godzina i na peron wtacza się potężna lokomotywa z długim szeregami wagonów pulmanowskich. Wypatrujemy lotników, rzucając ciekawe spojrzenia w migocące przed nami okna wagonów. Ulokowali się na samym końcu, przed wagonem restauracyjnym. Wychodzą roześmiani w towarzystwie licznej grupy dziennikarzy, którzy wyjechali im na spotkanie i byli świadkami entuzjastycznego powitania dzielnych baloniarzy na każdej stacji od granicy polskiej począwszy. Policja z trudem utrzymuje porządek, armia fotografów przypuszcza szturm, błyskają światła lamp.

Lotnicy są w dobrym humorze, choć na twarzach odbija się zmęczenie. Do brązowych, ciepłych kurtek przyciskają naręczą kwiatów i podchodzą do mikrofonu radjowego. Pierwszy przemawia kpt. Janusz. Króciuteńko wspomina o locie, o przeżyciach, o odnalezieniu ich i serdecznie dziękuje lotnictwu sowieckiemu za akcję ratowniczą, a społeczeństwu polskiemu za tysiące dowodów sympatii i za ogólne zainteresowanie się ich losem. Na pociągłej twarzy kapitana odzwierciadla się wzruszenie. Po nim podchodzi por. Brenk. Niski, sympatyczny i też wzruszony. Także dziękuje za dowody sympatii i na zakończenie rzuca w mikrofon pozdrowienia dla rodziców i rodzeństwa. Oba przemówienia przerwaly gromkie okrzyki publiczności, a ceremoniał powitalny zakończyło przemówienie uroczej uczennicy, która powitała kpt. Janusza i por. Brenka w imieniu stołecznej młodzieży szkolnej i wręczyła im wspaniałą bukiet róż.

Kpt. Janusz (po lewej) i por. Brenk na przyjęciu w Aeroklubie Polskim.

Fot. E. Fikus

Mówiła bardzo ładnie, wzruszona do głębi, a jedno jej zdanie było najbardziej prawdziwe, trafne i dobrze zrozumiane: „Wracacie po długich trudach, by wreszcie wypaść się we... własnych łózkach!”

Wiwatom nie było końca, znajomi i przyjaciele obcałowywali lotników, panie zaś coraz to zasypywały ich nowymi bukietami kwiatów, a kolejarze pochycili lotników i — dalej ich w górę. Jeszcze parę miłych uśmiechów do fotografów ustawionych na peronie, dachach wagonów tunelów i zbliża się czas do wyjazdu na miasto.

Aż przed dworzec towarzyszy lotnikom nieustannie: „Niech żyją!” A gdy zrobiło się koło nich luźniej, podchodzi do kpt. Janusza i pytam: „Panie kapitanie, co napisać za pośrednictwem „Kurjera Poznańskiego” społeczeństwu wielkopolskiemu, przedewszystkiem zaś mieszkańcom rodzinnego Jarocina, którzy dzięki naszemu pismu poznali

Jutro w czwartek, 24. 9. o godz. 8,30.
OTWARCIE I. REPREZENTACYJNEGO ODDZIAŁU GŁÓWNEGO
CYRKU STANIEWSKICH
Nowy dotychczas w Poznaniu niewidziany program 20 atrakcyj o międzynarodowej sławie na czele: SZYMPANSY OLBRZYMY TARZAN II i FIFI szczyt tresury. Ewement EUROPY. MASSIMILIANO TRUZZI największy żongler świata fenomenalny artysta. ZYWE POSAGI Z BRONZU cuda sztuki cyrkowej poraz pierwszy w Europie. Pomysłowa tresura koni p. Emmy Truzzi. Psy na djabelskim kole BIM BOM i Maks w nowym repertuarze 1000 dowcipów i wiele innych. Szczegóły w afiszach.
Ng 16 750/1
TYLKO KILKA DNI! Ceny rewelacyjnie niskie. TYLKO KILKA DNI!

barwny okres młodości pana kapitana?”

Kpt. Janusz długo i silnie potrząsa mi rękę i odpowiada: „Nie chodzi w tej chwili o mnie. Wiadomo mi dobrze jak się moim i por. Brenka losem przejeła cała Wielkopolska, ale przedewszystkiem pragnę podziękować Wielkopolsce, specjalnie zaś mieszkańcom Jarocina za tak gorące i serdeczne zainteresowanie się i znalezienie najpiękniejszych słów otuchy dla mej rodziny. Otuchy, która była im tak potrzebna. A wszystkich Czytelników proszę pięknie pozdrowić!”

Dalszą rozmowę przerywają okrzyki tysięcy publiczności zebranej przed dworcem. Lotnicy z trudem przedzierają się do samochodu. Na nic się zda-

ły wysiłki policji, publiczność przewala kordon, by móc bohaterów ujrzeć z bliska.

Poprzedzani przez auto ciężarowe, z którego harcerze wypuszczali setki baloników, lotnicy udali się do lokalu Aeroklubu Rzpłitej przy ul. Królewskiej, gdzie zgotowano im serdeczne przyjęcie.

Ostatni akt powitania rozegrał się przed hotelem „Polonia”, gdzie zebrana tłumy do późnej nocy wiwatowały na cześć dzielnych pilotów.

Teraz jesteśmy spokojni. Kpt. Janusz i por. Brenk są już wśród nas. Pozwólmy im przywitać się z najdroższymi osobami i spokojnie przespać się nareszcie we — własnych łózkach!

ELLIOT.

Tłumy witają kpt. Janusza i por. Brenka podczas przyjazdu we wtorek wieczorem na warszawski dworzec wschodni. Dzielnych lotników widzimy w środku w chwili przemawiania do mikrofonu. Fot. E. Fikus

Dłuższe wieczory

spędzimy najsympatyczniej przy smacznej kawie i artystycznych produkcjach „Fortuna La Creole”, W. Jankowski i „Big Boys” w „Cafe Clubie” plac Wolności 17

rg 6995-8,163

Ucho zdradza przestępcę

Przestępcy są ludźmi postępowymi i potrafią wykorzystać dla niecnego swego rzemiosła wszelkie nowoczesne zdobycze nauki. Nic tedy dziwnego, że niezawodne jeszcze dzisiaj środki rekognoskowania przestępców jutro tracą swoją wartość, gdyż przestępcy potrafią podważyć ich znaczenie dowodowe. Odnosi się to np. do odcisków palcy, które dotąd uchodziły za niezawodny środek rozpoznawania tożsamości. Zdawałoby się, że człowiek nie potrafi wyjść ze swej skóry. A przecież zbrodniarze to potrafią. Zdarzają się coraz częstsze wypadki, szczególnie w Ameryce, że zbrodniarze poddają się małej operacji i dają sobie transplantować na końce palców skórę innych osobników. Nie jest to oczywiście jeszcze środek w świecie zbrodniczym powszechnie używany, ale w każdym razie umożliwia on „grubym rybom” ukrycie się przed czujnym okiem sprawiedliwości.

Dobrze się więc stało, że w walce z przestępczością odkryto nowy, całkiem już niezawodny środek identyfikowania zbrodniarzy, a jest nim ucho ludzkie. Badania wykazały, że pomiędzy kilku tysiącami osób, znalazły się dwie, które miały zupełnie równe uszy. Istnieje nie mniej jak 96 znamion, z których każdorazowej kombinacji odróżnić można jedno ucho od drugiego.

Spostrzeżenie to posiada wielkie znaczenie dla kryminalistyki. Urzędnik policyjny, poszukujący zbrodniarza, nie ma możliwości zidentyfikowania podejrzanego osobistości za pomocą odcisków palcy, natomiast posiadana fotografia umożliwi mu stwierdzenie tożsamości zapomocą ucha. Fotografia może być nawet stara, dany osobnik tymczasem przytył i zapuścił za rozt, ale ucho jego nie zmieniło się wcale.

Nowa metoda stwierdzenia tożsamości zapomocą ucha poszczycić się może już dodatnimi wynikami. W niektórych krajach sporządza się obecnie już zdjęcia profilowe każdego ujętego zbrodniarza. W ten sposób konserwuje się raz na zawsze kształt ucha jako niezawodnego środka identyfikacji zbrodniarzy. WiP.

Moda adoptowania dzieci

w Stanach Zjednoczonych

W Stanach Zjednoczonych znacznie więcej jest ludzi, którzy chcą adoptować dzieci, niż dzieci, które mogłyby być adoptowane. W ciągu ostatnich paru lat nie mniej niż 25.000 par małżeńskich zgłosiło podanie z prośbą o przyznanie im dziecka do adoptacji do specjalnych agencji pośredniczących w tych sprawach, a tylko 8000 dzieci oddanych było tym agencjom przez rodziców. Ponieważ w kraju dolara jednym z najsilniejszych motorów czynów ludzkich jest moda, można śmiało powiedzieć, iż adoptowanie dzieci jest tam ogromnie modne.

Jedną z najbardziej znanych instytucji zajmujących się pośrednictwem pomiędzy rodzicami poszukującymi dziecka, a rodzicami pragnącymi je oddać, jest założona w roku 1923 „The Cradle” („Kojuska”). Zadaniem tej instytucji jest czuwać nad tem, aby powierzone jej małeństwa dostały się w dobre ręce i miały zapewnioną opiekę. Ponadto dyrektorka tej instytucji, mrs. Walrath, przestrzega, aby adoptowane dzieci odpowiadały wszelkim warunkom zdrowia. „The Cradle” posiada 24 filje w Stanach, a przy każdej z nich znajdują się interny, gdzie małeństwa otaczane są doskonałą opieką, póki ich kto nie zaadoptuje.

Dzieci przysyłane do „The Cradle” przez matki, które nie mogą ich wychować, li-

czą zwykle 7 — 10 dni. Znajdują one szybko przybranych rodziców, przyczem matka, zgodnie z umową, nie wie dokąd dziecko jej zostało oddane. Zgłoszenia z prośbą o przyznanie dziecka napływają do „Kojuski” nie tylko ze Stanów Zjednoczonych, ale z Południowej Ameryki, Chin, Japonji, i Indji, mimo iż w krajach tych istnieje bardzo wysoki przyrost naturalny. Moda adoptowania dzieci rozpowszechniona jest zwłaszcza ogromnie wśród gwiazd filmowych Hollywoodu. Wiele wśród słynnych aktorek kinowych wychowuje jedno lub nawet dwoje adoptowanych dzieci.

„Siostry Sangerówny”, w granej obecnie w Teatrze Polskim sztuce „Tessa”, która cieszy się wielkim powodzeniem.

Zniżkowe bilety na film polski „Tredowata”

Dziś, w środę w kinoteatrze „Słońce” wyświetlany będzie nieodwołalnie po raz ostatni najwspanialszy film polski p. t.:

„TREDOWATA”,

który pobit wszystkie oddawna notowane rekordy powodzenia i w ciągu 16 dni gromadził codziennie olbrzymie tłumy publiczności.

Przeszło 60.000 zachwyconych widzów — to na dzisiejsze stosunki naprawdę rekord wprost niewiarygodny. Kto nie widział jeszcze bezsprzecznie najpiękniejszego filmu polskiego „Tredowata”, niech korzysta z ostatniej sposobności i śpieszy dziś, w środę, do „Słońca”.

Na dzisiejsze przedstawienia filmu „Tredowata” Wydawnictwo nasze zakupiło kilkadziesiąt tysięcy swych Czytelników. Bilety te sprzedawac będą wyłącznie dla naszych Prenumeratorów i Czytelników po cenie znacznie niższej, a mianowicie:

I PARTER po 80 gr,
BALKON po 1 zł.

Liczba biletów ściśle ograniczona! Bilety niżkowe na film polski „Tredowata” sprzedawane będą wyłącznie w Administracji naszego pisma w godzinach urzędowych.

Dziś, w środę, wszyscy do „Słońca” na najpiękniejszy film polski „Tredowata”!

**TWARZOWE
FASONY
PRIMA GATUNKI**

KAPELUSZE BIELIZNA
MĘSKA

MARCELI DZIENNIK
ULICA FR. RATAJCZAKA 7 — ULICA WIELKA 1

**KRAWATY
PYJAMY
TANIE
CENY!**

Pz 6598/36.2

Gry sportowe

Do mistrzostwa okręgu poznańskiego w szczypiorniaku, będącego równocześnie eliminacją do mistrzostw Polski, które odbędą się w dniach od 2 do 4 października w Katowicach, zgłosiły się trzy drużyny. W pierwszych spotkaniach KPW pokonało drużynę AZS. w stosunku 13:6, a we wtorek Wartę 19:1 (3:1) i ma już mistrzostwo okręgu prawie zapewnione. — Spotkania rewanżowe, które ukończone zostaną do dnia 28 bm., nie powinny za grozić prowadzącemu w punktacji KPW. (wz.)

Hokej na trawie

Atrakcją niedzieli będzie spotkanie rewanżowe o godz. 11 przed południem na boisku Cegielskiego przy ul. Górna Wilda 180, między czołową drużyną Gdańska — Danziger Hockey-Club — a wice-mistrzem m. Poznania K. H. „Czarni”. Ze względu na odbywające się mistrzostwa Polski, spotkanie to będzie ostatecznym szlifowaniem formy K. H. „Czarni”, który zresztą starać się będzie odzyskać się D. H. C. za przegraną jesienią ub. r. w Gdańsku 1:2. (kom)

Lekka atletyka

W dniach 10 i 11 października stołeczna Legja organizuje wielkie zawody lekkoatletyczne z udziałem słynnego Fina Isohollo oraz Szweda Ny. W programie pojedynków Kucharskiego z Ny na 800 m i 1500 m oraz spotkanie Noji — Isohollo na 3.000 i 5.000 m. Czas Ny na 800 m wynosi 1:50,2, a na 1500 m — 3:50,8 sek.

ODZNAKI emaljowane metalowe
Fabryka Wyrobów Metalowych
Poznań, Ratajczaka 17, tel. 30-03
Ng 16 692

Piłkarska

Wyniki niedzielnych zawodów o mistrzostwo okręgu:
Kl. A — Pentatlon — Unja Kościan 4:0 (0:0), Cybina — Warta II 7:1 (4:0), H. Cegielski II — Korona II 10:2 (4:1), Pogoń — Szamotulski KS 3:1 (1:1), K. P. W. II Poznań — Ostrowia II 3:0 walkower: Ostrowia zrezygnowała z gry. Polonia Kepno — San 5:1 (3:0), Rawicki K. S. — Polonia Główna 5:1, Kościański K. S. — Polonia II Leszno 3:0 (2:0).

Kl. B — Cybina II — H. Cegielski III 7:0 (2:0), Pentatlon II — Warta III 1:1 (1:0), Pogoń II — Admira II 0:3 w o. Pogoń nie dostarczyła na czas nowej piłki; Legja III — Polonia II Główna 3:3 (2:0), Korona III — San II 1:0 (0:0), Rawicki KS. II — Pogoń Śmigiel 1:4 (0:2), Sokół Leszno — Sokół Rawicz 5:2 (3:0), Stella Gniezno — Victoria Września 2:1 (0:1), Unja Swarzędz — Sparta Poznań 3:1 (2:1), Dyskobolja Grodzisk — Sokół Wolsztyn 2:0 (1:0), Orkan Fabianowo — Sokół II Poznań 2:3 (1:2), Szamotulski K. S. II — K. P. W. III Poznań 6:1 (3:0), Sparta Oborniki — Pogoń Środa 2:7 (1:3).

Kl. C — Pogoń III Poznań — Sokół Mosina 0:3 w o. Pogoń nie stawiała się na czas do gry: Sokół II Jeżyce — Stella Żabikowo 3:2, Grom — Unja Swarzędz 2:1 (1:1), Stomil — H. Cegielski IV 1:3 (1:2), Sokół Opalenica — Obra Zbąszyń 2:3 (2:0), Sokół Mosina II — Młodzież Mosina 1:2 (0:2), Sokół Września — Victoria II Września 2:2 (0:1), Lipno Staszew — Stow. Sport. Swarzędz 4:3 (1:1), Notec Chodzież — Strzelec Wronki 3:0 w o. Strzelec zwyciężył; Nielba Wągrowiec — Polonia Chodzież 0:3 w o. Nielba zwyciężyła Polonia N. Tomyl — Sokół Wolsztyn II 7:1 (5:1), Stella Żabikowo — Warta IV 3:3 (3:0).

Warszawski okr. związek piłki nożnej projektuje zorganizowanie meczu piłkarskiego Paryż — Warszawa w połowie przyszłego miesiąca.

Na zawody z Danją w dniu 4 października w Kopenhadze, kapitan sportowy p. Kaluza ustalił następujący prowizoryczny skład naszej reprezentacji: Albański; Martyna i Szczepaniak; Kotlarczyk II, Wasiewicz i Dytko; Piec, Matjas, Scherfke, God i Wodarz; rezerwowi Tatuś, Galecki, Góra, Smoczek i Wilimowski. Ostateczny skład reprezentacji ustalony zostanie po niedzielnych zawodach.

Tenis

Turniej zamknięcia dla miejscowych tenisistów organizuje w dniach od 26 do 27 bm. A. Z. S., na swych kortach przy ul. Noskowskiego. Startować również mogą niestowarzyszeni. Zgłoszenia przyjmuje do czwartku włącznie sekretariat przy ulicy Noskowskiego 4.

Wioślarstwo

Kurs nauki wiosłowania w Klubie Wioślarstwu z r. 1904 już rozpoczęty. Ćwiczenia odbywają się 2 razy tygodniowo w basenie i to we wtorki i czwartki w dwóch turnusach pomiędzy godz. 17 a 18 w. oraz w niedzielę przed południem na łodziach.

— Zainteresowanie wśród młodzieży jest znaczne. Dalsze zgłoszenia do pierwszego kursu jeszcze przyjmują instruktorzy w czasie ćwiczeń na przystani klubowej ul. Bocianka 4. (kom.)

W związku z kursem wiosłowania urządzonym przez K. W. 04, Poznański Klub Wioślarek urządza kurs nauki wiosłowania dla pań. Treningi prowadzić będzie mistrz Europy p. Leporowski.

Zgłoszenia przyjmuje prezeska P. K. W. p. Spandowska, Al. Marcinkowskiego 24 — m. 31, codziennie od godz. 16.

Z TEATRU

Z Teatru Polskiego

Najgłośniejsza nowość, jaka ukazała się w ostatnich latach, „Tessa”, na pierwszych przedstawieniach zapewniła salę Teatru Polskiego do ostatnich miejsc, a bardzo dużo publiczności odeszło od kasy, nie dostawszy biletów. „Tessa” posiada humor, sentyment i wszystko, czego widz dzisiejszy żąda od teatru.

W niedzielę po południu po cenach do połowy znizonych odegrane będzie arcydzieło St. Wyspiańskiego „Wyzwolenie”.

Konkurs nakryć w Poznaniu

Bardzo ciekawie przedstawi się na Wystawie „Sztuka, kwiaty, wnętrza” w Poznaniu konkurs nakryć stołowych. Poza nakryciami bankietowymi, weselnymi i obiadowymi na użytek codzienny lub przyjęcia, ujrzymy również nakrycie dla chorych w szpitalach, specjalne nakrycia regionalne, nakrycia dla dzieci, nakrycia na obchody dziecięce i zaręczynowe, nakrycia dla dwóch osób i t. d. Stoły, zgłoszone do konkursu, zajmą blisko 1/4 km. Będzie to imponujący przegląd zarówno wyrobienia smaku, jak i pomysłowości osób biorących udział w konkursie. Przegląd stołów przez Prezidenta R. P. oraz przez komisarzy pawilonu polskiego na Wystawie Paryskiej w r. 1937, celem wybrania eksponatów na tę wystawę, niewątpliwie przyczyni się do podniesienia poziomu konkursu.

Uroda daje szczęście!

Prawdziwą zaś urodę zapewnia codzienna pielęgnacja cery kremem „Sekret Piękności”. Idealne działanie tego kremu daje się już po paru dniach zauważyć. Rozszerzone pory kurczą się, wagi znikają i skóra odzyskuje świeżość, miękkość i gładkość. Puder „Sekret Piękności” o niezliczonych odcieńkach podkreśla znakomicie indywidualną urodę.

ng 17 685

Pancerny motocykl

W armii włoskiej został wprowadzony po raz pierwszy opancerzony motocykl. Kształt jego jest dość niezwykły, na trójkołowym podwoziu zostały umieszczone dwa siedzenia jedno za drugim. Na przednim siedzi kierowca, na tylnym strzelec. Pancerz zakrywa całkowicie jadących. Kierowca orientuje się w drodze przez niewielkie okienko szparowe, umieszczone z przodu, nad kierownicą i z boku. Motocykl posiada znacznie większą zdolność poruszania się w terenie, aniżeli normalny, dwukołowy. Zdolność tę jeszcze można powiększyć przez nałożenie na opony specjalnych łańcuchów. Tak wyposażony motocykl może nawet pociągnąć małe działo. Po raz pierwszy wypróbowano ten nowy typ motocykla na bezdrożach Abisynji i egzamin wypadł zupełnie pomyślnie.

Artretycy muszą czuwać,

aby nie dopuścić do stałych bolesnych cierpień, które w niektórych wypadkach mogą doprowadzić nawet do kalectwa. Ziola magistra Wolskiego ze znak. ochr. „Reumosa”, zawierające niezmiernie rzadką roślinę chińską, Schin-Schen,

łagodzą bóle, regulują przemianę materji, dlatego też stosuje się je w cierpieniach artretycznych, reumatycznych i bólach ischiasu.

Wytwórnia: **MAGISTER WOLSKI**, Warszawa, Złota 14.

ng 17 555/6

W poniedziałek, dnia 21 września 1936 r., zmarł nagle po krótkich lecz ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., mój najdroższy mąż, najukochańszy ojciec, syn, brat, wuj i szwagier, ś. p.

Stefan Łysiński
kupiec

przeżywszy lat 59. Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 24. bm. o godz. 16 z domu żałoby.
W nieutulonym smutku pogrążeni

ng 17 686 **żona z synami, córką i rodzina.**
Krotoszyn, Poznań, Gostyń, Rogoźno, Skoki.

JAK CIĘ WIDZĄ
TAK CIĘ PISZĄ

Przed czyszczeniem Po czyszczeniu
Odzież splamioną i znoszoną chemicznie czyszczy i farbuje najlepiej Barwa - Kałamajski
Filje we wszystkich dzielnicach Poznania
Pg 7001/2-36, 216/17

B. C. G.

to szczepionka przeciwgruźlicza Prof. Calmette, którą od szeregu lat szczepi się cielecia w Jankowicach. Dzięki temu butelkowane, surowe, pełne i pełnowartościowe mleko B. C. G. z Jankowic jest

wolne od laseczników gruźlicy

i jest niezastąpione jako mleko do picia i do karmienia niemowląt. Dla wrażliwych niemowląt dostarcza się mleko stałe od tej samej krowy.
Pod kontrolą sanit. Dr. med. wet. Zeńczaka z W. I. R.

Do nabycia: ul. 27 Grudnia 16 w podwórzu

Największa Hurtownia i Fabryka najnowszych modeli Radjo odbiorników na prąd i baterję od zł 97,—

Katalogi bezpłatnie

Radjoświat, Poznań, Fr. Ratajczaka 10 — Katowice, Mieleckiego 8

Za łask. złożone liczne wyrazy współczucia, za wieńce i kwiaty oraz za udział w pogrzebie i we mszy św. za duszę ś. p.

Walentego Kamyszka
składa niniejszem serdeczne

podziękowanie
rodzina.

zg 14389

SAMOCHODY
używane kupuje i sprzedaje
AUTO-OKAZJA zg 14388
Pierwszy Salon Samochodów Okazyjnych
Poznań, Grunwaldzka 16. Tel. 62-30.

Willa
nowa, jednomieszkaniowa, komfort, Grunwaldzka, wpłaty 16 000, amortyzacja. Informacje 3 — 5. Poznań, Szwajcarska 14 — 4. zd 94 845

96 LAT

FUTRA DOBRY TOWAR
B.SCHULTZ SOLIDNA PRACA
TEL. 15-15 POZNAŃ
BR. PIERACKIEGO 16.

Przetarg
na wykonanie instalacji centralnego ogrzewania, kanalizacji i wodociągu, w budynku urzędu pocztowego w Gdynia — Orłowo, odbędzie się dnia 5 października 1936 r. o godz. 12 w Dyrekcji Okręgu Poczty i Telegrafów w Bydgoszczy.
ng 16 571

Przyznaję, że dnia 14 sierpnia 1936 r. bez jakiegokolwiek przyczyni, napadłem w ogrodzie kawiarni „Italia” na adwokata Romana Kuleczkę z Poznania, ul. Pocztowa nr. 5. Wyrażając swe ubolewanie, przepraszam niniejszem p. adwokata Romana Kuleczkę za dokonaną przezemnie bezprawną napaść.
zg 14 335
Feliks Tomaszewski.

Owoce — ból żołądka
Ratunek — kieliszek
Podbipięty
lub
Kropki Doktorskich Kantorowicza
Pg 5931-33 36

FUTRA

Gotowe i na miarę
poszycia i modernizacje
pod fachowem kierownictwem

EDMUND RYCHTER

POZNAŃ — FR. RATAJCAKA 2
WROCŁAWSKA 15 — WROCŁAWSKA 14
OSTRÓW (Wlkp.)

Kupujesz piec

ogładnij moją składnicę kafli

Wielki wybór — Pierwszorzędne fabrykaty
Wszelkie kolory!

GUSTAW GLAETZNER

POZNAŃ, UL. JASNA 19 Telef. 65-80 i 46-80

Pg 7003-39,25

Najsłynniejszy Jasnovidz Womouth

daje jasne odpowiedzi we wszelkich zakładowych kwestiach życiowych. Daje możność zdobycia miłości pożądanej osoby. Przepowiada przyszłość i przeszłość opracowuje horoskopy i analizy grafologiczne na podstawie daty urodzenia i próby pisma. Zestawia szczęśliwe numery losów. Nie zwlekaj pisać jeszcze dziś, podając dokładny swój adres, datę urodzenia, stan, imię i nazwisko. Na koszty porta i kancelaryjne załączyć 1,— zł znaczkami pocztowymi. Adres **Kraków, Lubicz 22 m. 2a.** Osobiste przyjęcia codziennie. ng 17537

DRZEWA i KRZEWY owocowe i alejowe, **ORZECHY WŁOSKIE, LIPY, WINOROŚLE, bzy, byliny, truskawki, szparagi i ROŚLINY PĄCE DLA POKRYCIA ŚCIAN** poleca po przystępnych cenach

Szkoła Ogrodnicza W. I. R. w Koźminie Wlkp.
Cenniki bezpłatnie. ng 17573 Cenniki bezpłatnie.

Pierwszorzędny
SKŁAD DELIKATESOWO - KOLONIALNY
w samem centrum Gdyni, w najlepszym punkcie **nających miast korzystnie do sprzedania** z powodu choroby. Cena 10.000 zł. Zgł. „MAR”, Gdynia, Świętojańska 32 p. „1157”. ng 17688

Nagłówkowe słowo (tłusto) 25 groszy. każde dalsze słowo 15 groszy, 5 liczb = jedno słowo. i, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 100 słów, w tem 5 nagłówkowych.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:
1-linowy milimetr 50 groszy

Znak oferty naprzykład: n 3695, z 21 025, d 1311 i t. d. = 1 słowo.
Drobne ogłoszenia w dni powszednie przyjmuje się do godz. 11,10, w soboty i dni przedświąteczne przyjmuje się do godz. 10,45.

1. DOLY - PARCELE

Kamienice
komfortowa (Lazarz), dochód — 15 000 sprzedam 120 000, wpłaty 90 000. Gruszczyński, Pocztowa 30. zdg 94 536

Administracje
kamienic przymiennie, dzielnic obrachunkowych, sądowych, księgarskich, dam zabezpieczenie. Oferty Kurjer Pozn. zdg 93 642.

Willa
dwumieszkaniowa, duży ogród — 12 000, dom 4 lokatorów, ładny ogród 15 000. — wiele innych obiektów. Minta, Słoneczna 59. zdg 94 862

Dom
w śródmieściu 7 500 zł doходу sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. zdg 94 859

Willa
nowa, jednorodzinna, Grunwaldzka, wpłaty 10 000. Szwajcarska 14 — 4, — 5. zdg 94 844

Dom
narożnikowy, 2 składami w rynku sprzedam lub wydzierżawię. dzierżawa 70. — skład 10x6 i — 3 pokoje. Antoni Posert, Sieraków, Rynek 8. zdg 94 925

Parcelę
sprzedam materiałami budowlanymi, narożnik Winogrody — Zagonów — Winiary. Informacje tamże. zdg 94 885

Dom
składem nowobudowany, — przy tramwaju, cena 35 000 złotych, w tem 7 000, amortyzacja. Pośrednicy wykluczeni. Oferty Kurjer Poznański zdg 94 889

W kościele
kamienic z restauracją, zabudowaniami korzystnie sprzedam. — Kaczmarek, Kościelną, Wolności 25 zdg 94 947

Parcelę
leśną przy Puszczykowie, 40 gromy m², sprzedam Dudek, Wielkie Garbary 34. zdg 94 901

Kamienica
nowa 2 składki, Lazarz, dochód — 10 000. — cena 90 000, wpłaty około 50 000. — amortyzacja sprzedam właściciel. Oferty Kurjer Poznański zdg 95 172

Kamienica
śródmieście, dochód 7 500, cena 55 000, wpłaty 30 000.

Kamienica
nowa, dochód 7 200, cena 65 000, wpłaty 40 000.

Kamienica
nowa, bardzo solidnej budowy, dochód 12 500, cena 114 000, wpłaty 90 000, reszta amortyzacja. — „Rekomendacja”, Poznań, Podgórną 6, telefon 49-76. zdg 95 027

Kamienice
nowe, komfortowe, pięcypiętrowa 250 000 w tem 40 000 amortyzacji, trzypiętrowa 75 000, wpłaty 55 000. Nowakowski, Wielkie Garbary 48 — 21. zdg 95 226

Kamienica
willowa, blisko parku Wilsona, dwupiętrowa oficynami na sprzedaż. Tel. 64-51. zdg 95 121

Dom
nowy, centrum, Lazarz sprzedam właściciel. Dochód 7 000. — Cena według umowy. Oferty Kurjer Poznański zdg 95 114

4. OSOBISTE

Gaja
Używamy ng 16 967
przyprowadź do zup.

„Jedna z wielu”
Spóźnione — proszę adres do Kurjera Pozn. zdg 95 208

6. OŻENKI

Miła
wesela interesująca z towarzystwem po trzydziestu panna tych samych zalet. Cel matrymonijalny. Oferty Kurjer Pozn. zdg 94 228

Zbożowiec
lat 31. współwłaściciel interesu zapozna panna materialnie niezależną celem ożenku i usamodzielnienia się na prowincji. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 95 157

Właściciel domu
(wartość nieruchomości 300 000,—) ożeni się z panną wykształconą, średniego wzrostu do lat 35, posiadającą 80 000,— lub równoważnościową kamienicę. Upraszam w odpowiedzi podać osobiste wymagania. Oferty Kurjer Poznański zdg 95 252

Szatyńka
21, posiada 6 000, pozna nauczycielką, wzrostu wysokiego. Cel matrymonijalny. Oferty Kurjer Poznański zdg 95 006

7. SPRZEDAŻE

Placchy
nieprzemakalne sprzedaje najtaniej Wejman, Poznań, Kościelna 17. zdg 80 383

Antyki
wielki wybór. Wielkie Garbary 20 P. 6953-57.141

Kawiarnia
restauracja pół wczynkiem, urządzeniem, przy ruchliwej ulicy zaraz do obiecia — 600 zł. Adres wskazuje Kurjer Poznański zdg 93 644

„Meble W. Paetz”
Najnowocześniejsze wzory, niskie ceny. Poznań, Wrocławska 15. Coroczna wystawa na Targach Międzynarodowych. Ng 15 239

Lorka
normalno — terowa do dłuższe i deśce szerokości 1,74 m, dług. 2,50 m, rozstęp kół 1,40 m sprzedam. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 94 257

Cheesz kupić
Meble
nowe — używane —
dobrze — tanie
spiesz na
Wrocławską 38
do nowoutwartej
Komisowej Hali Mebli
30 pokoi kompletnych zamieniam nowe na używane. zdg 94 789

Winogrona deserowe
paczka żywnościowa, zaliczka 5 kg zł 6,—, 10 kg 11 zł, wysyła Zarząd Dobrej Torskiej, koło Zaleszczyk. zdg 94 693

Wózki
tanio wybór. Trąbaczynska, Piekarzkiego 11. podwórze „Kredyt” zdg 83 313

Śrutownik
Saxonia D 4, prawie nowy, korzystnie na sprzedaż. Gostyńska Fabryka Maszyn, Gostyń Wlkp. zdg 93 491

Motocykl
przyczepka, dobrym stanie okazujecie za becen. Strzelecka 15. zdg 95 043

Rzeźnictwo
dobrze zaprowadzone, mieszkanie, warsztatem, zapędem elektrycznym, cena 4 tysiące. Adres wskazuje Kurjer Pozn. zdg 94 912

Skład
kapeluszy i bielizny damskiej w centrum zaraz sprzedam. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 95 106

Motocykl
2 1/2 K. na sprzedaż. Mickiewicza 30 — 2. zdg 95 104

Tapczany
fotele, leżanki, kluby, gwarantowanej jakości najkorzystniej tylko u fachowca. Wrocławska 14. dg 2975

Maszyny do pisania
małe duże nowe i używane dostarcza największej z gwarancją. Kochanowicz i S-ka, pl. Wolności 13. ng 17 409

Motor elektryczny 5 K.M.
110 volt 39 amp. 1000 obrotów za 300.— złotych sprzedam W. Majewicz i S-ka, Poznań, Stary Rynek 77. Pg 6928-38,175

Resztówka
stotrydziestki mórg, ziemia buraczana, cudownie nad jeziorem, żniwami, zamieniam na realność miejską, dopłata. Budynki, inwentarz prima. Oferty Kurjer Pozn. zdg 94 904

Rzeźnictwo
zapędem elektrycznym, mieszkanie, 2 warsztaty, sprzedam. Strzałkowski, Ostrówek 10/11. zdg 94 917

Radio
3-lampowe, prąd stały — tanio sprzedam. Telefon 57-26. zdg 94 918

Limuzyna
6-osobowa, 6 cylindrów, 60 P. S., 16 litrów benzyny na 100 km, ciężka turystyczna maszyna, jak nowa, sprzedam lub zamienię na 2 do 4-osobowy samochód. Blizsze szczegóły Al. Malopolska 3. telefony 54-15, 26-07. ng 17 682

Jamniki
9 tygodniowe, ciemnobronzowe, podpalane na sprzedaż. Sołtacka 15. zdg 94 846

Meble
najtaniej poleca
Baranowski
Poznań, Podgórną 13. Pg 5428/9

Meble
w wielkim wyborze poleca najtaniej
K. Bakoś, Stary Rynek 51
zdg 92 310/11

Pianino
czarne, pierwszorzędne, tanio. Poznań, Aleje Marcinkowskiego 17. m. 8. zdg 94 765/6

Rowery
turystyczny 85, balonowy 95, — 5 lat gwarancji tylko firmie — Bracia Nowa czk. Poznań, Górna Wilda 30 ng 12 151/2

1 000 samochodów
rozebranych używane części, podwozia męczarskie, opony najtaniej w firmie Autoskład Poznań, Dabrowskiego 89, telefon 46-74. dg 2336/7

Maszyna
pisania „Urania”, dobrym stanie, motor 440 v, 5 P. S., prąd stały, Działuńskich 3 — 6. zdg 94 984

Meble kuchenne
nowoczesne najtaniej. Łakowa 4 a, stolarnia. zdg 94 980

Tatras
2-cyl. torpedo 6-osobowa sprzedaje okazynie Auto — Okazja, Grunwaldzka 16, tel. 62-30. zdg 94 929

Motocykl
tanio sprzedam. Pałacza 98. zdg 95 060

Skład
cukierków, zaprowadzony — centrum miasta, sprzedam. Powód wyjazd. Niska dzierżawa. Zgłoszenia Kluczyński, Grodzisk. zdg 95 214

Huculskie
Kilimy, Samodziały, leżniki, inne wyroby, duży wybór, tanio. — Skład, Rzeczypospolitej 4. zdg 95 189

Perski dywan
duży 2 pomoty sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. zdg 95 055

Pianino
Stroma 24. Gerlach. zdg 95 045

Chevrolet
4. półciężarówka, dobrym stanie, rejestrowana, balonach, sprzedam korzystnie. Mostowa 22. zdg 94 981

Dom
w Rogoźnie, 2 składy, mieszkanie, śpiżarnia, ogród sprzedam. Gotówki 10 000. Oferty Kurjer Poznański zdg 95 227

Skład kapeluszy
dobrze prosperujący w centrum, ruchliwa ulica, do oddania za gotówkę. Oferty Kurjer Poznański zdg 95 222

Urządzenie
dentystyczne tanio sprzedam. — Adres Kurjer Pozn. zdg 95 220

Pianina
znanej fabryki „Arnold Fibiger” oraz instrumenty okazynie w każdej cenie poleca Centralny Magazyn Pianin, Poznań, Pierackiego 11. Zamiana instrumentów używanych. Ng 16 668

Dobra egzystencja
Realność korzystnie do sprzedania na G. sl. z powodu podwyższenia wieku. Oferty Kurjer Poznański zdg 95 003

Okazja!
Skład obuwia Innowrocławiu, najlepsze położenie handlowe do sprzedania. Przebiecie towaru według umowy. Oferty Kurjer Poznański zdg 95 009

Brylant
1 1/2 kar. czysty okazynie. St. Frankowski, Ratajczaka 1. zdg 95 075

Kuśnierska
maszyna Singera tanio. Staszica 12 — 6. zdg 94 932

Sypialkę
dębowa, wannę, piec kąpielowy, węglowy. Matejki 5, m. 10. zdg 94 716

Linoleum
używane kupię. Grobla 29 a. — m. 5. zdg 94 826

Maszynę
szewska Singera sprzedam. Poznań, Poznański 22. m. 6. zdg 95 138/9

Rzeźnictwo
pełnym biegu, ruchliwa ulica — Poznaniu, sprzedam. Adres Kurjer Pozn. zdg 94 886/7

Wózki
dziecięce teraz tanio. „Gufny”, 27 Grudnia 15. zdg 95 256

Młode
rasowe czarne jamniki — suczki 15 zł sztuka na sprzedaż. Roszkówko Dwór, pow. Rawicz, poczta Miejska Górka. zdg 95 251

Krawiecką krede
znakiem
„R”
najprzedniejszej jakości — cena konkurencyjna, poleca Wielkop. Fabryka Kredy Krawieckiej — Stanisław Rataj, Poznań, Podgwiejska 1. dg 2 860-1

Benenowski
Reprezentacyjny skład obrączek. Zegarki, budziki najtaniej. d 2964/5
Półwiejska 3

Skład
cukierków. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 94 944

Skrzypce
doskonale. Dąbrowskiego 24 — 13 zdg 94 945

Skład
towarów krótkich, mieszkaniem, powodu ożenku tanio sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. zdg 94 931

Probiernię
z pełnym wyszykiem sprzedam. Marszałka Pocha 114. zdg 94 897

Sprzedam
skład spożywczy, zaprowadzony, centrum, powód objęcie posesy, cena 6 500. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 94 898

Urządzenie
składu pieczywa, cukierków tanio sprzedam. Ziółkiewicz, Wielka 15. zdg 94 959

Lód naturalny
sprzedaje każdą ilość Sledziński, Poznań, Wronecka 17 (dawniej Browar Walter). zdg 95 167/8

Fryzjerski
zakład na sprzedaż. Oferty Kurjer Poznański zdg 95 187

Pianina
fortepiany, fisharmonje okazynie. Marcin 22, podwórze parter. zdg 95 171

Sieczkarę
do zapędu mechanicznego tanio sprzedam. Bączkowski 3, Maja 5. zdg 95 158

Fryzjerski
zakład mieszkaniem korzystnie sprzedam. Adres wskazuje Kurjer Poznański zdg 95 062

Jadalnia - witraż
Lolerowana okazynie

Sypialnia
wertowa

Sypialnia
jesion kwiecisty gabinet
meski okazynie, kuchnie, wszelkie urządzenia domowe tanio poleca

Wózna 16
Centralny Dom Komisowy. zdg 95 035

Tokarsko - mechaniczny
warsztat, egzystencja, dużo maszyn, powodu choroby sprzedam 4 500. Zgłoszenie Kurjer Poznański zdg 95 098

Skład
obuwia 16 lat dobrze zaprowadzone korzystnie sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 95 065

Jadalnia
dębowa duża, skład kolonialny tanio sprzedam. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 95 245

Skład
towarów krótkich. Grunwaldzka 15. zdg 95 243

10. MAJĄTKI

Dzierżawa!
650 mórg pszenno-buraczanej ziemi, pełne żniwa, inwentarz żywy i martwy nadkompletny, zabudowania bardzo dobrze korzystnie do wydzierżawienia. T. Jarczewski, Poznań, Bukowska 15. Pg 7 005-57.164

Majątek
400 mórg zabudowaniem, inwentarzem, cena 65 000.

Majątek
800 mórg przy Poznaniu, sliźnie położony, zabudowania maszynowe, inwentarz kompletny, wpłaty 120 000, reszta amortyzacja. „Rekomendacja”, Podgórną 6, telefon 49-76. zdg 95 026

11. KUPNA

Parowy
kocioł płomienicowy w dobrym stanie o pow. ogrzew. 40—60 m² kupię. Oferty składać PAT. — Grudziadz „790”. ng 16 570

Maszynę
do pisania w dobrym stanie, najcenniejszą walizką „Erika”, kupię. — Oferty Kurjer Poznański dg 3 063

Pinczerka
lub foka kupię. Oferty Kurjer Pozn. zdg 94 873

Kolonjalkę
mieszkaniem do gospodarza zaraz Piśmienne oferty Kurjer Poznański zdg 94 940

Beczki
od syropu kupię. Sledziński, Poznań, Wronecka 17. zdg 95 169/70

Większy dom ze składami
lub parcelę budowlaną przy przynajmniej jednej za gotówkę kupię. Pośrednicy wykluczeni. Oferty Kurjer Pozn. zdg 94 948

Kowadło
kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 94 954

Pianino
kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 94 992

Kupię
3 konna dynamówkę wolnobiegową. Zgłoszenia do administracji Kurjera Poznańskiego zdg 95 010

Smoking
w dobrym stanie, średnia figura, kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 94 961

Fortepian
kupię okazynie tanio. Oferty Kurjer Poznański zdg 95 066

Pianino
kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 95 063

Kwity
lombardowe kupię. Józefa 3 — 5. zdg 95 025

Gabinet męski
Urządzenie biurów
Maszynę do pisania
kupię. Szczegółowe oferty z cenami Kurjer Pozn. Pg 6989-39.15

Balanc
(prasa) silny szpindel 70 mm kupię zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 95 089

Szafę
żelazną większą kupię. Oferty Kurjer Pozn. zdg 95 141

Ciężarówkę
kupię, zamienię na konie, wozy, powózki. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 95 136

12. DO WYNAJĘCIA

8 pokojowe mieszkanie komfortowe słoneczne z obszernymi przynależnościami, nadające się na biura i mieszkanie wolne zaraz. Zgłoszenia Loga, Słowackiego 18, telefon 66-89. Pg 6565-18-89

Mieszkanie czteropokojowe, parkiet, 2 składy. Focha 125, od 1 grudnia do wynajęcia. Informacje na miejscu. zdg 94 911

Trzypokojowe komfortowe. Grodziska 20. zdg 94 915

Siedmiopokojowe pełnokomfortowe, słoneczne, centralne ogrzewanie, 1 piętro, centrum. Zgłoszenia — Strzelecka 18 — 10. zdg 94 876

Dwupokojowe kuchnia. Zgłoszenia Podolska 2 (Solacz). zdg 94 850

Skład 3 pokoje kuchnia, łazienka, Łazarz, Biedrzyckiego wynajmie na filie rzemieślniczą i piekarską. Informacje Witkowski, św. Marcina 58. zdg 94 840

Dwa pokoje kuchnia. Informacje Dom Rzemieślniczy, m. 7. zdg 94 939

Czteropokojowe Trzypokojowe przynależnościami. Hetmańska 11 zdg 94 973

Próżny pokój używaniem kuchni. Wspólna 17c — 48. zdg 94 943

2 — 3 panom. Wrocławska 14 — 10. zdg 94 946

Trzypokojowe I. słoneczne z wygodami, czynsz bieżący. Palacza 70 — 5. zdg 94 720

Dwupokojowe kuchnia wolne. Prądzińskiego 47. zdg 94 411

Puszczkówo 46. 3, cztero- lub pięciopokojowe, weranda, komfort. zdg 94 785

Pięciopokojowe III. słoneczne, piec Chelmońskiego 8, właściciel. zdg 94 823

1—2 pokoje, czyste, elektryczność, ogrzewanie, łazienka, kulturalnym domu. Wskaże Kurjer Poznański zdg 94 870

3 pokoje z łazienką, Czestochowska 5, parter. Zgłoszenia Różana 5 a, m. 4. zdg 94 867

3-pokojowe I piętro, nowy dom, przy tramwaju, 65.—, Ks. Skorupki 11. — Informacje od 17—18. Graniczna 13 — 5. zdg 94 900

Czteropokojowe komfortowe, blisko parku Wilsona. Właściciel: Plac Działowy 6 m. 5. zdg 94 987

2 pokoje z kuchnią. Łazarz. — Ul. Biedrzyckiego 14. zdg 95 179

Mieszkanie dwu i trzypokojowe. Łazarz od gospodarza do wynajęcia. Informacje telef. 22-02 od 8—10 rano. zdg 95 013

Trzypokojowe Jeżyce, miesięcznie 60 zł, pół roku zgóry. Adres wskaże Kurjer Pozn. zdg 95 118

Dwupokojowe kuchnia — nowy dom. Staroleka. Zeglarska 21. zdg 95 145

Trzypokojowe I piętro, Mazowiecka 56, centralne ogrzewanie. zdg 95 238

Śródmieściu 2-pokojowe, słoneczne, czyste z przynależnościami do wynajęcia, zabezpieczenie wymagane. Oferty Kurjer Poznański zdg 95 234

Czteropokojowe komfortowe. Solacka 9. zdg 95 253

3-pokojowe komfortowe od zaraz. Al. Szlagowska 39. zdg 95 076

5 pokoi śródmieście od zaraz potrzebne. Zgłoszenia Poznań, 27 Grudnia 11, mieszkanie 6. zdg 95 072

Trzypokojowe willa Biedrzyckiego 20, przy Winklera. zdg 95 231

1 pokój do wynajęcia. Kościelna 31, m. 1. zdg 95 206

Komfortowe czteropokojowe nowej willi okolica Ostroga. Oferty Kurjer Poznański zdg 95 057

Centrum 4 pokojowe w nowo odbudowanym, 2 ptr., Stawna 13. zdg 95 125

Trzypokojowe wynajmie zaraz gospodarz. — Chłodna 5 — 4. (Rynku Łazarzskim.) zdg 95 110

Pięciopokojowe Stroma 27. zdg 95 113

Dwupokojowe komfort. Ogrodowa. zdg 95 110

Pięciopokojowe centrum, 100.— „Jur”, Piekary 26. zdg 95 140

13. SZUKA MIESZK.

Poszukuję 3-pokojowego mieszkania wprost od gospodarza przy ul. św. Marcina, Kantaka, Fr. Ratajczaka, Skarbowska, K. Przybyła, Poznań, ul. św. Marcina 24. zdg 94 312

Mieszkania 5-6 pokojowego od stycznia poszukuje pewny płatnik. Oferty Kurjer Poznański zdg 94 857

3 — 4 pokojowe mieszkanie potrzebne w okolicy Górczyna lub śródmieścia, możliwe z ogródkiem, w spokojnym domu. Oferty Kurjer Pozn. zdg 94 868

1—2 pokojowego wdowa renta, synem stałej posadzie od 1. 10. Oferty Kurjer Poznański zdg 94 989

Pokoju i kuchni dla eksmitanta, stary dom. Oferty Kurjer Poznański zdg 94 966

Dwupokojowego wygodami, gospodarza poszukuje urzędniczą, pewny płatnik, maksimum 50.—. Dokładne oferty do „Par” pod „99.27”. Pg 7 004-99.27

4 5-pokojowego, nie wyżej II, śródmieście, Jeżyce, pożądana ubikacja składnicza. Oferty Kurjer Poznański zdg 95 203

Pokoju z kuchnią wprost gospodarza poszukuje małżeństwo. Placę rok zgóry. Oferty Kurjer Poznański zdg 95 115

14. ZAMIANA MIESZKANIA

Zamienię 2-pokojowe kuchnia na 3-4-pokojowe. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 95 224

15. POKOJE UMEBL.

Przyjeźdnym naitaniej. Kolejki 5—3 (Nowy Rynek) nocny dzwonek. zdg 2 898

Mickiewicza 3. m. 6, komfortowy, dwu- lub jednoosobowy. zdg 93 392

Rolnikom uniwersytetu umeblowany, blisko zakładów Solacz, Mazowiecka 5. zdg 94 390

Małżeństwu dwa łączne. Konopnickiej 13. zdg 94 906

Dwuosobowy Ratajczaka 9 — 11. zdg 94 922

Fredry 1 — 18. zdg 94 923

Utrzymaniem Trzeciego Maja 3a — 17. zdg 94 924

Elegancki pokój umeblowany. Ulica Ogrodowa 3, m. 8. zdg 94 855

Dwa Focha 49 — 9. zdg 94 843

Jeżycka 45 — 2. zdg 94 936

Klatki inteligentowi. Działowy 7 — 2. zdg 94 938

Ogrodowa 12 — 24. zdg 94 971

Jednoosobowy Skarbowska 15 — 9. zdg 94 645

Dwuosobowy fortapianiem obiadam. Ratajczaka 9 — 10. zdg 94 446

2 panom Rybaki 20 a, m. 7. zdg 94 882

Pierackiego 8 — 12. zdg 94 988

Dla 1-panów niekrepujący. Fr. Ratajczaka 11 a — m. 112. zdg 95 180

Wspólny studentów utrzymaniem. Strzelecka 14 a, parter. zdg 95 160

Przyjeźdnym tanio. Wodna 13 — 9. zdg 95 015

Działynskich 2 — 7, jednoosobowy, jasny, ciepły, utrzymanie, kulturalnym. zdg 94 970

Próżny samotnej osobie. Adres wskaże Kurjer Pozn. zdg 94 998

Gołębia 4 — 4. zdg 94 997

Frontowy niekrepujący. Działynskich 11, parter, Matuszek. zdg 94 996

Mały pokój, czysty, centralne ogrzewanie, telefon, utrzymanie bardzo dobre. Młyńska 4 — 3. zdg 95 102

Dąbrowskiego 5 a — 9. zdg 95 097

Pokój telefon. Matejki 61 — 6. zdg 95 246

Pokój Wały Jagiello 20, m. 1. zdg 95 071

Duży frontowy. Wronecka 4, m. 8. zdg 95 223

Skarbowska 17, m. 10. zdg 95 034

Dwuosobowy stanowisku. Szkolna 13 — 5. zdg 95 031

Mickiewicza 13 — 9. zdg 95 029

Klatki Jeżycka 34, m. 3. zdg 95 021

Niekrepujący 2 — 1, elektryczność, Dąbrowskiego 49, II piętro, Relewicz. zdg 95 204

Pokój słoneczny. Słowackiego 37, m. 10 zdg 95 205

Dwuosobowy ogrzewaniem, wygodami, korzystnie. Matejki 51 — 9. zdg 95 202

Słowackiego 39 — 7. zdg 95 201

Szamarzewskiego 38, I, lewo. zdg 95 191

Panienek inteligentnych, utrzymaniem. — Marcina 13 — 10. zdg 95 048

Śniadeckich 24 — 9. zdg 95 124

Eleganckie dwa. Jasna 5 — 9. zdg 95 122

1 2 osobowy. Kwiatowa 6 — 8. zdg 95 116

Frontowy wygody utrzymaniem — bez. — Wielkie Garbary 44 — 7. zdg 95 105

Utrzymaniem bez. Bukowska 9 — 4. zdg 95 088

Focha 55, II, prawo. zdg 95 086

Długa 9, III, prawo. zdg 95 085

Romana Szymańskiego 2 — 6. zdg 95 103

16. SZUKA POKOJU

Pokoju umeblowanego szuka młode małżeństwo, 20 zł miesięcznie. Oferty Kurjer Pozn. zdg 94 977

Urzednik poszukuje czystego, jasnego i niekrepującego pokoju, możliwe w śródmieściu. Oferty Kurjer Poznański zdg 94 976

Pokoju poszukuje. 15 zł. Oferty Kurjer Pozn. zdg 94 974

Próżny poszukuje organizacja akademicka na lokal, października, śródmieściu. Oferty Kurjer Poznański zdg 94 869

Pokoju czystego u kulturalnych, śródmieście, utrzymanie, od 15. 10. Oferty Kurjer Pozn. zdg 94 865

Próżnego słonecznego, blisko Uniwersytetu. Oferty Kurjer Pozn. zdg 94 949

Czystego słonecznego, niekrepującego pokoju, centrum — Solacz. Oferty Kurjer Pozn. zdg 94 956

Słoneczny frontowy, studentki, elektrycznym, ewentualnie fortepian, śródmieście, do 25.—. Oferty Kurjer Pozn. zdg 94 957

2 urzędników komfortowego, niekrepującego. — Zgłoszenia z ceną Kurjer Pozn. zdg 94 896

Niekrepującego utrzymaniem — bez, centrum. — Oferty ceną Kurjer Poznański zdg 94 965

Niekrepującego komfortowego, częściowym utrzymaniem, urzędnik. — Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 94 935

Abs. med. poszukuje pokoju w centrum lub okolicy od zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 95 070

Oddzielne dwa centrum Jeżyce, czyste, łazienka. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 95 237

Pokoju skromnego, czystego, niedrogo, możliwe niekrepującego, okolica Jeżyce — śródm. Oferty Kurjer Poznański zdg 95 233

Pokoju 2-ch — jednoosobowych ewentualnie jednego, niekrepującego, śródmieście, Jeżyce, szuka student. Oferty Kurjer Pozn. zdg 95 255

Poszukuje pokój umeblowanego z używaniem kuchni dla pani od 1. X. 36 r. Zgłoszenia z podaniem ceny do Kurjera Pozn. zdg 95 059

Urzednicza sądowa (stała) od 1. 10. 36. poszukuje pokój umeblowanego, czystego w lepszym domu (mała rodzina) na Jeżycach, nie powyżej II piętra. Spieszne zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 95 190

Bezdzietne poszukuje próżny oraz umeblowany. Oferty Kurjer Poznański zdg 95 236

Pokoju czystego, śródmieście, podać warunki, szuka studentka. Oferty Kurjer Pozn. zdg 95 209

Urzednicza poszukuje pokój słonecznego w spokojnym domu z używaniem łazienki. Oferty Kurjer Poznański zdg 95 081

Pokoiku skromnego dla 2 panów od 1. 10. do 18 zł, okolica obojetna. Oferty Kurjer Pozn. zdg 95 127

17. LOKALE

Lokal handlowy obszernymi piwnicami, nadający się na skład kolonialny i delikatesów. ul. Półwiejska 1. Strzelecka 33 (narożnik) od 1 lipca do wynajęcia. Zgłoszenia J. Loga, Słowackiego 18, telefon 66-89. Pg 5188-25.92

Poszukuje ubikacji, placu na składnicę węgla. Oferty, warunki Kurjer Poznański zdg 94 920

Do wynajęcia lokal handlowy w całości lub w trzech oddzielnych częściach na parterze, oraz mieszkanie 5-pokojowe na II piętrze. Plac Nowomiejski nr. 10 a. zdg 94 874

Skład - sutereana wynajmie gospodarz. Poznańska 42. zdg 94 852

Ubikacja na warsztat rzemieślniczy przy Rybaków, poszukiwana. Zgłoszenia Strzałowa 6, m. 9. zdg 94 839

Składnicy centrum poszukuje. Oferty Kurjer Pozn. zdg 94 955

Składu lepszy punkt szuka poważny przedsiębiorca. Oferty Kurjer Poznański zdg 95 067

Ubikacje większe i mniejsze na składnicę, warsztaty, śródmieście do wynajęcia. Oferty Kurjer Poznański zdg 95 235

Lokal fabryczny pierwszym, drugim względnie jednym piętrze, centralnym ogrzewaniem na suchy przemysł wydzierżawie. Gaede, św. Wojciech nr. 29. zdg 95 232

Toruń Skład, centrum, wynajmie. Strzyżynski, Poznań, Dąbrowskiego 3 — 9, telefon 78-73. zdg 95 207

Ubikacje handlowe przemysłowe, także — z mieszkaniem, wynajmą gospodarze. Poznańska 27 a. zdg 95 117

Skład próżny, nadający się na skład pieczywa, tania dzierżawa, poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdg 95 132

22. ZGUBY

Unieważniam skradzione papiery — świadectwo przemysłowe, wykaz osobisty, książkę komiwojażerską, prawo inkasa firm „Unia” — Grudziądz i „Blumwe” — Bydgoszcz na nazwisko Piotr Domański, Poznań, Zupańskiego 8. zdg 94 853

23. ROZMAITE

0,20 strona przepisowania na maszynie. Długa 7 — 7. zdg 92 925

Akuszerka Kowalewska, Łakowa 14, paniom zainteresowanym udziałem wszelkich porad, pomocy. zdg 92 881

Fryzjerzy baczność żelazka oryginalne Deuss, para od 12 zł nie imitacja Duis Foeny maszynki elektryczne, brzytwy, nożyczki. Wenzlik, Aleje Marcinkowskiego 19. Ng 16 688

Pręży firany plisuje, mierzkuje, ceruje „Warta” — Pralnia Chemiczna, Farbiarnia, dawniej Sieburg, Filje, agencja: plac Wolności 14 a, telefon 39-50, Marszałka Focha 58 i 170, Kraszewskiego 5, Górna Wilda 45, Stary Rynek 53/54, Wielkie Garbary 34, Chwaliszewo 67, Debiec, Wspólna 10, Tania! Terminowo. Sumienne! P 6906-38.78

Dwuletniego chłopczyka oddam na wychowanie. Reflektanci Wildy, — Traugutta 29 a, willa. zdg 94 858

100,— komu powiem nieprawdę. Chiro-mantka „Lu-ne” — Maleckiego 19 — 1, 1—9 wieczór. zdg 95 186

Otworzyłam pracownię kolder. Wybitna fachowczyni z długoletnią praktyką Gajowa 4, fr. I ptr. zdg 95 051

18 DZIERŻAWY

Do wydzierżawienia zaraz dom mieszkalny 3 pokoje, kuchnia, stodoła, chlew w całości, ogród, rola uprawna 1/2 morgi, koło miasta Wronki. Kaucja pożądana. Oferty skierować Bertę Fischer, Nowawieś, poczta Wronki, pow. Szamotyły. zdg 95 047

Wydzierżawie 2-morg. ogród wraz z 3-pokoj. mieszki. (willa) w Zabikowie emerytowi za 60.— zł mies. od 1. X. 36 r. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 95 058

24. NAUKA

Kursy Handlowe Preissa, rok założenia 1893. Skarbowska 11. 1 października zdg 94 268

Koedukacyjne Kursy Handlowe Skrzypczak pl. Wolności 2. Koncesja. Wykładowcy dyplomowani. Kurs 1 października. zdg 94 664

Stenografii pisania maszyną, księgowości — Strzelecka 33. zdg 93 273

Obecnie Koedukacyjne Kursy Handlowe Sawickiego Dypl. W. S. H. Kantaka 7. — tel. 49-68. Kurs pierwszego października. zdg 3047-8

Kroju modelownia wycza Strojna. — Podgórna 7. zdg 94 999

Szkoła tańców Szorskiego Pierackiego 12, telefon 38-08. zdg 94 993

Roczna Szkoła Przystosobienia Handlowego Preissa, Skarbowska 11 przyjmuje absolwentka (6w) 6 klas gimn. lub wydziałowych. zdg 95 020

OGÓLNOPOLSKIE Czwartek, 24. września. 6.30 audycje poranne: 11.30 — poranek muzyczny dla młodzieży szkół powszechnych. Wykonawcy: Łódzka Orkiestra Salonowa Teodora Rydera. Halina Sawicka-Wyszowska (śpiew) i prof. Feliks Halpern (słowo wstępne) (z Łodzi); 11.57 sygnał czasu; 12.13 dziennik południowy; 12.23 koncert w wykonaniu Zespołu Józefa Stena; 13.10 chwilka gospodarstwa domowego; 15.30 wiadomości gospodarze; 15.45 „O tem jak polewałem na zdechłego krowodyla” — opowiadanie dla dzieci (z Wilna); 16.00 koncert popularny z Orkiestry w wykonaniu Orkiestry Filharmonii Warszawskiej; 16.45 „Wrażenia z armii francuskiej”; 17.00 koncert w wykonaniu Zespołu Pawła Kynasa (z Wystawy Radiowej); 18.00 „Dla czego wysiłek społeczny często się marnuje” — felieton (z Katowic); 19.00 poradanka aktualna; 19.10 „Powszechny Teatr Wrobraźni”; 19.15 „Seans z egiptką” (w salonie starej Warszawy) — obrazek obyczajowy; 19.40 „Mało znane balety” — odegra orkiestra kameralna (z Krakowa); 20.30 skrzynka techniczna; 20.45 dziennik wieczorny; 20.55 poradanka aktualna; 21.00 „Missa pro pace” — Feliksa Nowowiejskiego w wykonaniu chóru i organów pod dyr. kompozytora (Transmisja z Angl. Uniwersytetu Poznańskiego); 22.00 — „Sport w Krakowie” — poradanka (z Krakowa)

WARSZAWA Czwartek, 24. września. Warszawa — 12.03 „Kacik dla młodzieży wiejskiej”; 18.10 „Jak

spędzić święto?” 18.20 „Życie kulturalne stolicy”; 22.10 wiadomości sportowe lokalne; 22.15 muzyka taneczna (płyty); 23.00 muzyka taneczna.

POZNAŃ Czwartek, 24. września. Poznań — 12.03 skrzynka rolnicza”; 13.15 „Słynne melodie i siłowne wykonania” (płyty); 15.30 przegląd giełdowy; 15.40 wiadomości gospodarze (z Warszawy); 18.10 „Swawolny kwadrans”; „As pik” Stanisława Sojeckiego; 18.25 wyjątki z filmów dźwiękowych (płyty); 18.35 życie kulturalne i społeczne Poznania; 22.10 lok. wiad. sportowe; 22.15 koncert wieczorny. Wyk.: Hanna Dziewińska (sopran), Dr. Wanda Roessler-Stokowska (mezzosopran), Bronisław Młodziejowski i Aleksander Sibicki (fortepian).

PROPONUJEMY LAMPOWICZOM na czwartek: 17.00 Frankfurt. Recital fort. Imre Stefaniak. 17.05 Leningrad. Utwory Moniuszki. Szymanowskiego i Moszkowskiego. 17.25 Wiedeń. Pieśni Brahmsa. 17.35 M. Ostrawa. Sonata Henda. 17.55 Praga. Pieśni wspólczesne. 18.00 Anglia (Reg. Progr.). — Muzyka taneczna. Królewiec. — Koncert orkiestrowy. Koenigswusterhausen. Muzyka kameralna. Paris P. T. T. Muzyka organowa. 18.04 Bukareszt. Koncert rozrywkowy. 18.10 Bratislava. Pieśni jesiennie. 18.40 Anglia. (Nat. Progr.) Recital fort. 19.00 Hamburg. Sonaty na skrz. i fort. Kolonia. Muzyka rozryw-

kowa, 19.10 Wiedeń. Recital śpiewaczy. 19.15 Berlin. Koncert na fort. i ork. B-dur Mozarta. 19.25 M. Ostrawa. Wesola aud. muzyczna. -9.50 Poste Parisien. Wiener i Doucet w swoim repertuarze.

20.00 Anglia (Nat. Progr.). — Koncert symf. z Queens-Hallu z udziałem Mednera (fort.). 20.10 Królewiec. Wesola aud. muzyczna-wokalna. Berlin. Wędrowka po Berlinie” — wieczór tańca. Hamburg. A wieczór tańca. — Lipsk. „Deis tańczymy”. Kopenhaga. Koncert symfoniczny. Monachium. Symfonia „antastyczna Berlioz’a. Ryga. Muzyka klasyczna i romantyczna. 20.20 Oslo. — Koncert symfoniczny. 20.30 Praga. „Cyranu de Bergerac” — słuchow. w-r. Rostanda z muz. Nedbala i Hoerstera. 20.40 Rzym. „Palla de Mozzli” — opera Gino Marinuzzi. 20.50 Kolonia „Abu Hassan” — opera Webera.

21.00 Koenigswust. Jarmark” opera kom. Bendy. 21.10 Tuluz. „Kraina uśmiechu” — operetka Lehara. 21.15 Bruksela franc. — Koncert ork. symf. Luksemburg. Koncert symfoniczny. 21.20 Anglia (Reg. Progr.). Koncert ork. 21.45 Bukareszt. Recital śpiewaczy. Radio Paris. Koncert symfoniczny.

22.00 Sztokholm. Koncert kameralny. Bukareszt. Muzyka lekka. 22.30 Anglia (Reg. Progr.). Muzyka taneczna. Wrocław. Koncert nocny. Koenigswust. Nocna muzyka. Berlin. Muzyka taneczna. Lipsk. Muzyka amerykańska. (22.45 Monachium. Koncert nocny.

Wytwórnia PANI
wytwórni PAN

J. Schubert
DOM PŁOCIEJ
FABRYKA BIELIZNY
ST. RYNEK 76

Dom czerwony naprzeciw odwachu obok Apteki pod Lwem.
Pg 6608-38.139

Dziewczyna
wiejska, samodzielne gotowanie poszukuje posady do wszystkiego w lepszym domu od 1. 10. Oferty Kurjer Poznański zdg 95 061

Dziewczyna
młodsza, uczciwa, z dobrej rodziny, do wszystkiego, z gotowaniem, poszukuje posady od 1. 10. 36. — Oferty Kurjer Poznański zdg 94 968

Służąca
lub posługawca przyjmie posadę praniem — prasowaniem od 1. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 94 963

Sierota
szuka posady od 1. lub 15., kocha dzieci, sycie. Oferty Kurjer Poznański zdg 95 107

Posady
z gotowaniem, praniem, samodzielną poszukuje od 1. Oferty Kurjer Pozn. zdg 95 216

Młodsza
dziewczyna poszukuje posady do wszystkiego z gotowaniem od 1. 10. Oferty Kurjer Poznański zdg 95 068

Poszukuje
posady wzgl. posługi całodzienną z gotowaniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 95 240

Dziewczyna
szuka posady lub posługi. Oferty Kurjer Poznański zdg 95 242

Dziewczyna
młodsza, zdrowa, poszukuje posady do wszystkiego lub dzieci od 1. 10. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 95 221

Dziewczyna
samodzielną poszukuje posady zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 95 211

Kucharka
poszukuje posady do wszystkiego. Oferty Kurjer Pozn. zdg 95 038

Starsza
uczciwa zna wszelkie gospodarstwo domowe z gotowaniem szuka posady od 1. 10. Oferty Kurjer Poznański zdg 95 036

Dziewczyna
uczciwa gotowanie samodzielne szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 95 126

TEATRY
TEATR POLSKI: Środa, 23. 9. „Tessa”.
Czwartek, 24. 9. „Tessa”.

KINA
Poznań, środa, 23. 9.
APOLLO: „Sztaniar”.
CORSO: „Jestem zbiegiem”.
GLORIA: „Mam 19 lat”.
GWIAZDA: „Anna Karenina”.
OSWIATOWE T. C. L.: — „Chleba naszego powszedniego”.
METROPOLIS: „Miłość w masce”.
RENAISSANCE: „Piekło Chin”.
SLONCE: „Tredowata”.
SFINKS: „Wonder Bar”.
SWIT: „Złote jezioro”.
TECZA-Lazarz: „Pan Twardowski”.
TECZA-Wilda: „Promenada Młoci”.
WILSONA: „Człowiek, który rozbił bank w Monte Carlo”.

Małopolanka
poszukuje posady do wszystkiego. Oferty Kurjer Pozn. zdg 95 123

Służąca
uczciwa, do wszystkiego poszukuje posady od 1. Oferty Kurjer Pozn. zdg 95 082

Panna
nawskroś uczciwa, poszukuje posady wszelkiej pracy gotowaniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 95 134

Poszukuje
posługi, prania. Oferty Kurjer Pozn. zdg 95 128

b) Imi

Gorzelnicy
dublańczyk, rutynowany buchalter, poszukuje posady stałej lub sezonowej. Oferty Kurjer Pozn. zdg 93 901

2 000,—
pożyczki, kaucji da emeryt kol. bezdzietny, za posadę administratora domu, portjera, inkasenta w Poznaniu 1. 11. 36. Oferty Kurjer Pozn. zdg 94 698

Panienska
lat 17 poszukuje jakiegokolwiek posady, znająca szyć. Oferty Kurjer Poznański zdg 94 134

Bilansista
rutynowany poszukuje posady. Prowadzi księgowość godzinowo już za 20 zł miesięcznie. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 84 445

Rządca-administrator
lat 37 z 15-letnią praktyką wzorowych majątkach, dzielnym organizatorem i hodowcą. Świadectwa i referencje bardzo dobre, zmienia posadę od stycznia 1937. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 93 712

Wychowawczyni
młoda, z wykształceniem freblowskim, dłuższą praktyką, szuka posady. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 94 905

Językoznawca
wszechstronnie zorientowany poszukuje zajęcia. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 94 864

Ogrodnik
pszczołarz, kwiaciarni, wszechstronnie obeznany w swym zawodzie, 12 lat praktyki szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 94 863

Kelner
dobrymi świadectwami poszukuje posady językiem polskim, niemieckim, francuskim ewent. jako portier, do hotelu. Oferty Kurjer Poznański zdg 94 847

Ogrodnik
dziennej szuka posady lub administracji. Oferty Kurjer Poznański zdg 94 842

Pomocnik
rzeźnicki do warsztatu lub składki szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 94 841

Sekretarz
notarialny długoletnia praktyka, referencje poszukuje posady kancelarii notarialnej lub odpowiednim przedsiębiorstwie. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 94 055

Przyjmę
bezpłatnie praktykę biurową. — Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 94 888

Nauczyciel
emerytowany poszukuje posady, administracji, kaucji, przygotowanie do egzaminów. Gwarantuje wyniki. Oferty Kurjer Poznański zdg 94 952

Fryzjerka
poszukuje posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 94 899

Czeladnik
kuśnierski poszukuje pracy za niewielkim wynagrodzeniem. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 95 184

Fryzjer
dobry, pocztujący, damski — przyjmie posadę. Oferty Kurjer Pozn. zdg 94 995

Miła
inteligentna panienska wyreczy we wszystkim starsze małżeństwo. Oferty Kurjer Poznański zdg 95 213

Gorzelnik
18-letnia praktyka szkoła zawodowa, chlubne świadectwa, poszukuje stałej posady kawalera, względnie sezonowej. Oferty Kurjer Pozn. zdg 95 212

Poszukuje
posady inkasenta lub woźnego kaucją 300,— Oferty Kurjer Poznański zdg 94 985

Spawacz
poszukuje bezpłatnej praktyki. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 95 137

Uczeń
z branży drogerijnej poszukuje posady 2½ r. praktyka od zaraz z dobrem poleceniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 94 171

Nauczycielka
poszukuje posady, gdziekolwiek lub lekcji w Poznaniu. Listy: Poznań, Słowackiego 18, m. 8 — (dom ogrodowy). zdg 94 155

Fryzjerka
manikurzystka poszukuje posady. Oferty Toruń, Poste restante, dowód 54. zdg 93 132

Panienska
lat 16, która nie pracowała jeszcze, poszukuje jakiegokolwiek zajęcia. Oferty Kurjer Poznański zdg 93 689

Bufołowa
z obsługa gości poszukuje posady od 1. 10. Oferty Kurjer Pozn. zdg 93 739

Wychowawczyni
dobrem długoletnim świadectwem, kochająca dzieci szuka posady do młodszych dzieci. Oferty Kurjer Poznański zdg 93 903.

Zdolna
krawcowa, znająca prasowanie szywej bielizny, poszukuje posady na majątku, zajmie się gospodarstwem, dziećmi. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 93 606

Pierwszorządna
krawcowa szuka posady po domach. Oferty Kurjer Poznański zdg 94 830

Wychowawczyni
freblanka, z ukończonym kursem freblowskim, z językami niemieckim i francuskim, także jako wyręczycielka pani domu, przyjmie posadę od zaraz. Łaskawe zgłoszenia do Tow. Pomocy dla Inteligencji, św. Marcina 8. zdg 93 483

Młoda
panna poszukuje posady jako pomoc w ekspedycji. Oferty Kurjer Poznański zdg 94 013

Bufołowa
rutynowana, znająca Ekspres, poszukuje posady, miejscowość obojętna. Oferty Kurjer Poznański zdg 94 001

Już Czas przejrzeć Futra i sprawić nowe posycia!
MATERJALY
odpowiednie w dobrej jakości również na ubrania i płaszcze poleca **Specjalny Skład Sukna W. Majewicz i Ska**
Poznań, St. Rynek 77 — Tel. 12-35
Pg 6930-38.76 przyjmuje asygnaty „Kredyt”

Książkowa
kasjerka uczciwa, obowiązkowa, praktyka, polskie, niemieckie, poszukuje posady. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 92 738

Syn
uczniwych rodziców, lat 16, szkoła handlowa, poszukuje jakiegokolwiek pracy w biurze. Oferty Kurjer Pozn. zdg 93 002

Bufołowa
sierota, inteligentna, poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 93 594

Krawcowa
dobry krój — poszukuje posady dom. — Oferty Kurjer Poznański zdg 93 593

Kuśnierka
modernizuje futra elegancko, stare wychodzą jak nowe, szuka posady poza domem. Oferty Kurjer Poznański zdg 93 503

Bielizniarka
pierwszorządna, szyć poza domem — domu, szuka posady. — Oferty Kurjer Poznański zdg 93 699

Panienska
inteligentna, z dobrego domu poszukuje zajęcia biurolistki wzgl. innej. Oferty Kurjer Poznański zdg 94 134

Ogrodnik
kawaler, lat 31, siła pierwszorządna, długoletnia praktyka w zakładach hmandlowych i pałacowych, poszukuje posady od 1. 10. lub później na majątek. W. Lewandowski — Małe Radowiska, poczta Zielesń, pow. Wąbrzeźno. zdg 93 845

Rzeźnik - sofer
po wojskowości poszukuje posady od zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 94 305

Sekretarz
adwokacki, rutynowany, z poważnymi referencjami obejmie zaraz lub później odpowiednie stanowisko, ewentualnie jako samodzielny korespondent w przemyśle, handlu, bankowości lub ubezpieczeniu. Oferty Kurjer Poznański zdg 94 285

Młody
emeryt wojskowy, lat 39, kupiec kolonialny, pracowity, ruchliwy, przyjmie posadę magazyniera-ekspedienta fabryce, hurcie — wynagrodzenie skromne. Oferty Kurjer Pozn. zdg 94 385

Krawcowa
pierwszorządna poszukuje posady po domach. Oferty Kurjer Pozn. zdg 94 380

Dentysta
technik, sumienny, pewny pracownik, operatywie szuka posady, ewtl. pół dnia. Oferty Kurjer Pozn. zdg 94 126

Krawcowa
poleceniem poszukuje posady. — Oferty, Kurjer Pozn. zdg 94 130

27. WOLNE POSADY
Od zaraz
poszukuje dzielnego, samodzielnego rzadce, kawalera, władającego polskim i niemieckim językiem, tylko pierwszorządne referencje będą uwzględnione. — H. Modrow, Gwiżdżyny, Hodowla nasion, Poczta Nowomiasto n/Dr. zdg 94 286

Gimnazjum
prywatne na wsi poszukuje zaraz nauczycielki łaciny. Oferty Kurjer Pozn. zdg 94 762

Kierownik gorzelni
samotny na kampanie potrzebny. Odpisy świadectw referencji oraz podanie warunków do „Par”. — Poznań, Al. Marcinkowskiego 11 pod nr. 38.174. Pg 6934-38.174

Młynarz
młodszy potrzebny zaraz. Młyn Pieranie, pow. Inowrocław. ng 17 605

Czeladnik
bednarski, biegły w swym zawodzie, potrzebny od zaraz. P. Meincke, Rogoźno, W. Poznańska 252. ng 17 683

Gospodyni
kucharka potrzebna, najchętniej z kresów lub Kongresówki. Oferty Kurjer Pozn. zdg 94 978

Starsza
pani do gospodarstwa domowego do 50 lat. Oferty Kurjer Poznański zdg 94 875

Sierota
do lat 20 do wszystkiego potrzebna. Adres Kurjer Poznański zdg 94 860

Dziewczyna
gotowaniem szyciem do Inowrocława zaraz. Zgłoszenia Piekary 8, m. 11. 8-9 wiecz. zdg 94 856

Ekspedjentka
rzeźnicka, młodsza potrzebna od 1. Zgłoszenia Strzałowa 6, m. 9. zdg 94 838

Młynarz
kawaler znajomością motora — Diesla zaraz. Warunki. Oferty Kurjer Poznański zdg 94 934

Pisarz
względnie praktykant rolny, młody, energiczny, przygotowany do swojego zawodu może się zgłosić. Oferty Kurjer Pozn. zdg 94 167

Zaraz
zdolny dobrze prezentujący agent prowizja 25%. Oferty Kurjer Poznański zdg 94 883

Posługawca
Zupańskiego 4 — 15. 5-tej. zdg 94 866

Dzieln
ekspedjentka potrzebna i czeladnik rzeźnicki, Stanisław Spychała, Wodna 23, m. 3. zdg 94 950

Gorzelnik
kawaler, skromnych wymagań, posiadający prawo pażenia, na stałą posadę potrzebny zaraz. — Zgłoszenia odpisem świadectw adresować: Zarząd dóbr Obradow. Wolsztyn. Uwzględnić tylko pierwszorządne kandydaty. zdg 94 960

Uczciwa
samodź. gotowanie dobre referencje potrzebna 1. 10. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 94 983

Fryzjerka
uczenica. Libelta 13 zdg 95 166

Krawcowa
samodzielną na wyroby dziane na stałą posadę może się natychmiast zgłosić. Oferty Kurjer Poznański zdg 94 772

Dziewczyna
czysta, sumienna, gotowaniem — października. Niegolewskich 7-8. zdg 94 962

Panienskę
młodsza — z ukończoną Szkołą Handlową na praktykę przyjmie. Oferty z życiorysem i podaniem wysokości wynagrodzenia do Kurjera Pozn. zdg 94 994

Ekspedjentka
rzeźnicka, pierwszorządna siła, z dobrymi poleceniami, potrzebna zaraz lub 1. 10. Zgłoszenia A. Jerzykiewicz, Kościan, Pierackiego 8. zdg 95 120

Dziewczyna
do wszelkiej pracy domowej potrzebna od 1. 10. Ul. Żydowska 30, m. 6. ng 17 691

Wytwórnia PANI
GROM
EXTRA CIENKI
DO KONAŁY ZNACZNIE TANŹY
n 16 786

Uczennica
możliwie z ukończoną szkołą handlową W. Gasiorowski, skład masła, św. Marcina 15/17. zdg 95 050

Potrzebne
wykończarki do pracowni futer. Ignasiak, Szkolna 3. zdg 95 046

Fryzjer
fryzjerka — wodna potrzebni zaraz. Adres wskaże Kurjer Pozn. zdg 95 096

Dziewczyna
potrzebna. Stroma 22, Łaciński. zdg 95 111

Dziewczyna
do wszystkiego z gotowaniem. — Restauracja, Grochowe Łąki 4. zdg 95 109

Uczeń
tapiecki, znający język polsko-niemiecki, Hillert, Stroma 23. zdg 95 108

Młodszy
pomocnik ogrodniczy zaraz potrzebny. Mosina, ul. Strzelecka 14. ng 17 690

Magistra
poszukuje 1. 10. apteka Mazurkiewiczza, Puck. Referencje. dg 3 084

Posługawca
starsza z gotowaniem na pół dnia okolica Garbar. Oferty Kurjer Poznański zdg 95 079

Fryzjerka
dobra. Szamarzewskiego 10. zdg 95 077

Uczciwa
skromna dziewczyna do wszelkich prac domowych może się zgłosić Kolejowa 7a, m. 5. zdg 95 229

Czeladnik
stolarski zaraz. Wielkie Garbary 9. zdg 95 033

Służąca - kucharka
młoda, dobra kuchnia. Matejki 40/41, m. 14. zdg 95 030

Przychodnia
młoda, pranie, potrzebna. Świadectwa. Emilji Sczanieckiej 5, mieszkanie 6. zdg 95 210

Posługawca
zaraz potrzebna. Szamarzewskiego 8 — 2. zdg 95 192

Posługawca
Młyńska 3 — 8. zdg 95 188

Służąca - kucharka
zaufana, dobrze poleciona, z dobrem gotowaniem, do 2 osób potrzebna 1. 10. 36. Oferty Kurjer Pozn. zdg 95 092

Fryzjerka
pensja. Polna 19. zdg 95 143

Gotowaniem
Skarbowska 2 — 9. zdg 95 142

Fryzjerka
i uczennica. Ostrów 10/11. zdg 95 219

Lekarza - dentysty (tki)
chrześcij. do samodzielnego prowadzenia gabinetu poszukuje. — Pensja 300 zł ewent. dzierżawa na procent. Zgłoszenia Kozłowska, Wąbrzeźno, Pomorz. Mestwinia 6. zdg 95 007

Uczeń
potrzebny. fryzjer. Mokra 4. zdg 95 154

Humor zagraniczny

U wróżki.
— A czy mogłaby mi pani powiedzieć, na który numer losu padnie główna wygrana?
— Owszem, ale za osobną dopłatą trzech złotych. (x)

Co futro — to **Edmund Rychter** — co palto — to **Edmund Rychter** — co ubranie — to **Edmund Rychter**, Poznań, Ostrów Wielkop.

Przedpłata na miesiąc październik 1936 r. za oba wydania razem w Poznaniu w ekspedycji zł 3.20 w agencjach zł 3.50, z odnośnieniem do domu w Poznaniu zł 3.70, z odnośnieniem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie zł 4.10, kwartalnie zł 12.30, pod opaską miesięcznie w Polsce zł 5.00, w innych krajach zł 7.00—9.50. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą przeskódk w zakładzie strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Ogłoszenia na stronie 6-lamowej 25 gr. na stronie 4-lamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 60 gr. na stronie czwartej (lub piątej) 100 gr. na stronie drugiej (lub trzeciej) 120 gr. przed wiadomościami potocznie 200 gr. wyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18.30, w nagłych wypadkach do godz. 22 n stróża, do wydania głównego (wieczornego) „drobne” do g. 11.10, w dni przedświąteczne do godz. 10.45, większe według możliwości. Drobne ogłoszenia (najwyżej 100 słów w tem 5 nagłówek); słowo nagłówek. (tłuste) 25 gr. każde dalsze słowo 15 gr. Za różnicę między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstała wskutek matrycy, wydawnictwo nie odpowiada.

W wydaniach wielkoświątecznych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną część numeru z reklamami i ogłoszeniami materiały poświęcone danej uroczystości. Telefony do Redakcji i Administracji: 44-61, 14-76, 33-07, 35-24, 35-25, 40-72, w niedzielę, święta i nocą tylko 14-76, 35-24 i 40-72 P. K. O. Poznań nr. 200.149.